

کتاب و نوشته

لوئیس لوری

بختمند

ترجمه

کیوان عبیدی آشتیانی

برنده جایزه نیوبری

مکالماتی کودکان و نوجوان
نشر جشنواره

لوئیس لوری

پخشندھ

ترجمہ
کیوان عبیدی آشتیانی

برنده جایزہ نیوبری

۱۳۷۹

Lowry, Lois

لوری، لوئیس

بخشنده / لوئیس لوری؛ ترجمه کیوان عبیدی آشتیانی. —

تهران: نشر چشم، کتاب وَنوشه، ۱۳۷۹.

۱۹۱ ص.

ISBN 964 - 5571 - 71 - 5

فهرستنويسي براساس اطلاعات فيپا.

عنوان اصلی:

1. داستانهای آمریکایی — قرن ۲۰. الف. عبیدی آشتیانی،

کیوان، مترجم. ب. عنوان.

۸۱۳/۵۴

PS۳۵۶۸/۳۷و

ب ۷۳۸

۷۹۷۴

۱۳۷۹

م۷۹-۵۱۸۴

كتابخانه ملي ايران

اين كتاب ترجمه‌اي است از:

The Giver

by: Lois Lowry

كتاب وَنوشه

تهران. خیابان کریمخان زند، نبش میرزا شیرازی،

شماره ۱۶۷، تلفن ۸۹۰۷۷۶۶

بخشنده

لوئیس لوری

ترجمه: کیوان عبیدی آشتیانی

حروف نگار و صفحه‌آرا: ارشد ۸۹۰۸۵۹۰

لیتوگرافی: بهار

چاپ: حیدری

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ اول، تابستان ۱۳۷۹، تهران.

حق چاپ و انتشار مخصوص نشر چشم و وَنوشه است.

شابک ۵ - ۵۵۷۱ - ۷۱ - ۵ - ۹۶۴ - ۰۰۷۱

تشکر از زهمت بی دریغ
دوست عزیزم فانم دکتر رویا فوشنویس
و تقدیرم به دفتر عزیزم شفایق

درباره نویسنده

خانم لوئیس لوری در بستون امریکا زندگی می‌کند. این نویسنده توانا تا به حال دوبار جایزه نیوبری را به خود اختصاص داده است. خانم لوری بیش از سیزده کتاب برای خواننده‌های جوان نوشته است که همگی مورد استقبال خوانندگان بسیاری قرار گرفته است.

۱

ماه دسامبر^۱ نزدیک بود. یوناس^۲، کم کم احساس ترس می‌کرد با خود گفت نه، ترس کلمه صحیحی نیست. ترس، احساسی سخت تهوع آور بود که از احتمال وقوع حادثه‌ای وحشتناک، به وجود می‌آمد. ترس همان احساسی بود که او سال گذشته، هنگام پرواز هوایپیمایی ناشناس بر فراز مجموعه تجربه کرده بود. در حالی که زیرچشمی به آسمان می‌نگریست دوبار تلولو هوایپیمایی را که همچون جسمی نورانی با سرعت زیاد حرکت می‌کرد از نزدیک دیده بود و پس از آن صدایی ناهنجار! و لحظه‌ای بعد دوباره، همان هوایپیما را در خلاف جهت اول، مشاهده کرده بود. در ابتدا، تنها مجذوب آن شده بود. هیچ هوایپیمایی را به این نزدیکی ندیده بود، چراکه پرواز بر فراز مجموعه برخلاف مقررات بود. لیکن گهگاه در جایی دور از مجموعه زمانی که هوایپیماها برای تخلیه نیازهای مجموعه در آن طرف رود می‌آمدند، بچه‌ها، سوار بر دوچرخه‌هایشان به مشاهده آنها رفته و دستخوش لذتی نهایی می‌شدند.

---

۱. آخرین ماه سال میلادی December

اما، آن هواپیما تفاوتی دیگر داشت. هواپیمایی با نوک سوزنی، نه مثل هواپیماهای بارکش، چاق و بزرگ. یوناس در حالی که، نگران به اطراف نگاه می‌کرد، دیگران را دیده بود و بزرگ‌ها نیز مثل بچه‌ها کارها را رها کرده و حیرت‌زده منتظر توضیحی در مورد این اتفاق مهیب بودند.

سپس به تمام اهالی دستور داده شد که به نزدیک‌ترین ساختمان رفته و همان جا بمانند. صدایی گوشخراش از بلندگوها، چنین گفته بود:

«فوراً دوچرخه‌های خود را همان جا که هستید، رها کنید.»

یوناس، بلافاصله فرمان را اطاعت کرده و دوچرخه‌اش را نزدیک پیاده‌روی پشت خانه‌شان به پهلو انداخته بود. او داخل خانه رفته و تنها آن جا مانده بود. والدینش هر دو سرکار بودند ولی لی^۱، خواهر کوچکش در مرکز نگهداری بچه‌ها، ساعات بعد از مدرسه را می‌گذراند. او از پنجره جلویی خانه نگاه کرده و کسی را ندید، هیچ یک از رفتگرها، کارگران زیباسازی و کارکنان حمل غذا، که در این ساعات روز همیشه مشغول کار بودند، به چشم نمی‌خوردند. در گوشه و کنار، دوچرخه‌هایی را دید که به پهلو افتاده و چرخ بعضی از آن‌ها هنوز در حال گردش بود.

او ترسیده بود. این سکوت و انتظار، حال او را به هم زده و از ترس می‌لرزید.

اما ظرف چند ثانیه، بلندگوها، دوباره به صدا درآمده و به مردم توضیح دادند که مسئله مهمی نبوده است و یک خلبان در حال تعلیم، دستورات هوانوردی را درست متوجه نشده و به اشتباه دور زده است. خلبان می‌خواست قبل از آن که در مورد اشتباهش تذکری داده شود، هواپیما را برگرداند، نیازی نیست که بگوییم، او اخراج می‌شود، صدای بلندگو بعد از

اعلام این خبر قطع شده بود. لحن صدا تحکم آمیز بود و به نظر می‌آمد سخنگو از گفتن این کلمات مقصودی دیگر دارد. یوناس هم با وجودی که می‌دانست اطلاعیه‌ای شدیداللحن پخش شده، کمی خندیده بود. اخراج شدن یک شهروند، آخرین تصمیم در مجموعه بود. تنبیه‌ی وحشتناک و تصمیمی فوق العاده در مقابل اعمال خلاف.

حتی بچه‌ها، در موقع بازی‌های گروهی، اگر با هم‌گروه خود که مرتکب اشتباهی شده بود بالحن بد صحبت می‌کردند، مورد سرزنش واقع می‌شدند. یوناس یک‌بار این کار را انجام داده بود. زمانی که پس از اشتباه آشر^۱ بهترین دوستش، تیم آن‌ها مسابقه‌ای را باخته بود، یوناس فریاد زده بود: «تو بالاخره اخراج می‌شوی» و مریبی او را یرون کشیده و بسیار مختصر و جدی با او صحبت کرده بود و یوناس با شرم‌نگری از آشر معذرت‌خواهی کرده بود.

حالا، همین طور که در امتداد رودخانه دوچرخه‌اش را می‌راند و به سمت خانه می‌رفت، به ترس فکر می‌کرد. لحظه‌ای را به یاد آورد که آن هوایپما را دیده و از ترس دچار دل‌پیچه شده بود، اما این چیزی نبود که با نزدیک شدن ماه دسامبر حس می‌کرد.

بنابراین، به دنبال کلمه‌ای صحیح برای بیان این احساس بود. یوناس در مورد استفاده از کلمات بسیار دقیق بود. در این مورد شباهتی به آشر نداشت که معمولاً بسیار تند صحبت می‌کرد و همه چیز را قاطی می‌کرد به طوری که عبارات و کلمات به زحمت تشخیص داده می‌شد و مسخره به نظر می‌رسید.

یوناس در حالی که پوزخندی بر لب داشت، آن روز صبح را به یاد

می آورد که آشر مثل همیشه دیر کرده بود و هم زمان با آیین صبحگاهی، نفس نفس زنان وارد کلاس شده بود. در پایان سرود ملی، وقتی که بچه ها در جای خودشان نشستند، آشر برای معذرت خواهی از جمع ایستاده بود: «از این که دیر رسیدم، معذرت می خواهم» آشر در حالی که هنوز نفسش به درستی بالا نیامده بود، عبارت تعیین شده را سریعاً ادا کرد. آموزگار و شاگردان، منتظر توضیح او در مورد تأخیر شدند. تقریباً تمام بچه ها، پوزخند می زدند، چرا که آنها به دفعات، توضیحات آشر را شنیده بودند.

او گفت: «من به موقع از خانه بیرون آمدم. اما وقتی که از کنار محل بچه ماهی ها می گذشم، موقع جدا کردن بچه ماهی ها انحراف فکری پیدا کردم و مشغول تماشای آنها شدم. از هم کلاسی هایم معذرت می خواهم.» آشر حرفش را تمام کرد، اونیفورمش را که چروک شده بود، صاف کرد و نشست.

بچه های کلاس، یک صدا و هماهنگ پاسخ تعیین شده را دادند:
«عذرخواهی تو را قبول می کنیم، آشر.»

بیشتر بچه ها، لبها یسان را گاز می گرفتند تا جلوی خنده شان گرفته شود و آموزگار نیز با خنده گفت: «عذرخواهی تو را قبول می کنم و از تو تشکر می کنم چون بار دیگر موقعیتی فراهم کردی تا درسی از زبان یاد بگیریم، انحراف فکری، صفت سنگینی برای توصیف آن موقعیت توست.»

آموزگار برگشت و روی تخته کنار انحراف فکری نوشت: «حوالا، یوناس نزدیک خانه بود. او با یادآوری این خاطره خنده دید و در حالی که دو چرخه اش را در محل خود می گذاشت، فکر کرد کلمه ترس برای بیان احساسش کلمه غلطی است و صفت سنگینی به نظر می آید.

او مدت زیادی انتظار این دسامبر را کشیده و حالا با نزدیک شدن به آن ترسیده بود، اما... مشتاق بود، بالاخره کلمه مورد نظر را پیدا کرد. او مشتاق و

مطمئناً هیجانزده بود. تمام یازده ساله‌ها در این هنگام هیجانزده می‌شدند. اما وقتی درباره آن چه که ممکن بود رخ دهد، فکر می‌کرد، کمی لرزه بر اندامش می‌افتد.

”دلواپسی“، یوناس فکر کرد، این آن چیزی است که من حس می‌کنم. پس از شام پدر یوناس گفت: «چه کسی امشب می‌خواهد برای بیان احساسش اولین نفر باشد؟» بیان احساسات در مورد اتفاقات روز یکی از مراسم شبانه بود. بعضی وقت‌ها، یوناس و خواهرش لی لی بر سر این که کدام اولین نفر باشند، با یکدیگر جر و بحث می‌کردند. البته، والدین هم جزو این مراسم بودند و آن‌ها نیز هر شامگاه، احساسات خود را بیان می‌کردند. اما مثل تمام والدین و تمام بزرگ‌ها، بر سر نوبتشان با یکدیگر دعوا نمی‌کردند.

یوناس با خود گفت: «نه من امشب اولین نفر نیستم.» چرا که احساس خیلی عجیبی داشت و اگر چه دلش می‌خواست آن‌ها را در این احساس سهیم کند و می‌دانست که والدینش به او کمک خواهند کرد، اما تمايلی برای اظهار تمام آن احساسات عجیب نداشت.

یوناس در حالی که به خواهرش نگاه می‌کرد، گفت: «لی لی تو شروع کن.» لی لی که از او خیلی کوچک‌تر بود و فقط ۷ سال داشت، با بیقراری در صندلیش تکان می‌خورد.

لی لی گفت: «امروز بعد از ظهر خیلی عصبانی شدم. گروه من، در زمین بازی بود و یک گروه از ۷ ساله‌ها برای بازدید آمده بودند. اما اصلاً قوانین بازی را رعایت نمی‌کردند. یکی از آن‌ها یک مذکر، اسمش را نمی‌دانم، در حالی که ما همه در صف سرسره منتظر بودیم، یکراست به جلوی صف رفت. من از این کار او خیلی عصبانی شدم و دستم را این طوری مشت کردم.» او دستانش را محکم مشت کرد و بقیه خانواده به این ژست جسورانه او

لبخند زدند.

مادر سؤال کرد: «چرا فکر می‌کنی، بازدیدکننده‌ها، قوانین را رعایت نکردن؟»

لی لی تأملی کرد و سرش را تکان داد: «نمی‌دانم، آن‌ها مثل، مثل... رفتار کردن.»

«مثل حیوانات؟» یوناس این را گفت و خنده‌ید.

لی لی نیز در حالی که می‌خنده‌ید، گفت: «درست است، مثل حیوانات.» هیچ کدام از بچه‌ها، معنی درست این کلمه را نمی‌دانستند، اماً اغلب در مورد کسانی به کار برده می‌شد که یا آموزش ندیده بودند یا کارهایی می‌کردند که به هر صورت خوشایند نبود.

پدر سؤال کرد: «بازدیدکنندگان از کجا آمده بودند؟»

لی لی اخم کرد. او سعی می‌کرد به یاد آورد: «رهبر گروه موقع خوشامدگویی گفت، اماً من یاد نمی‌آید. فکر می‌کنم آن موقع خیلی توجه نکردم. آن‌ها از یک مجموعه دیگر بودند، باید زود می‌رفتند و به همین دلیل هم غذای میانه روز را در اتوبوس خوردن.»

مادر سرش را تکان داد و گفت: «آیا فکر نمی‌کنی که امکان دارد، قوانین آن‌ها با ما فرق داشته باشد؟ و آن‌ها نمی‌دانستند که قوانین زمین بازی شما چیست؟»

لی لی سری تکان داد: «این طور فکر می‌کنم.» یوناس پرسید: «تو مجموعه‌های دیگر را دیده‌ای؟ این طور نیست؟ گروه من این کار را کرده‌اند.»

لی لی دوباره سری تکان داد: «وقتی در گروه ۶ ساله‌ها بودیم، یک روز کامل را در مجموعه دیگر، با گروهی از ۶ ساله‌ها گذراندیم.» «آن جا، تو چه احساسی داشتی؟»

لی لی اخم کرد و گفت: «احساس غریبی داشتم. برای این که روش‌های آن‌ها با ما تفاوت داشت. آن‌ها کارهایی را یاد می‌گرفتند که ما هنوز بلد نبودیم و در نتیجه کمی احساس نادانی می‌کردیم.»

پدر که با علاقه گوش می‌داد، گفت: «لی لی، در مورد پسری که امروز قوانین را مراعات نکرده است، آیا فکر نمی‌کنی امکان دارد آن پسر هم امروز احساس غربت و نادانی می‌کرده چرا که او در یک محل تازه بوده و اطلاعی هم درباره قوانین آن نداشته است.»

لی لی با در نظر گرفتن این مسئله گفت: «بله.»

یوناس گفت: «من با این که این پسر را نمی‌شناسم، اما برایش متأسفم. در واقع برای تمام آن‌هایی که در جایی دچار احساس غربت و نادانی می‌شوند، تأسف می‌خورم.»

پدر سئوال کرد: «حالا چه احساسی داری، لی لی؟ هنوز عصبانی هستی؟»

«فکر می‌کنم، نه.» لی لی بالاخره تصمیم گرفت و با پوزخندی گفت: «فکر می‌کنم کمی برایش متأسف هستم و متأسفم که مشتم را حواله او کردم.»
یوناس برگشت و به خواهرش خندید. احساسات لی لی مثل خود او در ۷ سالگی، همیشه ساده، روراست و به سادگی قابل گذشت بود.

نوبت پدر شد، یوناس، مؤدبانه ولی نه خیلی با دقت گوش می‌داد. پدر در مورد احساسات بدی که آن روز با آن درگیر شده بود، شروع به صحبت کرد، نگرانی در مورد بدخلقی یک نوزاد جدید.

عنوان پدر یوناس «کودکیار» بود. او و دیگر کودکیارها، مسئول تمام احتیاجات فیزیکی و احساسی نوزادان در اولین روزهای زندگیشان بودند. یوناس با وجود اهمیت این شغل، چندان علاقه‌ای به آن نداشت.

لی لی سئوال کرد: «جنسیت او چیست؟»

پدر گفت: «مذکر او یک کوچولوی شیرین مذکر است. اما آن طور که باید رشد نمی کند و شبها راحت و آرام نمی خوابد. ما او را در بخش دیگر تحت مراقبت های ویژه قرار داده ایم، اما کمیته مشغول بررسی طرح اخراج اوست.»

مادر با همدردی گفت: «او، نه، می فهمم که این موضوع چقدر باید تو را ناراحت کرده باشد.»

یوناس ولی لی هم با دلسوزی سری تکان دادند. اخراج بچه های تازه وارد، همیشه در دنک بود، چون آنها فرصتی برای پیوستن به مجموعه پیدا نکرده و هنوز هیچ کار اشتباهی انجام نداده بودند. فقط دو مورد اخراج جزو تنبیه محسوب نمی شد. اخراج افراد مسن که طی مراسمی، آنها یی که یک زندگی کامل را گذرانده بودند، اخراج می شدند و اخراج یک بچه جدید که همیشه این احساس را زنده می کرد که چه کاری می شد برای آنها انجام داد.

این موضوع به خصوص برای کودکیارانی، مثل پدر، ناراحتی ایجاد می کرد و در واقع به طریقی احساس می شد که کارشان بیهوده است. اما این موضوع به ندرت اتفاق می افتد.

پدر گفت: «خوب، من سعی می کنم تمام تلاشم را بکنم، ممکن است از کمیته بخواهم تا اجازه دهد شبها او را به اینجا بیاورم، البته اگر برای شما مسئله ای نباشد. می دانید که کودکیاران شب چگونه هستند. فکر می کنم این رفیق کوچولوی ما، چیزی بیشتر از مراقبت آنها نیاز دارد.»

مادر گفت: «البته کار خوبی است» و یوناس ولی لی هم با سر تأیید کردند. آنها، قبل از مورد کودکیاران شب از پدر چیزهایی شنیده بودند. این شغل، ارزش کمتری داشت و به کسانی واگذار می شد که علائق، اطلاعات و مهارت های آنها، برای کارهای واجب روزانه کم بود. اغلب آنها یی که در

این شغل بودند، به علت توانایی‌های کم در ارتباط با دیگران، همسری در اختیار نداشتند. داشتن این توانایی برای ایجاد یک واحد خانواده، ضروری بود.

لی لی بالحنی شیرین و معصومانه، گفت: «شاید ما بتوانیم از او مراقبت کنیم». یوناس و بقیه می‌دانستند که این کار درستی نیست.

مادر لیخندزان به او خاطرنشان کرد: «لی لی، تو قوانین را می‌دانی، دو بچه، یک مذکر، یک مؤنث برای هر خانواده، بسیار صریح در قوانین نوشته شده است.»

لی لی خنید و گفت: «خوب، من فکر کردم شاید همین یک بار بشود.» نفر بعد، مادر بود، او که موقعیت ممتازی در بخش دادگستری داشت درباره احساسش صحبت کرد: «امروز یک متخلص را آورده بودند، او قبل از هم مقررات را زیر پا گذاشته بود.» کسی که مادر فکر می‌کرد به اندازه کافی تنبیه شده و دفعه قبیل تمام امکانات مثل شغل، خانه و خانواده را به او برگردانده بودند. از مشاهده برگشت او، به عنوان متخلص و احساس بی‌نتیجه بودن اقدامات بود که حالت عصبانیت به مادر دست داده بود. احساس گناه از این که تغییری در او به وجود نیامده بود. مادر اقرار کرد: «برای او می‌ترسم، می‌دانید که دفعه دیگری وجود نخواهد داشت. طبق مقررات، اگر خلاف سومی صورت گیرد، او اخراج خواهد شد.»

یوناس لرزید. او می‌دانست که این اتفاق خواهد افتاد. ۱۱ ساله‌ای در گروه آن‌ها بود که پدرش چند سال پیش اخراج شده بود. هیچ کس در مورد آن صحبتی نکرده بود، تصورش مشکل بود.

لی لی بلند شد و به طرف مادرش رفت. او بازوی مادر را گرفت. پدر هم از سر جای خود پشت میز، دست مادر را گرفت. یوناس نیز دست دیگر او را گرفت. آن‌ها یکی مادر را آرام کردند. مادر از همه تشکر کرد و گفت که

آرام‌تر شده است. مراسم را ادامه دادند.

پدر گفت: «یوناس؟ امشب تو آخرین نفر هستی.»

یوناس آهی کشید. امشب او ترجیح می‌داد احساساتش را پنهان کند اما این کار خلاف مقررات بود.

«احساس نگرانی می‌کنم.» او خوشحال بود که بالاخره کلمه مورد نظرش را پیدا کرده است.

پدر که با نگرانی به یوناس نگاه می‌کرد، پرسید: «چرا این طور فکر می‌کنی، پسرم؟» یوناس ادامه داد: «می‌دانم که موضوعی برای نگرانی وجود ندارد، و ما همه وقتی به سن بلوغ می‌رسیم، باید این دوره را بگذرانیم. می‌دانم که شما پدر و هم چنین شما مادر، این دوره را گذرانده‌اید، اما چیزی که من نگران آن هستم، مراسم و تشریفات این برنامه است. ماه دسامبر نزدیک است.»

لی لی که چشم‌هایش گشاد شده بود، با حالتی بین ترس و احترام زمزمه کرد: «مراسم دوازده ساله‌ها.»

حتی بچه‌های کوچک، مثل لی لی و بچه‌های کوچک‌تر از او، می‌دانستند که بالاخره روزی در این موقعیت قرار خواهند گرفت. پدر گفت: «خوشحالم که احساس را به ما گفتی.» مادر به لی لی اشاره کرد: «لی لی، حالا برو و برای خواب آماده شو، چون من و پدر می‌خواهیم با یوناس صحبت کنیم.» لی لی آهی کشید، فرمان مادر را پذیرفته، از جای خود بلند شد و پرسید: «خصوصی است؟» مادر اشاره‌ای کرد و گفت: «بله، این صحبت با یوناس خخصوصی است.»

۲

یوناس به پدر که در حال ریختن یک فنجان قهوه تازه بود، نگاه کرد و منتظر ماند. بالاخره پدر گفت: «تو می دانی، وقتی من هم جوان بودم، هر وقت ماه دسامبر نزدیک می شد، هیجان زده و نگران می شدم و مطمئن هستم این مسئله برای تو ولی لی هم وجود دارد. هر دسامبر تغییراتی به همراه دارد.»

یوناس تأیید کرد. او می توانست دسامبرهای قبل از ۴ سالگی را به یاد آورد. گرچه دسامبرهای قبل از آن را فراموش کرده بود. اما هر سال شاهد آن بود، دسامبرهای اولیه لی لی را به خاطر می آورد. او، زمانی که خانواده اش لی لی را گرفته بودند، روز نامگذاری بچه ها و روزی که لی لی یک ساله شده بود را به یاد می آورد.

مراسم یک ساله ها همیشه شلوغ و جالب بود. هر دسامبر، تمام بچه هایی که در سال قبل متولد شده بودند، در یک زمان یک ساله می شدند. اگر هیچ بچه ای اخراج نمی شد، یک گروه ۵۰ نفره از بچه ها، با کودکیارانی که از زمان تولد از آنها مراقبت کرده بودند، به سالن می آمدند. بعضی از آنها که قبلاً

راه افتاده بودند، روی پاهای سستشان جست و خیز می‌کردند و بقیه که بیشتر از چند روز از تولدشان نمی‌گذشت، پیچیده در پتو در آغوش کودکیاران بودند. یوناس گفت: «من از نامگذاری بچه‌ها خوشم می‌آید.» مادرش لبخندزنان موافقت کرد: «سالی که مالی لی را گرفتیم، همه می‌دانستیم که دختری خواهیم گرفت، زیرا قبل این درخواست را کرده بودیم و با آن موافقت شده بود. اما من خیلی هیجان داشتم که بدانم اسم او چیست؟»

پدر با توجه به اطمینانی که به خانواده‌اش داشت گفت: «من می‌توانستم پنهانی لیست اسامی را قبل از مراسم نگاه کنم. کمیته همیشه این لیست را از قبل تهیه می‌کند و آن را در اتاقی در مرکز کودکیاران نگهداری می‌کند.» و ادامه داد: «واقعیت این است که در این مورد کمی احساس گناه می‌کنم. اما امروز بعد از ظهر این کار را کردم و رفتم که بیسم آیا لیست نامگذاری تهیه شده است یا نه. فهرست آن جا بود و من شماره ۳۶ را نگاه کردم. همان پسری که نگرانش بودم. چون فکر می‌کردم اگر او را به اسم صدا بزنم، شاید بهتر رشد کند. تنها خودم و البته زمانی که هیچ کس در اطرافم نباشد، می‌توانم این کار را بکنم.»

یوناس که مجدوب سخنان پدر شده بود، پرسید: «آیا اسم او را پیدا کردید؟» این خلاف چندان مهم نبود اما همین که پدر قانون‌شکنی کرده بود، کمی ترس آور بود. یوناس نگاهی به مادرش که مسئولیت پیروی از قانون را به عهده داشت، انداخت و وقتی چهره مادر را خندان دید، کمی تسکین یافت.

پدر با سر تأیید کرد: «اسم او، اگر به نامگذاری برسد و اخراج نشود، گابریل^۱ خواهد بود. بنابراین در زمانی که کسی صدای مرا نمی‌شنود، وقتی

به او غذا می‌دهم و یا در ساعات تمرین و بازی، اسمش را زمزمه می‌کنم» و تبسم کرد: «در واقع من او را "گیب^۱" خطاب می‌کنم.» «گیب»، یوناس سعی کرد آن را ادا کند: «اسم خوبی بود.» یوناس به یاد آورد، زمانی که ۵ ساله بود آن‌ها لی را گرفتند و یوناس اسم او را یاد گرفت. او هیجان آن زمان را به خاطر آورد، گفتگوهای در خانه و نگرانی‌های آن‌ها در مورد لی لی، این که او چه شکلی خواهد بود؟ و چه رفتاری خواهد داشت و چگونه با خانواده جاافتاده آن‌ها جور درخواهد آمد. او زمانی را به یاد آورد که همراه خانواده‌اش از پله‌های سالن بالا می‌رفتند و پدر این بار به عنوان کسی که خود بچه‌ای را تحويل می‌گرفت، در کنار او بود. لحظه‌ای را به یاد آورد که مادر، خواهر او را در میان بازویش گرفت و اوراق واگذاری بچه برای این واحد خانواده خوانده شد. فرزند تازه، شماره ۲۳ نام او لی لی.

او چهره روشن پدر را به خاطر آورد و این که پدر زمزمه‌وار گفته بود: «این یکی از بچه‌های محبوب من است و من امیدوار بودم، او فرزند من باشد.» جمعیت کف زده و یوناس خنده‌ده بود. او اسم خواهرش را دوست داشت. لی لی، که به زحمت خود را بیدار نگه داشته بود، دست‌های کوچولویش را حرکت می‌داد. سپس آن‌ها از پله پایین آمدند تا فرصت را به خانواده بعدی بدهنند.

پدر گفت: «وقتی یازده ساله بودم، در انتظار این مراسم مثل تو نگران و بیقرار بودم. دو روز بسیار طولانی، یادم می‌آید گرچه همیشه از مراسم یک ساله‌ها لذت می‌بردم، اماً به جز مراسم خواهرم به سایر مراسم توجه زیادی نمی‌کردم. آن سال، او ۹ ساله می‌شد و دوچرخه‌اش را تحويل

می‌گرفت. من سواری را با دوچرخه خودم به او یاد داده بودم.» یوناس خندید. این یکی از چند قانونی بود که چندان جدی گرفته نمی‌شد و تقریباً در این مورد همیشه قانون‌شکنی می‌شد.

تمام بچه‌ها در ۹ سالگی، دوچرخه‌هایشان را تحویل می‌گرفتند و قبل از آن مجاز نبودند دوچرخه سواری کنند. اماً تقریباً همیشه برادر و خواهرهای بزرگ‌تر این کار را یواشکی به کوچک‌ترها یاد می‌دادند. یوناس هم در مورد تعلیم دوچرخه‌سواری به لی لی فکر کرده بود. در مورد تغییر قانون سن دوچرخه‌سواری صحبت‌هایی شده بود و کمیته‌ای در این مورد مشغول بررسی و مطالعه بود. وقتی موضوعی برای مطالعه در اختیار کمیته قرار می‌گرفت، معمولاً مردم در مورد آن شوخی می‌کردند. آن‌ها می‌گفتند تا قانونی بخواهد تغییر کند اعضای کمیته پیر شده‌اند.

تغییر قوانین بسیار مشکل بود. به ویژه در مورد قوانین مهم، که در نهایت به دریافت‌کننده مراجعه می‌شد. البته نه قوانینی چون تغییر سن دوچرخه‌سواری، چراکه او مقام والایی داشت. یوناس هیچ وقت او را ندیده بود. فقط می‌دانست که کسی که به چنین مقام مهمی می‌رسد به تنها یی زندگی و کار می‌کند. کمیته هرگز دریافت‌کننده را درگیر قوانین کوچکی چون سن دوچرخه‌سواری نمی‌کرد. آن‌ها حتی در موارد بسی اهمیت سال‌ها بحث می‌کردند. به طوری که شهروندان هم موضوع را از یاد می‌بردند. پدر ادامه داد: «وقتی خواهرم کاتیا ۹ ساله شد، رویانهای مویش را برداشت و دوچرخه‌اش را تحویل گرفت. من نگاه می‌کردم ولذت می‌بردم، اماً بعد از آن توجهی به مراسم ده ساله و یازده ساله‌ها نداشتم. بالاخره در پایان روز دوم، روزی که به نظر تمام‌نشدنی می‌آمد، نوبت من شد. مراسم دوازده ساله‌ها.» یوناس لرزید، پدرش را تصور کرد، مثل حالا، پسری ساکت و خجالتی، همراه گروهش، منتظر بود تا صدایش کنند و به روی صحنه برود. مراسم

دوازده ساله‌ها آخرین و مهم‌ترین مراسم بود.

پدر گفت: «یادم می‌آید که والدینم چقدر خوشحال بودند. خواهرم هم با وجود تمام هیجانی که برای دوچرخه‌سواری داشت، منتظر ماند تا نوبت من بشود.»

«اماً یوناس صادقانه بگوییم که در مورد من مثل تو نبود. برای من ابهامی وجود نداشت، چون من می‌دانستم چه مسئولیتی به من واگذار خواهد شد.» یوناس تعجب کرده بود. راهی وجود نداشت تاکسی از قبل شغلش را بداند. این تصمیمی محترمانه بود که توسط رهبران مجموعه گرفته می‌شد. کمیته ارشدها این مسئولیت مهم را به عهده داشتند. پدر به آرامی خنده‌ید و گفت: «برای من کاملاً مسئله روشن بود و بعدها فهمیدم که والدینم نیز از شایستگی من برای این شغل مطلع بودند. من همیشه بچه‌های جدید را بیش از هر چیز دوست داشتم و وقتی دوستان هم‌گروه من مشغول مسابقه، ساختمان‌سازی، پل‌سازی و یا...» یوناس حرف‌های پدر را ادامه داد و گفت: «تمام کارهایی که ما با دوستانمان انجام می‌دهیم.» مادر با سر تأیید کرد و پدر گفت: «در تمام این فعالیت‌ها شرکت می‌کرم و تجربه می‌آموختم، و در مدرسه نیز مثل تو با جدیت درس می‌خواندم. اماً در ساعات فراغتم در میان بچه‌ها بودم، حتی تمام ساعات کار داوطلبانه را در مرکز پرورش بچه‌ها می‌گذراندم. مسلماً، ارشدها که شاهد فعالیت‌های ما هستند، این را به خوبی می‌دانستند.»

یوناس سری تکان داد. در طی سال گذشته او توجه بیشتر ارشدها را حس کرده بود. او پی برده بود که در ساعات مدرسه، ساعات بازی و در ساعات کار داوطلبانه، ارشدها، او و سایر یازده ساله‌ها را زیر نظر دارند. آن‌ها را در حال یادداشت برداشتن دیده بود و می‌دانست که آن‌ها ساعات طولانی با مربی‌های مدرسه در مورد فعالیت بچه‌ها صحبت کرده‌اند.

پدر اضافه کرد: «بنابراین، چون همین انتظار را داشتم، وقتی مرا به عنوان کودکیار اعلام کردند، اصلاً تعجب نکردم.»

يوناس پرسید: «پس به این ترتیب، هیچ کس هیجانزده نشد؟»
پدرش خندید و گفت: «البته همه خوشحال بودند که من شغل مورد علاقه‌ام را به دست آورده‌ام و من هم احساس خوشبختی می‌کرم.»
يوناس پرسید: «آیا هیچ یازده ساله‌ای از شغلی که به او واگذار شده بود ناراضی بود؟»

يوناس برخلاف پدر هیچ تصوری از شغل آینده خود نداشت. اما می‌دانست که هر شغلی او را راضی نخواهد کرد.

گرچه احترام زیادی برای شغل پدر قائل بود، اما کودکیاری شغل مورد علاقه او نبود و هیچ تمایلی هم برای مشاغل کارگری نداشت.

پدر فکر کرد و گفت: «نه، این طور فکر نمی‌کنم. ارشدها در مشاهده و انتخاب بسیار دقیق هستند.» مادر توضیح داد: «فکر می‌کنم یکی از مهم‌ترین مشاغل در مجموعه همین تعیین شغل باشد.»

پدر گفت: «یکی از دوستانم، به نام یوشیکو^۱، از این که شغل پزشکی به او واگذار شده بود، تعجب کرده و می‌لرزید. و بگذار بیینم، اندریا^۲ هم بود - یادم می‌آید وقتی پسر بچه بودیم، او علاقه‌ای به مسائل طبیعی نداشت و همیشه با وسایل ساختمان‌سازی مشغول بود، ارشدها هم این موضوع را می‌دانستند و شغل مهندسی را به او واگذار کردند و او هم بسیار ذوق‌زده شد.»

مادر گفت: «بعدها، اندریا همین پلی را طراحی کرد که رودخانه را به غرب شهر اتصال می‌دهد. وقتی، بچه بودیم آن پل وجود نداشت.»

پدر به یوناس اطمینان داد: «به ندرت اتفاق می‌افتد کسی از شغل خود ناراضی باشد، جای هیچ نگرانی نیست. و تو می‌دانی که در صورت عدم رضایت، مرحلهٔ درخواست تغییر شغل هم وجود دارد که باید به کمیته برود.»

یوناس گفت: «من نگران آشر هستم. این مسخره به هیچ چیز علاقه ندارد، او همه چیز را بازی می‌داند.» پدر به آرامی خنده‌ید: «می‌دانی، من آشر را در بچگی، زمانی که در مرکز پرورش بود، به یاد می‌آورم؟ او هیچ وقت گریه نمی‌کرد، به همه چیز می‌خندید و ما از غذا دادن به او لذت می‌بردیم.»

مادر گفت: «ارشدها هم آشر را می‌شناسند و شغل مناسبی برای او در نظر خواهند گرفت، جای نگرانی نیست. اماً یوناس، می‌خواهم چیزی به تو بگوییم که خودم بعد از مراسم دوازده سالگی با آن مواجه شدم.»
«آن چیست؟»

«خوب، همان طور که می‌دانی این آخرین مراسم است. بعد از دوازده سالگی، سن دیگر اهمیتی ندارد. بیشتر ما، حتی نمی‌دانیم، چند سال داریم. البته این اطلاعات در مرکز پرونده‌های باز موجود است و می‌توان به آن مراجعه کرد. ولی آن چه که اهمیت دارد، مقدمات زندگی جدید و تعلیمات وابسته به آن است.»

یوناس گفت: «این را من هم می‌دانم، همه می‌دانند.»

مادر ادامه داد: «مفهومش این است که تو و دوستانت در گروه‌های جدیدی قرار می‌گیرید و زمانی برای گذراندن با یکدیگر ندارید. بعد از مراسم، تو در گروه همکارانت خواهی بود و شما تعلیمات لازم را کسب می‌کنید، ساعت کار داوطلبانه و ساعات بازی به پایان رسیده و آن صمیمیت سابق بین دوستان از بین خواهد رفت.»

یوناس سرش را تکان داد و با تحکم گفت: «مدرسه که تعطیل نمی‌شود و

من و آشر همین طور با هم دوست خواهیم ماند.»

پدر گفت: «درست است، اما حرف‌های مادرت نیز یک واقعیت است، تغییراتی صورت خواهد گرفت.»

مادر خاطرنشان کرد: «تغییرات خوب. بعد از مراسمدوازده سالگی، سرگرمی‌های دوران کودکیم از دست رفت اما زمانی که برای فراگیری قانون و عدالت پیش رفتم، احساس کردم در میان مردمی هستم که در علاقه من سهیم هستند و دوستانی در سطوح دیگر از تمام سنین پیدا کردم.»

یوناس پرسید: «آیا بعد ازدوازده سالگی هیچ وقت بازی کردید؟»

مادر جواب داد: «بعضی وقت‌ها، اما خیلی هم برایم مهم نبود.»

پدر در حالی که می‌خندید، گفت: «من بازی می‌کردم و هنوز هم، هر روز در مرکز پرورش بچه‌ها، قایم باشک بازی می‌کنم، روی زانوهایم می‌پرم، عروسک‌ها را بغل می‌کنم و ...»

و در همین حال نزدیک یوناس رفت، موهای مرتب او را نوازش کرد و گفت: «بازی و شوخی با دوازده ساله شدن تمام نمی‌شود.»

لی لی بالباس خواب جلوی در ظاهر شد. با بی‌حواله‌گی آهی کشید: «واقعاً که این مکالمه خصوصی بسیار طولانی است، اما بعضی‌ها هم منتظرند تا عروسکشان را بگیرند.»

مادر گفت: «لی لی تو داری ۸ ساله می‌شوی و می‌دانی که در این سن دیگر از عروسک خبری نیست و این مسئله برای همه وجود دارد. تو باید یاد بگیری که بدون عروسک بخوابی.»

اما پدر قبلاً به طرف قفسه رفته و فیل پارچه‌ای را که در آن جا نگهداری می‌شد، پایین آورده بود. بیشتر وسایل سرگرمی بچه‌ها مثل عروسک لی لی، نرم و پارچه‌ای و خلاقیت‌برانگیز بود. مال یوناس یک خرس بود. پدر گفت: «بفرمایید، لی لی - بیلی، الان می‌آیم و کمکت می‌کنم تا روبان موهایت را باز

کنی.» یوناس و مادرش با مهربانی به آن‌ها نگاه می‌کردند. لی لی که فیل پارچه‌ای را در دست داشت، همان وسیله سرگرمی را که از زمان تولد به او داده شده بود، با پدر به طرف اتاق خوابش رفت. مادر به سوی میز تحریر رفته و کیفیش را باز کرد. او حتی زمانی که در خانه بود نیز کار می‌کرد. یوناس هم به طرف میز تحریرش رفته و شروع به مرتب کردن صفحاتی کرد که بعد از ظهر روی آن‌ها کار کرده بود. اما همواره به فکر ماه دسامبر و مراسم آن بود. گرچه صحبت‌های پدر و مادر کمی او را تسکین داده بود، اما در مورد شغلی که ارشد‌ها برای او در نظر می‌گرفتند و احساس آن روز خاص، هیچ تصوری نداشت.

۴

لی لی با ذوق فریاد زد: «وای، نگاه کن، با نمک نیست؟ ببین چقدر کوچولوست! و چشم‌هایش مثل چشم‌های تو خنده‌دار است!» یوناس چشم‌غره‌ای رفت. او از این که لی لی در مورد چشم‌هایش حرف می‌زد، خوشش نمی‌آمد. منتظر شد تا پدر لی لی را سرزنش کند. اما پدر مشغول برداشتن سبد بچه از پشت دوچرخه بود. حالا یوناس هم نگاه می‌کرد. اولین چیزی که توجه یوناس را جلب کرد، چشم‌های روشن بچه جدید بود.

چشم‌های بیشتر شهر وندان تیره بود. والدینش، لی لی و تمام دوستانش چشمانی تیره داشتند. گرچه چند استثناء هم وجود داشت. مثلاً خود یوناس و یک مؤنث ۵ ساله که او هم چشمانی روشن داشت، کسی در این گونه موارد صحبتی نمی‌کرد. گرچه قانونی در کار نبود، اما توجه کردن به تفاوت‌ها، نوعی بی‌ادبی محسوب می‌شد. یوناس فکر می‌کرد لی لی یا باید این موارد را رعایت کند یا این که به خاطر عدم توجه تنبیه شود.

پدر، دوچرخه‌اش را در جای خود گذاشت، سبد بچه را برداشت و به داخل خانه برد. لی لی هم به دنبال او رفت و با شیطنت به طرف یوناس

برگشت: «شاید هر دوی شما از یک مادر متولد شده‌اید.» یوناس شانه‌هایش را بالا انداخت و به دنبال آن‌ها به داخل خانه رفت. این چشم‌ها او را تکان داده بود، به ندرت آینه‌ای در مجموعه پیدا می‌شد. گرچه داشتن آینه ممنوع نبود، اما نیازی هم برای آن حس نمی‌شد. یوناس هم هیچ وقت خود را به دردسر نمی‌انداخت که جایی خود را نگاه کند، مگر موقعی که به طور اتفاقی با آینه‌ای رویه رو می‌شد. حالا نگاه این بچه او را به این فکر وامی داشت که آن‌هایی که چشم‌هایی روشن دارند نگاهی تیزتر دارند. مگر چه چیزی در آن نگاه بود؟ با خودش گفت: «عمق»، درست مثل نگاه کردن در آب زلال رودخانه بود. در آن ژرفایی که چیزهایی پنهان و کشف نشده دیده می‌شد. با فهمیدن این موضوع احساس می‌کرد به نوعی خودآگاهی رسیده است. در حالی که وانمود می‌کرد توجهی به بچه جدید ندارد، به طرف میز تحریرش رفت. در آن سوی اتاق مادر ولی لی خم شده و مشغول تماشای پدر بودند که چگونه پتوی بچه را باز می‌کرد.

لی لی که عروسک پارچه‌ای داخل سبد بچه را بر می‌داشت پرسید: «اسم عروسک او چیست؟» پدر به عروسک خیره شد و گفت: «اسب آبی» لی لی به این لغت عجیب و غریب خنده دید و آن را تکرار کرد: «اسب آبی» و دوباره عروسک را در سبد گذاشت. لی لی اسم عروسک را برای بچه جدید که حالا باز بود و دست‌هایش را تکان می‌داد، تکرار کرد و آهی کشید: «بچه‌های کوچولو خیلی با نمک هستند. امیدوارم که من یک زاینده بشوم.» مادر با تحکم گفت: «این چه حرفی است، لی لی، این شغل کمارزش است.»

لی لی با ترسروی گفت: «اما ناتاشا که ده ساله است و بعضی از ساعت‌کار داوطلبانه را در مرکز "تولید مثل" می‌گذراند، می‌گوید زاینده‌ها غذاهای بسیار خوب می‌خورند! و کم کار می‌کنند. و زمانی که در انتظار تولد بچه هستند به بازی و سرگرمی می‌گذرانند! من که فکر می‌کنم این کار را دوست

دارم.»

مادر با متنات گفت: «سه سال، سه تولد، تمامش همین است. بعد از آن، تا آخر عمر کارگران ساده هستند. تا روزی که به خانه سالمدان بروند. این چیزی است که تو می‌خواهی لی لی؟ سه سال تبلی و بعد از آن کار فیزیکی سخت، تا زمانی که پیر بشوی!؟»

«خوب، نه، فکر نمی‌کنم من چنین چیزی بخواهم.» لی لی با اکراه حرف مادر را تأیید کرد. پدر بچه را در سبد روی شکمش گذاشت و گرداند، کنار او نشست، و در حالی که پشت او را نوازش می‌کرد با مهربانی گفت: «به هر صورت لی لی - بیلی، زاینده‌ها حتی موفق به دیدن بچه‌های جدید هم نمی‌شوند. اگر کوچولوها را دوست داری، باید امیدوار باشی که یک کودکیار بشوی.»

مادر نیز پیشنهاد کرد: «می‌توانی وقتی ۸ ساله شدی و کار داوطلبانه را شروع کردم، در مرکز پرورش بچه‌ها فعالیت کنی.» لی لی گفت: «بله، فکر می‌کنم که همین کار را بکنم.» و بعد کنار سبد بچه زانو زد: «گفتید، اسمش چیست؟ گابریل؟ سلام، گابریل، وای...» و زمزمه کرد: «فکر می‌کنم، خواب باشد، بهتر است آرام باشم.»

یوناس که مشغول انجام تکالیف مدرسه‌اش بود، با خود گفت: «امکان ندارد که لی لی بتواند آرام باشد. او می‌تواند یک سخنگو باشد، در این صورت تمام روز را با یک میکروفون در دفتری خواهد نشست که اعلامیه بخواند و در حالی که با خودش می‌خندید، خواهرش را تصور می‌کرد با صدایی تحکم آمیز که سعی در مهم جلوه دادن آن دارد، چنین می‌گوید: «توجه، این یک تذکر به مؤنث‌های زیر ده سال است، روبان موهایتان را مرتب کنید.» «به طرف لی لی برگشت و همان طور که انتظار داشت روبان موهای لی لی باز و آویزان بودند. اطمینان داشت که در چنین اعلامیه‌هایی،

لی لی مورد نظر است و البته همه می‌دانستند که در اعلامیه‌ها اسم کسی خوانده نمی‌شد. یوناس با شرمندگی اعلامیه‌ای را به خاطر آورده فقط برای او خوانده شده بود و همه این را می‌دانستند. «توجه کنید، این یک یادآوری به مذکرهای یازده ساله است، مواد نباید از قسمت تفریحات خارج شوند. خوردنی‌ها را پنهان نکنید باید خورده شوند.» این اتفاق مربوط به ماه گذشته بود، زمانی که او یک سبب را با خود به خانه آورده بود. هیچ کس، حتی والدینش، این مسئله را یادآوری نکردند. چراکه همان اعلامیه برای پشممانی مختلف کافی بود. یوناس صبح روز بعد، قبل از مدرسه، سبب را به قسمت تفریحات برگردانده و از مدیر قسمت معذرت خواهی کرده بود. یوناس دوباره به آن اتفاق فکر کرد. هنوز گیج بود مسئله، اعلامیه و یا معذرت خواهی در این باره نبود، چه، این مراحل را باید طی می‌کرد، اماً خود اتفاق، قابل تفکر بود. او می‌بایست احساسش را زمانی که موضوع را با والدینش در میان می‌گذاشت، بازگو می‌کرد. اماً قادر به یافتن کلمات برای توضیح آن نبود.

اتفاق در ساعات بازی افتاده بود. وقتی مشغول بازی با آشر بود، تصادفاً سببی از سبد برداشته و به طرف دوستش پرتاب کرده بود. آشر هم آن را به طرف او پرتاب کرده بود. بدین صورت، یک بازی (دست رشته ساده) با پرتاب سبب بین آن دو شکل گرفته بود. بازی خاصی نبود، بارها آن را انجام داده بود.

پرت کن، بگیر، پرت کن، بگیر. به نظر یوناس کاری بیهوده و خسته‌کننده بود، اماً آشر لذت می‌برد چراکه او در تطابق فعالیت چشم و دستش ضعیف بود. اماً در این میان یوناس چشمش به مسیر حرکت سبب در فضای افتاد به نظرش شکل سبب در وسط هوا تغییر کرد ولی وقتی دوباره آن را در دست گرفت و نگاه کرد، به شکل قبل بود. با دقیقت آن را نگاه کرد. تغییری دیده

نمی‌شد همان شکل و همان اندازه. یک کرهٔ کامل. همان تغییری که گه‌گاه در پیراهنش هم می‌دید.

چند بار سیب را در بین دست‌هایش گرداند، چیز قابل توجهی ندید و دوباره آن را به سوی آشر پرتاب کرد و دوباره در یک لحظه سیب تغییر کرده بود. ۴ بار اتفاق افتاد. یوناس چشم‌هایش را باز و بسته و بیناییش را امتحان کرد، با چشمان نیمه‌باز، برچسب چاپی مشخصات متصل به او نیفورمش را نگاه کرد. به راحتی اسمش را خواند. آشر را در انتهای محلی که سیب را پرت می‌کرد، دید و مشکلی هم برای گرفتن سیب نداشت. کاملاً گیج شده بود.

«آشر؟ در مورد سیب چیز عجیب و غریبی به نظرت نمی‌آید؟» آشر در حالی که می‌خندید جواب داد: «چرا از دست‌های من در می‌رود و روی زمین می‌افتد!» یک بار دیگر سیب به زمین افتاده بود.

یوناس هم خندید و سعی کرد خود را متقاعد کند که اتفاقی نیفتاده است. با وجود این مقررات را نادیده گرفته و سیب را به خانه آورده بود. غروب آن روز، قبل از آمدن والدینش ولی‌لی، سیب را در دست گرفت و به دقت آن را نگاه کرد، حالاً کمی له شده بود چون بارها سیب از دست آشر افتاده بود. اما چیزی غیرمعمول در آن ندید. با ذره‌بین نگاهش کرد. چند بار سیب را روی زمین غلت داد و دوباره روی میز گذاشت و انتظار کشید تا دوباره آن اتفاق بیفتد. اما اتفاقی نیفتاد. تنها اتفاق اعلامیه پخش شده از بلندگو بود، اعلامیه‌ای که باعث شد والدینش متوجه آن سیب روی میز تحریرش شوند و نگاهی پرمعنا به او بکنند.

حالاً پشت میز تحریر نشسته بود و خانواده‌اش هیجان‌زده کنار سبد بچه ایستاده بودند. یوناس سرش را تکان داد و سعی کرد آن حادثه عجیب را فراموش کند. او تلاش می‌کرد تا قبل از غذای شامگاه، ورقه‌های مدرسه را

مرتب کرده و کمی مطالعه کند. گابریل، وول می خورد و گریه می کرد و پدر در حالی که جعبه وسایل بچه را باز می کرد، روش غذا خوردن به او را برای لی لی توضیح می داد.

شامگاه، مثل تمام شامگاه‌ها در خانه و در مجموعه، ساکت، آرام و تأمل برانگیز بود. زمانی برای مرور روزی که گذشت و آماده شدن برای روزی که دوباره خواهد آمد. اما پیوستن این بچه تازه‌وارد با آن چشم‌های روشن و با وقار که انگار همه چیز را می دانست، این شامگاه را متفاوت کرده بود.

۴

یوناس دوچرخه‌اش را به آرامی می‌راند، او می‌خواست محل پارک دوچرخه‌اش را پیدا کند. او معمولاً ساعات کار داوطلبانه را با اشر نمی‌گذراند، چراکه اشر با اتلاف وقت، انجام کارهای جدی را مشکل می‌کرد اماً حالا با فرار سیدن دوازده سالگی و تمام شدن ساعات کار داوطلبانه، این مسئله چندان مهم نبود.

آزادی در انتخاب این ساعات همیشه از نظر یوناس جالب بود، چراکه بقیه ساعات روز به دقت برنامه‌ریزی شده بودند.

او زمانی را به یاد آورد که ۸ ساله شده و با آزادی انتخاب مواجه شده بود. لی لی هم به زودی به این مرحله می‌رسید. ۸ ساله‌ها همیشه اولین ساعت کار داوطلبانه را در حالتی که عصبی بودند با خنده و شوخی می‌گذراندند. آن‌ها شروع کار را برای کمک به کوچکترها در قسمت تفریحات سر می‌کردند و لذت می‌بردند. اما کم کم رشد کرده و اعتماد به نفسیان افزایش می‌یافت و به سمت مشاغل دیگر رفته و گرایش به کارهایی پیدا می‌کردند که متناسب با علاقه و مهارت‌های آن‌ها بود.

یک مذکور به نام بنیامین^۱، چهار سال کامل در مرکز احیاء با شهروندان

آسیب دیده، کار کرده بود. می‌گفتند که او به اندازه مدیران مرکز احیاء مهارت دارد و چنان در این کار پیشرفت کرده که به وسائل و روش‌هایی جهت شتاب بخشیدن به فرایند احیاء نیز دست یافته است. بدون شک، شغل تعیین شده برای بنیامین در همین زمینه بود و احتمالاً بسیاری از تعلیمات را سریعاً می‌گذراند. یوناس او را از زمانی که در یک گروه بودند می‌شناخت و تحت تأثیر موقیت‌های او بود. اما هیچ وقت در مورد معلومات او با یکدیگر صحبت نمی‌کردند. چرا که چنین مکالماتی جایز نبود. هرگونه اشاره یا بحث در مورد موقیت اشخاص، حتی اگر منظوری هم در آن وجود نداشت، نوعی فخرفروشی به نظر می‌آمد و خلاف قانون بود. این قانون هم مثل بد صحبت کردن و یا بی‌ادبی، چندان مهم نبود و با یک تنبیه کوچک به پایان می‌رسید. هر چند که وجود همین قوانین موجب می‌شد که کمتر خلافی انجام شود.

یوناس مجتمع‌های مسکونی را پشت سر گذاشت، به امید این که دوچرخه آشر را در جایی کنار کارخانه‌ها یا ساختمان‌های دفتری پیدا کند. از کنار مرکز نگهداری بچه‌ها و محوطه اطراف آن، جایی که لی لی ساعات بعد از مدرسه را می‌گذراند نیز، گذشت. از میدان مرکزی شهر و تالار بزرگ که گرد هم آیی‌های عمومی در آن برگزار می‌شد، هم، عبور کرد سپس نزدیک مرکز پرورش سرعتش را کم کرد و برچسب‌های اسمی نصب شده روی دوچرخه‌ها را نگاه کرد. بیشتر توجهش به دوچرخه‌هایی بود که نزدیک مرکز توزیع آذوقه بودند. کار توزیع غذا همیشه سرگرم‌کننده بود و یوناس امیدوار بود آشر را اینجا پیدا کند تا با یکدیگر بسته‌های مایحتاج عمومی را حمل کرده و به خانه‌های مجموعه برسانند. بالاخره دوچرخه آشر را پشت خانه سالمندان پیدا کرد. طبق معمول دوچرخه به پهلو افتاده بود. یک دوچرخه

دیگر هم آن جا بود که متعلق به یک مؤنث یازده ساله، به نام فیونا^۱ بود. یوناس، فیونا را دوست داشت. او شاگرد خوبی بود. ساکت و مؤدب و کمی هم مثل آشر بامزه بود. بنابراین از این که، آن دو امروز در یک جا کار می‌کردند زیاد متعجب نشد. دوچرخه‌اش را پارک کرد و به داخل ساختمان رفت.

کارمندی که پشت میز جلوی در نشسته بود به یوناس سلام کرد و برگه‌ای را به یوناس داد تا امضاء کند و کنار امضای او مهر اداری خود را نیز زد. تمام ساعات کار دواطلبانه به دقت در مرکز بایگانی ثبت می‌شد. اماً مدتی پیش، بچه‌ها در مورد یازده ساله‌ای با یکدیگر پچ و پچ می‌کردند که به علت کامل نکردن ساعات کار دواطلبانه، حرفه‌ای به او واگذار نشده بود. آن‌ها یک ماه به او وقت داده بودند تا ساعات کار را تکمیل کند و بعد از آن بدون هیچ مراسم و جشنی، شغلی برای او در نظر گرفته بودند. یک رسایی که آینده او را تحت الشعاع قرار می‌داد. کارمند بخش به او گفت: «خیلی خوب است که ساعاتی را هم این جا بگذرانی. امروز صبح مراسم یک اخراج را برگزار کردیم و برنامه‌ها کمی سبک شده است.» سپس نگاهی به یک برگه چاپی انداخت و گفت: «بگذار بینم، آشر و فیونا در حمام سالم‌مندان هستند، چرا تو هم آن جا نمی‌روی؟ راه را بله‌ی؟» یوناس سری تکان داد و تشکر کرد و در طول راه را حرکت کرد. نگاهی به داخل اتاقها انداخت. آن‌ها ساکت نشسته بودند، بعضی‌ها به ملاقات یکدیگر رفته و با هم صبحت می‌کردند و بعضی دیگر مشغول انجام کارهای دستی ساده بودند و چند نفری هم خواب بودند. اتاق‌ها، به نحو دلپذیری مبلمان شده و کف آن‌ها با فرشی ضخیم پوشیده شده بود. این جا شباهتی به مراکز شلوغ و پرسرو صدا همچون کارخانجات

و مرکز توزیع مواد که فعالیت‌های روزمره را انجام می‌دادند، نداشت. محیطی آرام و بسیار و صدا بود. یوناس از این که تجارب مختلف در مکان‌های متفاوت کسب کرده بود، خوشحال بود و این عدم تمرکز فعالیت در یک مکان باعث شده بود تا کوچکترین حدسی نسبت به شغل آینده خود نداشته باشد.

به آرامی خندهید. باز هم به مراسم فکر می‌کرد. دیگر از دست خودش به ستوه آمده بود. احتمالاً تمام دوستانش نیز مثل او بودند.

از کنار پرستاری که همراه یکی از افراد سالم‌مند قدم می‌زد، عبور کرد. مرد جوان اونیفورم پوش به یوناس سلام کرد. پیرزنی که مرد جوان بازوی او را گرفته بود، قوز کرده بود و با دمپایی‌های نرم‌ش پا بر زمین می‌کشید. پیرزن به طرف یوناس نگاه کرد و خندهید. چشم‌های تیره‌او، بی‌روح بود. یوناس فهمید که او کور است. سپس وارد حمام شد. بخار گرم و عطر مواد شستشو دهنده اتاق را پر کرده بود. اونیفورمش را درآورد و با دقت به قلابی روی دیوار آویزان کرد و روپوش تا شده داخل قفسه را که مخصوص ساعات کار داوطلبانه بود، برداشت و پوشید.

«سلام، یوناس!» آشر در حالی که کنار یک وان حمام زانو زده بود، یوناس را صدا کرد. فیونا هم کنار وان دیگری نشسته بود. فیونا نگاهی به یوناس کرد و خندهید. او به آرامی مشغول شستن مردی بود که در آب گرم دراز کشیده بود. یوناس مُدبانه به آن‌ها و پرستاری که آن جا بود، سلام کرد. سپس به سمت صندلی‌های راحتی رفت. آن جا پیرهای دیگری نشسته و منتظر استحمام بودند. او قبل‌این کار را کرده بود و می‌دانست که چه باید بکند.

در حالی که اسامی روی لباس‌ها را می‌خواند، گفت: «نوبت شماست. لاریسا، من آب را تنظیم می‌کنم و بعد به شما کمک می‌کنم تا بلند شوید.» بعد دگمه‌ای را روی یک وان خالی فشار داد و آب گرم جریان پیدا کرد. وان در

مدت یک دقیقه پر شد و جریان آب به صورت خودکار قطع شد. یوناس کمک کرد تا زن از روی صندلی بلند شود، او را به طرف وان برد، لباسش را درآورد و بازویش را محکم گرفت تا داخل وان شود. زن به وان تکیه داد و سرش را به روی بالشتک نرمی گذاشت و با رضایت آهی کشید.

یوناس پرسید: «راحت هستید؟» زن سری تکان داده، چشم‌هایش را بست. یوناس محلول شستشو را که کنار وان بود، روی اسفنج تمیزی فشار داده و مشغول شستشوی بدن ضعیف او شد. شب گذشته پدر را در حال شستشوی بچه جدید دیده بود. این هم بسیار شبیه کار پدر بود. پوست حساس، آب آرامش‌بخش و حرکت منظم دست به همراه صابون. با دیدن لبخند رضایت‌بخش زن، یوناس احساس می‌کرد که گابریل را حمام می‌کند. او هم، چون گابریل عریان بود. هم برای بچه‌ها و هم بزرگترها، تماشای بدن برخene یکدیگر، برخلاف مقررات بود. مگر نوزادان و افراد پیر که استثناء بودند.

یوناس از گوشۀ چشم فیونا را می‌دید که چگونه با مهربانی پیرمرد را از وان بیرون آورده و بدن لاغرش را خشک می‌کرد. یوناس فکر می‌کرد که لاریسا مثل اغلب پیرها، به خواب رفته است و مراقب بود که حرکاتش ثابت و آرام باشد، تا او را بیدار نکند، اما زمانی که لاریسا با چشم‌های بسته با او صحبت کرد، متعجب شد.

«امروز صبح اخراج روبرتو¹ را جشن گرفتیم. مراسم جالبی بود.» یوناس گفت: «او را می‌شناختم، چند هفته پیش اینجا بودم و موقع غذا به او کمک کردم، مرد جالبی بود.» لاریسا با خوشحالی چشم‌هایش را باز کرد و گفت: «آن‌ها قبل از اخراج

تمام زندگی او را برای ما تعریف کردند. همیشه این کار را می‌کنند.» و با شیطنت پچ پچ کرد: «راستش را بخواهی، بعضی وقت‌ها، این کار خسته‌کننده است، و خیلی‌ها خوابشان می‌برد. مثلاً همین چند وقت پیش، موقع اخراج ادنا^۱، ادنا را می‌شناختی؟»

«نه» یوناس سرش را تکان داد، او ادنا را به خاطر نمی‌آورد.

«خوب، آن‌ها سعی کردند، زندگی او را پربار جلوه دهند.» و با دقت اضافه کرد: «البته هر زندگی برای خود مفهومی دارد. اما ادنا یک زاینده بود و بعد از آن سال‌ها، تا زمانی که به اینجا آمد، در تولیدات مواد غذایی کار می‌کرد. او حتی خانواده هم نداشت.» لاریسا سرش را بلند کرد و به اطراف نگاه کرد تا مطمئن شود کسی حرف‌هایش را نمی‌شنود، سپس به آرامی گفت: «فکر می‌کنم، ادنا خیلی با هوش نبود.»

یوناس خنده دید. دست چپ او را آب کشید و شروع به شستن پایش کرد و هم چنان که مشغول بود، لاریسا یواش یواش حرف می‌زد. «اما زندگی رو بر تو جالب بود، او مربی یازده ساله‌ها بود. می‌دانی که شغل مهمی است. در کمیته طراحی هم فعالیت می‌کرد و با وجود تمام این کارها دو بچه بسیار موفق بزرگ کرده بود. طراحی فضای میدان مرکزی هم از کارهای او بود. او هیچ وقت به کارهای سطح پایین نپرداخته بود.»

«حالا باید پشتان را بشویم، به جلو خم شوید، من هم کمک می‌کنم تا بلند شوید.» یوناس دستش را دور او حلقه کرد و کمک کرد تا بلند شود. سپس اسفنج را پشت او فشار داد و شروع به مالش شانه‌های استخوانی زن کرد.

«در مورد مراسم برایم بگویید.»

«خوب، او اول در مورد زندگی اش صحبت کرد. بعد نوبت نوشیدنی بود، همه لیوان‌هایمان را بالا بردیم و با هم سرود ملی را خواندیم. بعد او نطق زیبای خدا حافظیش را برای ما خواند و چند نفری هم از میان ما صحبت کرده و برایش آرزوی سعادت کردیم. البته من حرفی نزدم، چون از سخنرانی در میان جمع خوشم نمی‌آید. وقتی به او اجازه رفتن دادند، می‌لرزید.» یوناس غرق تفکر حرکات دستانش را آهسته کرد و پرسید: «لاریسا، وقتی کسی را اخراج می‌کنند، چه می‌شود؟ روپرتو واقعاً به کجا رفت؟»

زن، شانه لخت و خیش را کمی تکان داد و گفت: «من نمی‌دانم، فکر نمی‌کنم کسی به غیر از اعضاء کمیته این موضوع را بداند. او، به همهٔ ما تعظیم کرد و راه افتاد و مثل همه، از آن در مخصوص وارد اتاق اخراج شد. باید نگاهش را می‌دیدی به نظر من در نگاهش خوشبختی مطلق بود.» یوناس پوزخندی زد و گفت: «ای کاش آن جا بودم و می‌دیدم.» لاریسا با اخم گفت: «نمی‌دانم چرا بچه‌ها را راه نمی‌دهند، فکر می‌کنم به اندازهٔ کافی جا ندارند. باید آن جا را وسیع تر کنند.»

یوناس با شیطنت گفت: «این پیشنهاد را به کمیته خواهیم داد. ممکن است در مورد آن مطالعه کنند.» و لاریسا خنده دید و گفت: «خیلی خوب است.» و یوناس کمک کرد تا از وان بیرون بیاید.

۵

يوناس به ندرت خواب می دید. به همین دلیل در مراسمی که هر روز صبح بین اعضای خانواده برگزار می شد و طی آن خواب هایشان را تعریف می کردند، کمتر شرکت می کرد. بعضی وقت ها، احساس می کرد، چیز هایی به نظرش می آید اما وقتی می خواست آنها را جمع و جور کرده و تعریف کند، خیلی قابل توجه نبود.

اما امروز صبح تفاوت داشت. او شب گذشته به وضوح خواب دیده بود. وقتی لی لی طبق معمول تعریف خواب طولانی اش را شروع کرد، یوناس از فکر بیرون آمد. لی لی خواب وحشتناکی دیده بود. او قانون شکنی کرده و سوار دوچرخه مادر شده بود و مأموران دولتشی او را دستگیر کرده بودند. همه با دقت گوش کرده و او را در مورد هشدار خواب آگاه کردند.

يوناس همان عبارت همیشگی را گفت: «لی لی، متشرکیم که خوابت را تعریف کردی.» و با دقت حرف های مادر را گوش کرد، مادر هم به دنبال یک قانون شکنی تنبیه شده بود، آنها متفقاً به این نتیجه رسیدند که خواب مادر بازتابی از احساس او در مورد آن شهروند خلافکار بوده است.

پدر گفت که خوابی ندیده است. و در حالی که داخل سبد بچه را نگاه

می‌کرد، پرسید: «تو چی گیب؟» گابریل غذا خورده و مشغول آروغ زدن بود. همه به او خندیدند. تعریف خواب از سه سالگی شروع می‌شد و قبل از آن، اگر بچه‌های کوچولو رؤیایی هم داشتند، کسی از آن اطلاع نداشت. مادر پرسید: «یوناس تو چطور؟» آن‌ها با این که می‌دانستند او به ندرت خواب می‌بینند اما باز هم از او می‌پرسیدند. یوناس با چهره‌ای درهم در صندلیش جایه‌جا شد و گفت: «دیشب خوابی دیدم.» پدر گفت: «خوبه، برایمان تعریف کن.»

یوناس در حالی که سعی می‌کرد آن رؤیای عجیب را در مغزش بازسازی کند، توضیح داد: «گرچه جزیات خوابم را به یاد نمی‌آورم ولی فکر می‌کنم در خانه سالم‌مندان در حمام بودم.»

پدر خاطرنشان کرد: «این همان جایی است که دیروز رفته بودی.» یوناس با سر تأیید کرد: «کاملاً شبیه به آن جا نبود، اتاق گرم و مرطوب بود، اما فقط یک وان بود، در حالی که در اتاق شستشو چندین ردیف وان وجود دارد. من لباسم را درآورده بودم ولی لباس مخصوص آن جا را نپوشیدم، سینه‌ام لخت بود. خیلی گرم بود و عرق می‌ریختم. فیونا هم مثل دیروز آن جا بود.»

مادر پرسید: «asher hem boud؟»

یوناس سرش را تکان داد: «نه، فقط من و فیونا، تنها، کنار وان ایستاده بودیم. او می‌خندید و من کمی از دست او عصبانی بودم. مثل این که خیلی مرا جدی نمی‌گرفت.»

لی لی پرسید: «یعنی چی که تو را جدی نمی‌گرفت؟»

یوناس که علت پریشانی خود را نمی‌دانست سرش را پایین انداخته و گفت: «فکر می‌کنم می‌خواستم متقادعش کنم تا داخل وان بروم.» سپس سکوت کرد. می‌دانست که باید تمام آن داستان را تعریف کند.

بنابراین به خودش فشار آورد تا بقیه آن را که از گفتنش ناراحت بود، تعریف کند. در نتیجه خیلی سریع گفت: «می خواستم او را حمام کنم، اما او به من می خندید و از این کار امتناع می کرد.»

سپس نگاهی به پدر و مادرش انداخت و گفت: «تمامش همین بود.» پدر پرسید: «می توانی بگویی، آن احساسی که بر تو غلبه داشت، چه بود؟»

یوناس درباره آن فکر کرد، جزئیات خواب مبهم بود، اما احساسش چنان روشن بود که بار دیگر تمام وجودش را دربرگرفت. پس گفت: «خواستن، گرچه می دانستم که این کار درست نیست، اما با تمام وجودم می خواستم او را حمام کنم.»

بعد از چند لحظه مادر گفت: «برای این که خوابت را تعریف کردی، از تو مشکریم.» و نگاهی به پدر کرد.

پدر گفت: «لی لی، وقت رفتن به مدرسه است. امروز کنار من حرکت می کنی تا مراقب سبد بچه باشی؟ باید مواظب باشیم تا او وول نخورد و بیافتد.»

یوناس در حالی که کیف مدرسه اش را مرتب می کرد متعجب بود که چرا آنها قبل از تشکر، در مورد خوابش صحبتی نکردند. شاید آنها هم فکر می کردند خوابی بی معنا بوده است.

مادر به آرامی گفت: «صبر کن، یوناس، می خواهم یک عذرخواهی برای آموزگارت بنویسم، شاید امروز کمی دیرتر به مدرسه برسی.»

یوناس که گیج شده بود دوباره روی صندلی نشست. پدر و لی لی مشغول حمل سبد گابریل بودند. دستی برای آنها تکان داد، مادر هم مشغول جمع آوری باقیمانده غذای صبح شد و آن را در سینی جلوی در گذاشت تا مأموران ببرند.

بالاخره مادر، پشت میز، کنار او نشست و گفت: «یوناس، احساسی که تو آن را خواستن نامیدی، اولین نشانه‌های بلوغ است. من و پدر، انتظارش را داشتیم، برای همه اتفاق می‌افتد، پدر هم وقتی به سن تو بود با آن مواجه شد. من هم همین طور و روزی هم لی لی با آن روبه‌رو خواهد شد. و معمولاً با یک رؤیا شروع می‌شود.» (بلوغ) او این کلمه را قبل‌شنبیده بود و در کتاب قوانین آن را دیده بود. چندین بار هم از بلندگوها به گوشش خورده بود.

توجه، یک تذکر، بلوغ باید گزارش شود تا ترتیبات لازم داده شود.

او هیچ وقت به آن توجه نکرده بود، چون چیزی از آن نمی‌فهمید و مثل بسیاری از تذکرها که مربوط به همهٔ شهروندان نمی‌شد، آن را نادیده می‌گرفت. یوناس پرسید: «باید گزارش دهم؟»

مادر خندید و گفت: «تو این کار را کردی، با تعریف خوابت و همین کافی است.»

«اما، ترتیبات آن چی؟» یوناس احساس درماندگی می‌کرد. درست در زمان مراسمدوازده سالگی، او با مشکل روبه‌رو شده بود؟ فقط به خاطر یک خواب احمقانه؟

مادرش دوباره خندید و با اطمینان گفت: «نه، نه، فقط با استفاده از یک قرص، مشکل حل می‌شود، این درمان بلوغ است.»

یوناس خوشحال شد. درباره آن قرص‌ها، چیزهایی می‌دانست. والدینش هر روز صبح می‌خوردند و بعضی از دوستانش نیز آن را مصرف می‌کردند. یک بار همین موضوع باعث شده بود تا او و آشر دیر به مدرسه برسند. سوار بر دوچرخه‌هایشان بودند که پدر آشر صدا کرده بود، «آشر، قرصت را فراموش کرده‌ای!» آشر آهی کشیده و برگشته بود تا آن را بخورد. این از مواردی بود که دوستان از یکدیگر سؤالی نمی‌کردند، چراکه ممکن بود مربوط به تفاوت‌ها باشد. آشر روزی یک قرص می‌خورد و یوناس احتیاجی

به آن نداشت. و بهتر بود که در مورد شباهت‌ها با یکدیگر صحبت کنند.

یوناس قرص کوچکی را که مادر به او داد خورد و پرسید: «همین؟»

مادر قوطی قرص را داخل قفسه گذاشت و گفت: «بله اماً حواست جمع باشد که خوردن آن را فراموش نکنی، هفته‌های اول من به تو یادآوری خواهم کرد، اماً بعد از آن به عهده خودت است. اگر یادت برود، رویاهای بلوغ بر می‌گردند. بعضی وقت‌ها مقدار مصرف آن نیز تغییر خواهد کرد.»

یوناس یواشکی گفت: «asher hem mi xorad.»

مادر که زیاد تعجب نکرده بود سر تکان داد: «احتمالاً، بسیاری از هم‌گروههای تو هم مصرف می‌کنند. لااقل مذکورها، و مؤنث‌ها هم احتمالاً به زودی باید از آن بخورند.»

«چه مدت باید آن را بخورم؟»

«تا وقتی که وارد خانه سالم‌دان شوی. در واقع تمام دوران بلوغ و بزرگسالی را. البته بعد از مدتی عادی خواهد شد.»

مادر نگاهی به ساعتش انداخت: «اگر همین حالا حرکت کنی به مدرسه می‌رسی. عجله کن.» و در حالی که یوناس به طرف در می‌رفت، اضافه کرد: «باز هم برای تعریف خوابت متشرکرم.»

یوناس با سرعت دوچرخه‌اش را می‌راند و از این که او هم قرص می‌خورد، احساس غرور می‌کرد.

در یک لحظه، دوباره آن رؤیا را به یاد آورد، به نظرش دلپذیرتر می‌آمد. او آن احساسی را که بلوغ نامیده می‌شد، دوست داشت. و به خاطر آورده زمانی که از خواب بیدار شده بود دلش می‌خواست دوباره آن را حس کند.

ولی هم‌چنان که در مسیر پیش می‌رفت، رؤیایش در حال محو شدن بود، یوناس سعی کرد دوباره آن را احساس کند، اماً آن قدر کم رنگ شد تا کاملاً از بین رفت.

۶

«لی لی، لطفاً کمی تحمل کن.» لی لی با بیقراری رو به روی مادر ایستاده بود: «خودم می‌توانم بیندم من همیشه این کار را می‌کنم.» مادر جواب داد: «می‌دانم» و در حالی که رویان‌های موی لی لی را مرتب می‌کرد، گفت: «در ضمن، می‌دانم که تا بعداز ظهر یا گم می‌شوند و یا پشت سرت آویزان هستند، لاقل، امروز را مواظب باش تا رویان‌هایت مرتب بمانند.»

لی لی با اخم جواب داد: «از رویان خوشم نمی‌آید. خوشحالم که فقط یک سال دیگر باید آن‌ها را تحمل کنم.» و با خوشحالی اضافه کرد: «سال آینده، دوچرخه‌ام را هم می‌گیرم.»

یوناس گفت: «هر سال چیزهای خوبی به همراه دارد، امسال ساعات کار داوطلبانه هم شروع می‌شود و اگر یادت باشد، سال گذشته از این که فرم لباست تغییر کرد، خیلی خوشحال شدی.»

دختر کوچولو سری تکان داد و نگاهی به خودش کرد. ژاکتی که یک ردیف دگمه بزرگ جلوی آن بود، نشانه ۷ سالگی بود.

چهار ساله‌ها، پنج ساله‌ها و شش ساله‌ها، ژاکت‌هایی می‌پوشیدند که از

پشت محکم بسته می شد. به این ترتیب آنها برای پوشیدن لباس باید به یکدیگر کمک می کردند تا همکاری را نیز یاد بگیرند. ژاکت دکمه جلو اولین نشانه قابل روئیت استقلال بود. گرفتن دوچرخه در ۹ سالگی نیز نشانه ای از خروج تدریجی بچه ها از چتر حمایت خانواده و پیوستن به مجموعه بود.

لی لی پوزخندی زد: «و تو هم امسال شغل مورد نظرت را به دست می آوری.» و با هیجان اضافه کرد: «امیدوارم خلبان بشوی و مرا هم هنگام پرواز با خودت ببری.»

یوناس گفت: «مطمئن باش، این کار را خواهم کرد، آن وقت یک چتر نجات اندازه تو پیدا می کنم و می برمت آن بالاها، اوه، شاید تا بیست هزار پا، و بعد در را باز می کنم و ...»

مادر اعتراض کرد: «یوناس»

یوناس من من کرد: «شوخي کردم، در صمن من خلباني را دوست ندارم و اگر این شغل برایم انتخاب شود، درخواست تجدیدنظر می کنم.»

مادر برای آخرین بار رویان موی لی لی را محکم کرد و گفت: «حالا بروم، یوناس؟ آماده ای؟ قرصت را خورده ای؟ می خواهم جای خوبی در تالار بگیرم.» سپس لی لی را به جلو هل داد و یوناس هم به دنبال آنها راه افتاد.

تا تالار بزرگ، راهی نبود، لی لی پشت دوچرخه مادر نشسته بود و برای دوستانش دست تکان می داد.

یوناس دوچرخه اش را به سختی کنار دوچرخه مادر جای داد و برای پیدا کردن دوستانش در میان جمعیت حرکت کرد. تمام افراد مجموعه، هر ساله در مراسم حضور داشتند. برای والدین، این دو روز به منزله تعطیلات بود، چون سر کار نمی رفتد. بچه ها هم با اعضاء گروهشان می نشستند و منتظر می ماندند تا صدایشان کنند که یکی یکی به روی صحنه بروند.

اولین مراسم، نامگذاری بود و به این ترتیب، پدر نمی‌توانست کنار مادر باشد چراکه او باید بچه‌های جدید را روی صحنه می‌آورد. یوناس که همراه گروه ۱۱ ساله‌ها در بالکن نشسته بود نگاهی به سرتاسر تالار انداخت تا پدر را پیدا کند. پیدا کردن محل کودکیاران مشکل نبود، جایی که صدای جیغ و فریاد بچه‌ها به گوش می‌رسید. در کلیه مراسم عمومی، شرکت‌کنندگان آرام و دقیق بودند. فقط یک سال، کوچولوهای در انتظار نامگذاری و پیوستن به خانواده چنان سر و صدایی راه انداخته بودند که همه بی اختیار لبخند می‌زدند.

یوناس بالاخره پدر را پیدا کرد و دست خود را تکان داد. پدر هم لبخند زد و دستی تکان داد، سپس دست نوزادی را که در آغوش داشت نیز به حرکت درآورد. گابریل نبود، گیب امروز در مرکز پرورش دهنده‌ها بود. کمیته فرصتی به او داده بود تا قبل از نامگذاری و تعیین خانواده، یک سال دیگر تحت مراقبت قرار گیرد. گابریل هنوز به وزن مناسب نرسیده بود و شب‌ها نیز ناآرامی می‌کرد. معمولاً چنین بچه‌هایی از مجموعه اخراج می‌شدند، اما پدر ضمانت او را کرده بود.

گابریل به واسطه درخواست پدر، قابل تغییر شناخته شده و یک سال فرصت اضافی به دست آورده بود. او این مدت را در مرکز پرورش تغذیه شده و شب‌ها را با خانواده یوناس همراه می‌شد. تمامی اعضای خانواده، از جمله لی لی، متعهد شده بودند که هیچ حقی برای خود نسبت به این مهمان کوچولوی موقت قائل نشوند و بدون هیچ گونه اعتراضی، سال آینده او را به خانواده تعیین شده، بسپرند.

یوناس فکر می‌کرد، حداقل این است که بعد از واگذاری به خانواده امکان دیدن او وجود دارد چون او در مجموعه باقی می‌ماند. ولی اگر اخراج می‌شد دیگر هیچ وقت او را نمی‌دیدند. آن‌هایی که اخراج می‌شدند، حتی

بچه‌ها، به جایی فرستاده می‌شدند که بازگشتی نداشت. امسال پدر یوناس بچه تازه متولد شده اخراجی نداشت. بنابراین تنها مشکل گابریل باعث احساس شکست و ناراحتی او شده بود. حتی یوناس که مثل لیلی و پدر در مورد این بچه ابراز احساسات نمی‌کرد، از این که او اخراج نشده بود، خوشحال بود.

اولین مراسم سر ساعت شروع شد، یوناس، بچه‌های جدید رانگاه می‌کرد که یکی بعد از دیگری نامگذاری شده و توسط کودکیاران، به خانواده جدیدشان واگذار می‌شدند. بعضی‌ها اولین بچه‌شان بود، اماً بسیاری دیگر، در حالی که بچه‌ای همراه خود داشتند، برای گرفتن یک خواهر یا برادر به صحنه می‌آمدند. یوناس به یاد آورده که موقع گرفتن لیلی ۵ ساله بود.

asher ضربه‌ای به بازوی یوناس زد و با صدای نسبتاً بلندی گفت: «وقتی فیلیپا^۱ را گرفتیم، یادت هست؟» یوناس با سر تأیید کرد. سال گذشته بود، آن‌ها برای این درخواست مدت زیادی فکر کرده بودند. یوناس گمان می‌کرد که احتمالاً آن‌ها انژری زیادی صرف حماقت‌های آشر کرده و نیاز به فرصت بیشتری برای دریافت یک بچه دیگر داشتند.

دو نفر از گروه آن‌ها، فیونا و یک مؤنث دیگر هم به نام تهآ^۲، در حال حاضر در بین آن‌ها نبودند، چراکه همراه والدینشان منتظر دریافت یک بچه جدید بودند. البته وجود تفاوت سنی بین بچه‌های یک خانواده بسیار نادر بود.

وقتی مراسم خانواده فیونا به پایان رسید، او سر جای خود که در ردیف جلوی یوناس و آشر بود، برگشت. فیونا برگشت و آهسته به آن‌ها گفت: «کوچولوی بانمکی است، اماً اسمش را خیلی دوست ندارم.» سپس شکلکی

درآورد و خندید. اسم برادر فیونا برونو^۱ بود. یوناس با خودش فکر کرد، اسم فوق العاده‌ای نیست. مثل گابریل، اماً خوب است.

تماشاچیان برای هر نامگذاری دست می‌زدند، اماً زمانی که یک زوج با هیجان برای گرفتن یک مذکر روی صحنه رفتند، جمعیت با شنیدن اسم کالب^۲ با شوق بسیار از جای خود بلند شدند.

این کالب جدید یک بچه جایگزین شده بود. این زوج اولین کالب را که یک کوچولوی ۴ ساله بود، از دست داده بودند. به ندرت چنین حوادثی رخ می‌داد. مجموعه منطقه بسیار امنی بود و تمام شهروندان مراقب تمام بچه‌ها بودند. اماً در مورد کالب اولی بی‌دقتری شده و او در رودخانه افتاده بود. طی یک روز طولانی و کسل‌کننده، تمام مجموعه گرد هم آمده و نام او را زمزمه کرده بودند. به تدریج زمزمه‌ها آرام‌تر شده و نام آن کوچولو کمتر تکرار می‌شد، تا این که کم کم از ذهن همه خارج شد. و حالا در این مراسم خاص، مراسم جایگزینی صورت می‌گرفت، آن‌ها برای اولین بار بعد از آن ضایعه، اسم بچه را زمزمه می‌کردند. ابتدا آرام و آهسته و سپس سریع و با صدای بلند. بچه در بغل مادر خواب بود. درست مثل این بود که کالب اولی برگشته بود. بچه بعدی، روپرتو نام داشت و یوناس روپرتوی پیر را به یاد آورد که تنها یک هفته از اخراجش می‌گذشت. اماً برای روپرتوی کوچولو زمزمه‌های جایگزینی در کار نبود. اخراج شباهتی به مرگ نداشت.

یوناس در طول مراسم ۲ ساله‌ها، ۳ ساله‌ها، ۴ ساله‌ها، مؤدبانه نشسته و مثل هر سال کمی از طولانی بودن مراسم خسته شده بود. سپس زمان استراحت و غذای میانه روز رسید. غذا در هوای آزاد صرف شد و بعد از آن دوباره همه به جای خود برگشتند. مراسم ۵ ساله‌ها، ۶ ساله‌ها، ۷ ساله‌ها و

بالاخره در پایان روز اول مراسم ۸ ساله‌ها نیز برگزار شد.

یوناس، لی لی را که با غرور به طرف صحنه می‌رفت، تشویق کرد. ۸ ساله شدن و پوشیدن ژاکتی که نشانه این سن بود، ژاکتی که دکمه‌هایی کوچک‌تر و جیب داشت. در واقع به منزله این بود که او به اندازه کافی بزرگ شده تا بتواند چیزهای کوچکی را که متعلق به خود اوست در آن نگهداری کند. او با وقار ایستاده و به دستور العمل های ساعت کار داوطلبانه گوش می‌کرد. اما یوناس می‌دانست و می‌دید که نگاه او به دنبال دوچرخه‌هایی است که فردا به ۹ ساله‌ها داده می‌شد.

یوناس با خود گفت: «سال آینده، لی لی، بیلی.»

روز خسته‌کننده‌ای بود. حتی گابریل هم آن شب آرام خوابید. بالاخره صبح شد. امروز مراسم دوازده ساله‌ها بود.

حالا پدر هم کنار مادر در بین تماشاچیان بود. یوناس می‌توانست آن‌ها را ببیند که مانند دو شهروند خوب ۹ ساله‌ها را تشویق می‌کنند. بچه‌ها یکی یکی دوچرخه‌های جدیدشان را که در پشت آن‌ها برچسب نام آن‌ها وصل بود، از صحنه خارج می‌کردند. او دریافت که والدینش هم مثل خودش برای فریتز^۱، پسر همسایه‌شان بیشتر ابراز احساسات می‌کنند. فریتز دوچرخه‌اش را گرفت و مستقیم توی دیوار رفت. او بچه منظمی نبود و بارها سرزنش شده بود. تخلفات او همیشه سبک بودند، لنگه به لنگه بودن کفش‌ها، جابه‌جا انجام دادن تکالیف مدرسه، کم درس خواندن. البته چنین اشتباهاتی معمولاً متوجه والدین می‌شد، چرا که هوشیاری افراد مجموعه و درک درست دستورات، از میزان تخلفات کم می‌کرد. یوناس و خانواده‌اش به دوچرخه فریتز نگاه نکرده بودند، چون می‌دانستند که احتمالاً زمین خواهد خورد.

بالاخره ۹ ساله‌ها بعد از بیرون بردن دوچرخه‌هایشان، سر جای خود برگشتند. آن‌ها در پایان روز صاحب یک دوچرخه بودند. معمولاً وقتی که ۹ ساله‌ها برای اولین بار سوار دوچرخه‌هایشان می‌شدند تا به خانه بروند بقیه می‌خندیدند و با آن‌ها کمی شوخی می‌کردند. بچه‌های بزرگتر می‌گفتند: «می‌خواهی دوچرخه‌سواری را به تو یاد بدهم؟» و یا: «می‌دانم که تا به حال دوچرخه سوار نشده‌ای!» اما همیشه با پوزخند ۹ ساله‌ها رویه‌رو می‌شدند، چراکه آن‌ها قبلاً، مخفیانه دوچرخه‌سواری را یاد گرفته بودند. آن‌ها روی دوچرخه‌ها پریده و به خوبی تعادل آن‌ها را حفظ می‌کردند و معمولاً دوچرخه‌ای زمین نمی‌افتد.

نوبت ده ساله‌ها بود. مراسمی که هیچ وقت برای یوناس جالب نبود، فقط وقت تلف کردن بود. در این مراسم آرایش موی بچه‌ها تغییر می‌کرد: موهای بافته شده مؤنث‌ها و موهای بلند و بچه‌گانه مذکورها قیچی می‌شد. موهای مذکورها را طوری کوتاه می‌کردند که گوش‌هایشان بیرون زده و مردانه به نظر آید.

کارگران به سرعت روی صحنه آمدند و موهای انباشته شده را جارو می‌کردند. یوناس والدین گروه ده ساله‌ها را می‌دید که چگونه غرغیر می‌کنند. و می‌دانست که غروب این روز، در بسیاری از خانه‌ها، والدین مشغول قیچی کردن و مرتب کردن موهای فرزندان خود هستند.

یازده ساله‌ها. انگار همین چند وقت پیش بود که یوناس در این مراسم شرکت کرده بود. اما او به خاطر می‌آورد که مراسم زیاد جالبی نبود. به نظر جالب‌تر از بقیه مراسم نبود. ۱۱ ساله‌ها فقط منتظر بودند تا دوازده ساله شوند، بدون تغییرات مهمی، فقط سن آن‌ها تعیین می‌شد. البته نوع لباس هم کمی تغییر می‌کرد. لباس زیر برای مؤنث‌ها به علت شروع تغییر جسمی آن‌ها، و شلوارهای بلندتر برای مذکورها، با یک جیب مخصوص برای

نگهداری ماشین حساب که از امسال می‌توانستند در مدرسه از آن استفاده کنند. وسایل آن‌ها، بسته‌بندی شده و بدون هیچ صحبتی به آن‌ها داده می‌شد. استراحت و خوردن غذای نیمروز. یوناس متوجه شد که گرسنه است. او و بقیه افراد گروهش جلوی میزها رفته و بسته‌های غذا را تحویل گرفتند. روز گذشته، موقع خوردن غذا، آن‌ها سرشار از انرژی و شادمانی بودند و سر به سر یکدیگر می‌گذاشتند. اماً امروز، گروه آن‌ها نگران و جدا از بقیه ایستاده بود. یوناس ۹ ساله‌های جدید را نگاه کرد. آن‌ها به طرف دوچرخه‌هایشان رفته و از دیدن نام خود بر دوچرخه‌ها هیجان‌زده بودند. ده ساله‌ها را دید که چگونه به موهای کوتاه شده خود دست می‌زدند. مؤنث‌ها، سرها یشان را تکان می‌دادند تا لغزش موهایشان را بدون بافت‌هایی که مدتی طولانی تحمل کرده بودند، حس کنند.

آشر من من کنان گفت: «شنيده‌ام، یک نفر بوده که فکر می‌کرد شغل مهندسی را به او می‌دهند و وقتی شغل نظافت‌چی را برای او در نظر می‌گیرند، خودش را در رودخانه انداخته و آن قدر شنا می‌کند تا به یک مجموعه دیگر می‌رسد. بعد از این اتفاق می‌گویند دیگر کسی او را ندیده است.»

یوناس خنده‌ید: «این یک داستان ساختگی است. آشر. پدرم هم وقتی دوازده ساله بوده این قصه را شنیده است.»

اماً آشر قانع نشده بود و به رودخانه که پشت تالار بزرگ بود، نگاه می‌کرد: «به هر صورت من که نمی‌توانم خوب شنا کنم و مربی شنا عقیده دارد که من کاملاً (شناور) یا چیزی شبیه به این نمی‌شوم؟» «شناور» یوناس حرف او را تصحیح کرد.

«حالا هر چی هست، من که غرق می‌شوم.»

یوناس: «آشر، این داستان‌ها را کنار بگذار، آیا واقعاً کسی را می‌شناسی که

به مجموعه دیگری رفته باشد؟» آشر با اکراه قبول کرد: «نه، اماً چنین حقی برای ما قائل شده‌اند. اگر کسی تواند خود را با محیط تطبیق دهد، طبق قانون می‌تواند برای مجموعه‌ای دیگر درخواست کند و از مجموعه خودش خارج شود. از مادرم شنیده‌ام که حدود ۱۰ سال پیش یک نفر این کار را کرده و رفته است.» سپس زیرلبی خنده‌ید: «در واقع او به این دلیل این موضوع را به من گفت که از دست من دیوانه شده بود و مرا تهدید می‌کرد که به جایی دیگر خواهد رفت.»

«شوخی کرده است.»

«می‌دانم، اماً این که قبل‌ایک نفر این کار را کرده است، حقیقت دارد. امروز اینجا و فردا جایی دیگر، دیگر هم کسی او را ندیده است، بدون مراسم اخراج.»

یوناس شانه‌هایش را بالا انداد، این چیزها او را نگران نمی‌کرد. چگونه کسی نمی‌تواند خود را تطبیق دهد؟ امور مجموعه با دقت و انتخاب‌ها نیز باوسوس انجام می‌گرفت.

حتی در مورد همسریابی چنان دقت می‌شد که گاهی یک بزرگ‌سال ماه‌ها و حتی سال‌ها انتظار می‌کشید تا تقاضایش تصویب و اعلام شود. در انتخاب همسر، تمام عوامل - موقعیت، میزان انرژی، هوشیاری و علاقه می‌بایست با یکدیگر تطابق داشته باشد تا دو نفر بتوانند کاملاً بر هم تأثیر بگذارند. مثلاً، مادر یوناس از هوش بالاتری برخوردار بود. اماً پدر ملایم‌تر و مهربان‌تر بود. آن‌ها یکدیگر را متعادل می‌کردند. کمیته ارشدها، ۲ سال آن‌ها را تحت نظر داشت تا از مناسب بودن آن‌ها برای یکدیگر مطمئن شود و سپس آن‌ها توانستند برای گرفتن بچه اقدام کنند. آن‌ها زوجی موفق بودند. تمام اقدامات دیگر مثل نامگذاری، تعیین محل زندگی برای بچه‌های جدید و تعیین شغل توسط کمیته ارشدها با وسواس زیاد انجام می‌گرفت. یوناس مطمئن بود که

حرفة او و همین طور آشر، هر چه که باشد صحیح ترین انتخاب خواهد بود.
 حالا فقط آرزو می کرد تا استراحت میان روز تمام شود تا هر چه زودتر
 شکها و نگرانیها به پایان برسد. آرزویش برآورده شد و به همه دستور
 داده شد تا به تالار برگردند.

۷

حالاً گروه یوناس در جای جدیدی قرار گرفته بودند. آن‌ها جایشان را با یازده ساله‌های جدید عوض کرده و در ردیف جلو، درست قبل از صحنه، نشسته بودند.

آن‌ها به ترتیب شماره‌هایشان نشسته بودند. همان شماره‌هایی که موقع تولد به آن‌ها داده بودند. این شماره‌ها بعد از مراسم نامگذاری به ندرت مورد استفاده قرار می‌گرفت، اما هر بچه‌ای شماره‌اش را می‌دانست. بعضی وقت‌ها که والدین از رفتار بد بچه‌ها عصبانی می‌شدند، آن‌ها را با شماره صدا می‌کردند و به این معنا بود که آن بچه لیاقت یک اسم را ندارد. یوناس همیشه وقتی صدای بعضی از والدین را می‌شنید که بر سر بچه‌های نوپا فریاد کشیده و شماره او را صدا می‌زنند خنده‌اش می‌گرفت.

یوناس، شماره ۱۹ بود. او نوزدهمین بچه به دنیا آمده در آن سال بود و در موقع نامگذاری می‌توانست بایستد. خیلی زود راه افتاده و به حرف افتاده بود. او از این مزیت برخوردار بود که از تعدادی از هم‌گروه‌هایش از نظر رشد جسمانی جلوتر بود، چراکه او چند ماه جلوتر از آن‌ها به دنیا آمده بود. اما در ۳ سالگی همه مثل هم بودند. و بعد از آن، هم سطح یکدیگر جلو می‌رفتند.

فقط آن‌هایی که شماره‌هایشان جلوتر بود همیشه ادعای بزرگتر بودن داشتند. شماره کامل یوناس ۱۹-۱۱ بود، چرا که در گروه‌های سنی دیگر هم شماره ۱۹ وجود داشت و حالا که مراسم یازده ساله‌ها تمام شده بود، دو مورد ۱۹-۱۹ وجود داشت. یوناس این ۱۹-۱۱ جدید را که مؤنثی به نام هریت^۱ بود، در زمان استراحت دیده بود و لبخندی با هم رد و بدل کرده بودند. اما این وضعیت چند ساعتی بیشتر طول نمی‌کشید. او به زودی دوازده ساله می‌شد. دیگر سن اهمیتی نداشت. او در گروه بالغین قرار می‌گرفت، درست مثل والدینش. با این تفاوت که او تازه این دوران را شروع کرده و هنوز هیچ تعلیماتی ندیده بود.

شماره آشر، ۴ بود. او در ردیف جلوی یوناس نشسته بود. فیونا، شماه ۱۸ بود و در طرف چپ یوناس نشسته بود. طرف دیگر او، شماره ۲۰، مذکوری به نام پیر^۲ بود که یوناس چندان علاقه‌ای به او نداشت. پیر خیلی جدی بود و همیشه طوری صحبت می‌کرد که یوناس خوش نمی‌آمد. «یوناس، آیا این کار مطابق قوانین است؟ مطمئن نیستم که این کار در قوانین ذکر شده باشد.» پیر همیشه مشغول چنین پچ‌پچ‌هایی بود. تذکره‌های پیر همیشه احمقانه بود. چیز‌هایی که هیچ‌کس به آن اهمیت نمی‌داد. مثل باز بودن دکمه لباس وقتی که باد می‌آمد، یا سواری با دوچرخه یک دوست.

مراسم با سخنرانی رئیس ارشد، که رهبر مجموعه بود و هر ده سال یک بار انتخاب می‌شد، شروع شد. این سخنرانی همیشه یک جور بود: جمع‌بندی دوران بچگی، آماده شدن برای دوره‌های بعد، مسئولیت‌های دوران بزرگسالی، اهمیت شغل تعیین شده و جدیت برای فراغیری تعلیمات لازم.

ریس ارشد بلا فاصله سخنرانی را آغاز کرد. او که یک مؤنث بود، در حالی که مستقیم به یازده ساله‌ها نگاه می‌کرد این طور شروع کرد: «حالا، زمانی است که تفاوت‌های شما برای ما آشکار شده. شما، یازده ساله‌ها، تاکنون یاد گرفته‌اید که چگونه با محیط منطبق شوید. رفتارهایتان استاندارد شده و حرکت‌هایی که سبب جدایی از گروه می‌شود. ملاحظه نمی‌شود. اما ما امروز برای تفاوت‌های شما درجاتی قائل می‌شویم و آن درجات تعیین‌کننده آینده شما هستند.»

او در مورد گروه امسال و تفاوت شخصیت‌ها صحبت کرد. گرچه کسی را به اسم مورد خطاب قرار نمی‌داد. اما در مورد شایستگی‌های هر کدام از اعضاء گروه توضیحاتی داد. یوناس در جایش تکان می‌خورد و سعی می‌کرد تشخیص دهد که ریس در مورد چه کسی صحبت می‌کند. بدون شک آن جا که از مهارت‌های مراقبت صحبت شده بود، منظور فیونا بود که در سمت چپ او نشسته بود و به یاد آورد که فیونا چگونه با مراقبت و مهربانی مرد پیر را حمام می‌کرد. کسی که شایستگی علمی بالایی داشت، احتمالاً بنیامین بود. او هم مبتکر بود و هم ابزار جدید و مهمی برای مرکز بازسازی اختراع کرده بود. یوناس چیزی در مورد خودش نشنید. در پایان، ریس ارشد از تلاش فراوان کمیته برای مشاهدات دقیق آن‌ها قدردانی کرد. سپس کمیته ارشد‌ها ایستاده و کف زدند. یوناس آشر را دید که با دست جلوی دهان خود را گرفته و خمیازه می‌کشید.

سپس، ریس ارشد شماره یک را به صحنه دعوت کرد و کار واگذاری مشاغل شروع شد. متن اعلامیه‌ها بلند بود و در آن در مورد دوازده ساله مورد نظر توضیح داده می‌شد. شماره یک که یک مؤنث بود با خنده به روی صحنه آمد. شغل تعیین شده برای او، مراقبت از تخم‌ماهی‌ها، بود. او به خاطر گذراندن ساعات کار داوطلبانه در آن محل و به خاطر علاقه آشکار او

در فرآیند مهم تهیهٔ غذای مجموعه، مورد ستایش قرار گرفت.

مادلن^۱، همان مؤنث شماره ۱ در حالی که پوششی دربرداشت که عنوان "مراقبت کنندهٔ تخم‌ماهی" روی آن طراحی شده بود، با تشویق جمیعت سر جای خود برگشت. یوناس خوشحال بود که این حرفه به او واگذار نشده بود، زیرا هیچ علاوه‌ای به آن نداشت و همچنان که مادلن را نگاه می‌کرد، لبخندی به نشانهٔ تبریک به او زد.

وقتی حرفهٔ شماره ۲، که مؤنثی به نام اینگر^۲ بود، به عنوان مادر زاینده تعیین شد، یوناس به یاد حرف مادرش افتاد که از امتیاز کم این شغل گفته بود. اما می‌دانست که انتخاب کمیته، کاملاً درست است. اینگر گرچه کمی تنبیل بود، اما دختر خوبی بود و بدنهٔ قوی داشت. سه سال رسیدگی و تعلیمات مختصر برای او لذت‌بخش خواهد بود. او به راحتی از عهدهٔ زایمان برمی‌آمد و پس از آن، مشاغل کارگری نیز با قدرت او تناسب داشت و در مجموع سبب سلامتی و انضباط در او می‌شد. این شغل، گرچه سطح پایین به نظر می‌رسید ولی شغل مهمی بود و اینگر خوشحال بود.

یوناس متوجه شد که آشر عصبی به نظر می‌رسد. او سرش را به عقب برگردانده و یوناس را نگاه می‌کرد. رهبر گروه آهسته به او اخطار داد که برگردد و جلو را نگاه کند.

شماره ۳، اسحق^۳ بود. شغل مربی ۶ ساله‌ها، به او واگذار شد، او از این انتخاب خوشحال بود و البته شایستگی آن را نیز داشت. حالا ۳ شغل واگذار شده بود و هیچ کدام از آن‌ها مورد علاقهٔ یوناس نبود. البته او نمی‌توانست مادر زاینده باشد. یوناس با خود خندهید و سعی کرد مشاغل باقیمانده را در ذهنش مرور کند. اما تعداد آن‌ها زیاد بود و این کار عملی نبود، پس منصرف

شد. حالا نوبت آشر بود. یوناس با دقت نگاه می‌کرد. آشر روی صحنه رفته و کنار رئیس ارشد ایستاد.

رئیس این طور شروع کرد: «همه ما، آشر را می‌شناسیم و از کارهای او لذت می‌بریم.» آشر پوزخندی زد و یک پایش را با پای دیگر خاراند. تماشاچیان به آرامی می‌خندیدند. رئیس ادامه داد: «وقتی کمیته در مورد حرفه آشر مشغول بررسی بود، از بسیاری از مشاغل به راحتی می‌گذشت. چرا که مشخصاً بعضی مشاغل تناسبی با وضعیت آشر نداشت.» و با خنده گفت: «مشاغلی مثل مربی ۳ ساله‌ها» جمعیت با صدای بلند خندیدند. آشر نیز در حالی که هم خجالت می‌کشید و هم از این توجه مخصوص راضی به نظر می‌رسید، خندید. مربی‌های ۳ ساله‌ها می‌بايست در به کارگیری قواعد زبان بسیار دقیق باشند.

رئیس بالخندی ادامه داد: «در واقع، ما حتی درباره توبیخ فردی که مربی سه سالگی آشر بود نیز فکر کردیم.»

«در جلسه‌ای که در مورد آشر صحبت می‌کردیم، بسیاری از خاطرات آن دوران را مرور کردیم.» و لبخندزنان گفت: «مخصوصاً فرق بین کتاب و کتاب را به خاطر می‌آوری آشر؟» آشر با ناراحتی سرش را تکان داد و جمعیت با صدای بلند خندیدند. یوناس هم با وجودی که در آن زمان ۳ سال بیشتر نداشت، آن روز را به یاد آورد و خندید. تنبیه بچه‌های کوچک، سیستم تنظیم شده‌ای بود که در آن از یک چوب استفاده می‌شد. وسیله‌ای نازک و قابل انعطاف که اگر خوب به کار گرفته می‌شد، دردآور هم بود. متخصصین مراقبت از بچه در این مورد خیلی دقیق تعلیم دیده بودند. یک ضربه سریع روی دست برای اولین اشتباه و سه ضربه محکم‌تر روی پاهای لخت برای دومین اشتباه.

بیچاره آشر که همیشه تنده صحبت می‌کرد و مثل بچه‌های تازه به حرف

آمده، کلمات را اشتباه به کار می‌برد. یک روز وقتی که با بقیه سه ساله‌ها برای گرفتن غذا در صف ایستاده بود به جای کلمه کتاب از کلمه کتاب استفاده کرد. یوناس آن صحنه را به یاد می‌آورد، آشر کوچولو با بیقراری در صف وول می‌خورد و ناگهان فریاد زده بود: «کتاب من را بدهید». یوناس و بقیه بچه‌ها خندیده بودند. همه یک صدا اشتباه او را تصحیح کردند: «کتاب» اما دیر شده بود و اشتباه رخ داده بود. دقت در استفاده از کلمات یکی از مهم‌ترین وظایف بچه‌های کوچک بود. آشر کتاب خواسته بود.

چوب تنبیه در دست مسئول مراقبت بر دست‌های آشر پایین آمده و سوت می‌کشید. آشر ناله کرد، خود را جمع کرد و پچ‌پچ‌کنان حرفش را تصحیح کرد: «کتاب»

اماً صبح روز بعد همان اشتباه را تکرار کرد و هفته بعد هم به همین ترتیب، اشتباهات آشر تمام نشدندی بود، او آن قدر تنبیه شد که اثر آن روی پاهایش باقیمانده بود. در نتیجه، آشر مدتی از دوران ۳ سالگیش را کاملاً بدون حرف زدن گذرانده بود.

ریس ادامه داد: «وبرای مدتی ما یک آشر خیلی ساکت داشتیم! اماً او یاد گرفت.»

او با لبخندی به طرف آشر برگشت: «و زمانی که دوباره شروع به حرف زدن کرد، خیلی دقت می‌کرد و حالا اشتباهات کم‌تری می‌کند. و بسیار سریع کلمات اشتباه را تصحیح کرده و معذرت‌خواهی می‌کند و خوشمزگی‌های او تمام نشدندی است.»

تماشاچیان زمزمه تأیید سردادند، شوخ‌طبعی آشر در مجموعه معروف بود.

در این موقع ریس صدای خود را بالا برد تا اعلامیه مربوط به آشر را بخواند، «آشر، ما معاونت مرکز تفریحات را به عنوان شغل آینده تو در نظر

گرفته ایم.» آشر با خوشحالی نشان جدید را از رئیس گرفت، سپس چرخی زد و در میان شادی تماشاچیان صحنه را ترک کرد. وقتی آشر در جای خود نشست، رئیس ارشد نگاهی به او انداخت و کلماتی را ادا کرد که تا آن لحظه چهار بار گفته شده بود. این جمله به تمام دوازده ساله ها گفته می شد و برای هر کدام مفهوم خاصی داشت. «آشر، به خاطر موفقیت در دوران کودکی، از تو تشکر می کنیم.»

مراسم ادامه پیدا کرد. یوناس تمام حواسش به مراسم بود و از واگذاری شغلی عالی به بهترین دوستش، آشر، احساس خوشحالی می کرد، اما با نزدیک شدن نوبت خودش، احساس دلواپسی می کرد. حالا تمام دوازده ساله های ردیف جلو، نشان هایشان را دریافت کرده بودند. عنوان دکتر برای یک مذکور، مهندس برای یک مؤنث، کار در بخش دادگستری برای یک مؤنث دیگر، از جمله مشاغلی بود که واگذار شده بود. یوناس می دانست که همه آنها در مورد تعليماتی که در پیش داشتند، فکر می کردند و می دانستند که سال ها کار و مطالعه سخت در پیش دارند. بقیه، مثل کارگرهای ساده و مادرهای زاینده، تعليمات کم تری لازم داشتند.

شماره ۱۸، فیونا که سمت چپ یوناس بود، به صحنه خوانده شد. فیونا در تمام مدت مراسم آرام نشسته بود، او اصلاً عصبی نبود. حتی زمانی که حرفة مراقبت از افراد پیر به او واگذار شد، با وجود تشویق تماشاچیان، فیونا هم چنان آرامش خود را حفظ کرد. شغل واگذار شده مناسب با شخصیت او بود و لبخندی که بر لب داشت، نشانه رضایت او از دریافت این شغل بود. یوناس بعد از تمام شدن تشویق، وقتی که رئیس ارشد، پرونده بعدی را برداشت و نگاهی به ردیف دوازده ساله ها انداخت، خود را آماده کرد تا به روی صحنه برود. حالا کمی آرام بود. نفس عمیقی کشید و موهاش را مرتب کرد.

«شماره ۲۰، پیر» یوناس درست شنیده بود، با خود گفت: «او شماره مرا جا انداخت.» گیج شده بود. شاید اشتباه شنیده بود! اما، نه جمیعت در سکوت فرورفت. همه فهمیده بودند که ریس شماره او را جا انداخته است. آیا تبعیض قائل شده بود؟ پیر که سمت راست او بود، در حالی که شوکه شده بود، به روی صحنه رفت.

این یک اشتباه بود حتماً اشتباهی شده است. یوناس می‌دانست که ریس اشتباه نمی‌کند، لااقل در چنین مراسم مهمی، اما این فکر او را رها نمی‌کرد. کاملاً گیج بود. دیگر نمی‌توانست حواسش را جمع کند. حتی متوجه نشد چه شغلی به پیر واگذار شد، فقط صدای مبهم تشویق تماشاچیان را می‌شنید. سپس، شماره ۲۱ شماره ۲۲.

و همین طور به ترتیب تا شماره ۳۰ و ۴۰ پیش رفت. هر بار که شماره‌ای اعلام می‌شد، قلبش تندرت می‌زد و فکرهای احمقانه می‌کرد. شاید شماره‌اش را فراموش کرده است؟ اما، نه. او شماره ۱۹ بود و در صندلی شماره ۱۹ هم نشسته بود.

ریس شماره او را رد کرده بود. اعضای گروه دزدانه او را نگاه می‌کردند. یوناس داخل صندلی خود را جمع کرده بود. دلش می‌خواست بمیرد و محظوظ شود. جرئت نگاه کردن به پدر و مادرش را نداشت. او تحمل دیدن چهره‌های خجالت‌زده آن‌ها را نداشت. سرش را زیر انداخت و سعی کرد بفهمد چه اشتباهی از او سرزده بود.

۸

مسلمًاً تماشاچیان هم خوشحال نبودند. صدای تشویق‌ها کم شده بود. همه‌های در سالن بود. یوناس بی اختیار دست می‌زد. هیچ یک از احساسات قبلی در او وجود نداشت: پیش‌بینی آینده، هیجان، غرور و احساس نزدیکی و همدلی با دوستان. حالا فقط احساس تحقیر و وحشت می‌کرد.

ریس ارشد صبر کرد تا همه‌های تماشاچیان کم‌تر شود و سپس شروع به صحبت کرد. او بالحنی مهربان گفت: «می‌دانم که همه نگران هستید و تصور می‌کنید که اشتباهی رخ داده است.»

ریس خنده‌ید و جمعیت با شنیدن صدای آرام او کمی تسکین یافتند. سکوت حکم‌فرما بود. یوناس سرش را بلند کرد. ریس که به یوناس نگاه می‌کرد ادامه داد: «باعث نگرانی شما شدم، از همه عذر می‌خواهم.» و سپس جمعیت یک صدا جواب دادند: «معذرت‌خواهی شما را می‌پذیریم.» ریس هم چنان که یوناس را نگاه می‌کرد، گفت: «یوناس، مخصوصاً از تو معذرت می‌خواهم که ناراحتت کردم.»

یوناس در حالی که می‌لرزید، جواب داد: «معذرت‌خواهی شما را قبول می‌کنم.»

«حالا، خواهش می‌کنم، به روی صحنه بیا.»

آن روز یوناس، قبل از مراسم، در خانه تمرين کرده بود تا با اعتماد به نفس روی صحنه برود. اماً حالا همه را فراموش کرده بود. به زحمت خود را بلند کرد، پاهایش به نظر سنگین می‌آمدند. به هر ترتیبی بود از پله‌ها بالا رفت و کنار ریس ایستاد.

ریس برای آرام کردن یوناس دستش را بر روی شانه‌های لرزان او گذاشت و چنین گفت: «شغلی برای یوناس در نظر گرفته نشده است.» قلب یوناس فروریخت.

و سپس ادامه داد: «یوناس برگزیده شده است.»

یوناس چشمانش را بر هم زد. معنای این جمله را نمی‌فهمید. احساس کرد جمعیت هم نگاهی پرسشگر بین خود رد و بدل می‌کنند. جمعیت گیج شده بودند.

آنگاه ریس با صدای بلند و محکم اعلام کرد: «یوناس انتخاب شده است تا دریافت کنندهٔ خاطرات باشد.»

یوناس صدای نفس‌های جمعیت را می‌شنید. نفس‌هایی که چند لحظه پیش حبس شده بود، اکنون با حیرت بیرون می‌آمد. او جمعیت را نگاه می‌کرد و هنوز چیزی را درک نمی‌کرد.

ریس ارشد رو به تماشاچیان گفت: «این انتخابی است که به ندرت صورت می‌گیرد. مجموعه فقط یک دریافت‌کننده دارد و او کسی است که جانشین خود را تعلیم می‌دهد.» و ادامه داد: «ما دریافت‌کنندهٔ فعلی را سال‌هاست که کنار خود داریم.» یوناس نگاه ریس را دنبال کرد و متوجه شد که او به یکی از ارشد‌ها نگاه می‌کند. کمیته ارشد‌ها کنار هم نشسته بودند و چشمان ریس متوجه کسی بود که در میان این گروه نشسته بود، اماً به طرز غریبی جدا از آن‌ها به نظر می‌آمد. او یک مرد بود. یوناس قبلًاً متوجه او

نشده بود. ریش داشت و چشم‌هایش روشن بود. او مشتاقانه به یوناس نگاه می‌کرد.

ریس با وقار ادامه داد: «ما در آخرین انتخاب موفق نبودیم. این موضوع مربوط به ده سال پیش است، زمانی که یوناس هنوز بچه کوچکی بود. در این مورد فرصتی برای تجربه وجود ندارد، چون، همان‌گونه که می‌دانید، کوچک‌ترین اشتباه بسیار مشکل آفرین می‌شود.»

یوناس منظور ریس را نمی‌فهمید. اما نگرانی تماشاجیان را حس می‌کرد. آن‌ها با ناراحتی سر جای خود حرکت می‌کردند.

او گفت: «این بار شتابزده عمل نکردیم چون تحمل شکست دیگری را نداشتیم.» ریس، در حالی که سعی می‌کرد با صدایی آرام هیجان جمعیت را کم کند، ادامه داد: «گرچه مشاغل با دقت بسیار تعیین می‌شوند لیکن بعضی وقت‌ها نسبت به مشاغل تعیین شده اطمینان کامل نداریم. گه‌گاهی هنگام اجرای تعیمات به این مسئله پی می‌بریم، به هر صورت یازده ساله‌ها هنوز بچه هستند. مثلاً آن چه که ما در وجود یک نفر از نظر شکیایی و شادمانی می‌بینیم و از جمله ضروریات یک کودکیار است در طول رشد و بزرگ شدن بچه‌ها ممکنست به صورت حماقت و تنبی خود را آشکار سازد. بنابراین هنگام تعیمات، همچنان مشاهدات خود را ادامه می‌دهیم و اگر لازم باشد، رفتار خود را اصلاح می‌کنیم.

اما در مورد دریافت‌کننده، هنگام آموزش، فرد به هیچ وجه تحت نظر نبوده و بنابراین اصلاح و یا تغییری در رفتار او صورت نمی‌گیرد. این موضوع صریحاً در قوانین ذکر شده است. او در زمانی که برای دریافت این شغل که با ارزش‌ترین شغل در مجموعه است، آماده می‌شود، بایستی یکه و تنها و جدا از بقیه در کنار دریافت‌کننده فعلی آموزش ببیند.»

تنها؟ جدا؟ یوناس همچنان که به سخنان ریس گوش می‌کرد، بر

نگرانیش افزوده می شد.

«بنابراین، انتخاب باید کاملاً درست باشد. تمام اعضاء کمیته باید اتفاق نظر داشته باشند. ذره ای شک نباید وجود داشته باشد. اگر در جریان انتخاب، برای یک ارشد، تصوری از عدم اطمینان به این انتخاب به وجود بیاید همان تصور کافیست تا کاندیدای مورد نظر کنار گذاشته شود. یوناس به این منظور از سال ها پیش شناسایی شده بود. ما با دقت زیاد او را تحت نظر داشتیم و هیچ عدم اطمینانی در ما به وجود نیامد. او، آن چه را که یک دریافت کننده باید داشته باشد، از خود بروز داده است.»

آنگاه ریس ارشد، که هنوز دستش را بر شانه یوناس می فشد، صفات لازم را برای احراز این شغل اعلام کرد:

«هشیاری همه می دانیم که او در دوران مدرسه یکی از بهترین شاگردان بوده است.»

«درستکاری» و به یوناس لبخند زد.

«تخلفات یوناس مثل همه ما بسیار جزیی بوده است. البته همین انتظار هم می رفت. به همین ترتیب انتظار داشتیم جهت تنبیه، خودش را معرفی کند که همیشه این کار را هم کرده است.»

«شهامت» امروز تنها یک نفر در میان ماست که تعليمات سخت یک دریافت کننده را تحمل کرده است و او کسی نیست جز مهم ترین عضو کمیته یعنی، دریافت کننده فعلی. او بود که در جریان انتخاب بارها و بارها مسئله شهامت را به ما یادآوری کرد.»

و در حالی که به طرف یوناس بر می گشت با صدایی که تمام جمعیت بتوانند بشنوند، گفت: «یوناس، تعليمات لازم برای این کار مستلزم درد کشیدن است. دردی جسمانی.»

یوناس احساس می کرد که ترس سراسر وجودش را فراگرفته است.

«این درد را هرگز تجربه نکرده‌ای. بله، می‌دانم وقتی از دوچرخه افتادی، زانوهایت خراش برداشت و می‌دانم که سال گذشته، انگشت تو لای در ماند.» یوناس هم چنان‌که این حادث را به یاد می‌آورد، سرشن را به علامت تأیید تکان داد. «اما حالا با نوعی درد رو به رو می‌شوی که هیچ یک از ما قادر به درک آن نیستیم، چراکه خارج از تجارب ماست. دریافت‌کننده هم قادر به تشریح آن نیست. او فقط به ما یادآوری کرد که تحمل این درد نیاز به شهامت فوق العاده‌ای دارد. ما نمی‌توانیم تو را برای تحمل آن آماده کنیم، اما به شهامت تو اطمینان داریم.»

یوناس، اصلاً احساس شجاعت نمی‌کرد، حداقل حالا، این طور نبود. ریس ادامه داد: «چهارمین صفت اصلی "خرد" است. یوناس هنوز آن را کسب نکرده است. در هنگام آموزش، وی آگاهی‌های لازم را کسب خواهد نمود. همه ما اعتقاد داریم که یوناس قابلیت کسب خرد را دارد و این همان چیزی است که ما به دنبال آن هستیم.»

«و اما دریافت‌کننده، یک خصوصیت دیگر هم باید داشته باشد و آن چیزی است که فقط می‌توانم ذکر کنم و از تشریح آن عاجزم. نه من و نه بقیه اعضاء مجموعه چیزی درباره آن نمی‌دانیم. شاید یوناس از آن اطلاع داشته باشد. چراکه دریافت‌کننده فعلی به ما گفته است که یوناس این خصوصیت را دارد. دریافت‌کننده آن را قدرت دیدن ماورای اشیاء می‌نامد.»

ریس نگاهی پرسشگرانه به یوناس انداخت. جمعیت هم به او نگاه کردند همه ساکت بودند.

یوناس برای یک لحظه احساس کرد که یخ زده است. انگار در نامیدی تحلیل می‌رفت. او در مورد آن چه که ریس صحبت می‌کرد، چیزی نمی‌دانست. او هیچ چیز خاصی نداشت. حالا لحظه‌ای بود که باید اعتراف می‌کرد: «نه، من آن چیزی که شما می‌گویید، نیستم. من نمی‌توانم.» او باید

خود را به پای آنها می‌انداخت و طلب بخشش می‌کرد. باید می‌گفت که این انتخاب اشتباه است و او شخص مورد نظر آنها نیست.
اما وقتی نظری به جمعیت انداخت، دوباره آن اتفاق افتاد. اتفاقی که در مورد سبب افتاده بود. آنها تغییر کردند.

چشمانش را بست و دوباره باز کرد و ناگهان همه چیز از بین رفت. شانه‌هایش به آرامی بالا آمد و کمی احساس اطمینان کرد. ریس هنوز به او نگاه می‌کرد. تمام تماشاچیان او را نگاه می‌کردند.

یوناس خطاب به ریس ارشد و تماشاچیان گفت: «فکر می‌کنم، این موضوع درست باشد. اما هنوز قادر به درک آن نیستم. نمی‌دانم چیست بعضی وقت‌ها، چیزهایی می‌بینم که شاید همان ماوراء اشیاء باشد.»

ریس دستش را از روی شانه یوناس برداشت و یوناس را مورد خطاب قرار داد و به طوری که تمام اعضای مجموعه بشنوند، گفت: «تو تحت آموزش قرار خواهی گرفت تا دریافت‌کننده خاطرات باشی. از موفقیت در دوران بچگی از تو تشکر می‌کنیم.»

آنگاه برگشت و صحنه را ترک کرد. یوناس روبه‌روی جمعیت، تنها ایستاده بود و همه یک صدا و با شادمانی، نام او را زمزمه می‌کردند.
ابتدا آرام: «یوناس» «یوناس» و سپس بلندتر و تندتر: «یوناس، یوناس، یوناس.»

جمعیت اسم او را آهنگین ادا می‌کردند. یوناس می‌دانست که مجموعه او را پذیرفته، هم چنان که کالب جدید را پذیرفته بود. قلب او سرشار از غرور و حق‌شناصی بود.

او به همان اندازه که خوشحال بود، سرشار از ترس نیز بود. معنای این انتخاب را نمی‌دانست، نمی‌دانست چه خواهد شد.
و یا این که چه خواهد کرد.

۹

حالا برای اولین بار در طول دوازده سال زندگی، احساس جدایی و تفاوت می‌کرد. او گفته‌های ریس را به یاد آورد که آموزش او در تنها یی و جدا از بقیه خواهد بود.

هنوز آموزش شروع نشده بود، اما هنگام ترک تالار احساس تفاوت با دیگران وجود او را پر کرده بود، در حالی که پرونده‌ای را که ریس داده بود، در دست داشت، از میان جمعیت به دنبال خانواده و دوستش آشر می‌گشت. مردم از سر راه او کنار می‌رفتند و نگاهش می‌کردند. یوناس حتی صدای نجوای آن‌ها را می‌شنید.

«آشر، با هم برگردیم؟»

«البته.» آشر لبخند زد. همان لبخند دوستانه همیشگی.

یوناس برای لحظه‌ای احساس کرد آشر تردید دارد.

آشر گفت: «تبیریک می‌گویم.»

«من هم همین طور، صحبت ریس در مورد اشتباهات تو واقعاً بازمی‌بود. هیچ کس را تا به حال آن قدر تشویق نکرده بودند.» بقیه دوازده ساله‌ها، نیز گروه گروه جمع شده بودند و با دقت پرونده‌هایشان را پشت

دوچرخه‌هایشان جای می‌دادند. امشب، همه در خانه‌هایشان، دستورالعمل‌های شروع آموزش را مطالعه می‌کردند. سال‌های گذشته، آن‌ها، درس‌های مدرسه را با کسالت حفظ کرده بودند و امشب با استیاق، قوانین مربوط به شغل آینده‌شان را حفظ می‌کردند.

یکی از بچه‌ها گفت: «تبریک می‌گوییم، آشر!، به تو هم تبریک می‌گوییم، یوناس!»

آشر و یوناس جواب تبریکات دوستانشان را دادند. یوناس والدینش را در محل دوچرخه‌ها دید که او را نگاه می‌کنند. لی لی سوار بر دوچرخه در جای خود نشسته بود

یوناس دست تکان داد. آن‌ها هم با لبخند برایش دست تکان دادند. لی لی انگشت شستش را در دهانش کرده بود و یوناس متوجه نگاه سنگین او شد. یوناس مستقیم به طرف خانه آمد. در طول راه بین او و آشر حرف‌ها و شوخی‌های ساده‌ای رد و بدل شد.

یوناس کنار رودخانه از دوچرخه‌اش پیاده شد و به آشر گفت: «فردا صبح می‌بینمت، مدیر عامل تفریحات!»

آشر گفت: «باشه، خدا حافظ!» دوباره، لحظه‌ای، به نظرش آمد که چیزی تغییر کرده است، آن ارتباط دوستانه قبلی وجود نداشت. شاید این تصوری بیشتر نبود، هیچ چیز بین او و آشر نمی‌توانست تغییر کند.

صرف غذای شامگاه ساکت‌تر از همیشه برگزار شد. لی لی شروع به پرگویی در مورد نقشه‌هایش در ساعات کار داوطلبانه کرد. او گفت: شروع کارش به علت مهارت‌هایی که در غذا دادن به گابریل کسب کرده، در مرکز پرورش خواهد بود. وقتی پدر نگاه پرمعنایی به او کرد، اضافه کرد: «می‌دانم، اسم او را صدا نمی‌زنم، می‌دانم که نباید اسم او را بدانم.» و با خوشحالی ادامه داد: «نمی‌توانم تا فردا صبح صبر کنم.»

یوناس با ناراحتی آهی کشید: «ولی من می‌توانم.»
مادرش گفت: «این افتخار بسیار بزرگی است و من و پدرت احساس
غور می‌کنیم.»

پدر گفت: «این مهم‌ترین شغل در مجتمعه است.»
«اماً یک بار از شما شنیدم که مهم‌ترین شغل، تعیین مشاغل است!»
مادر سرش را تکان داد: «این فرق می‌کند. در واقع این یک شغل نیست
فکرش را هم نمی‌کردم.»

و بعد از لحظه‌ای سکوت گفت: « فقط یک دریافت‌کننده وجود دارد.»
«ریس ارشد درباره چه کسی حرف می‌زد؟ او می‌گفت قبل‌اهم یکی را
انتخاب کرده‌اند ولی در این کار موفق نشده است.»

پدر و مادر هر دو تأملی کردند. بالاخره پدر توضیح داد: «درست مثل
امروز بود، یوناس. همان بلا تکلیفی که یازده ساله‌ها در روز تعیین شغل با آن
درگیر هستند. بعد از اعلام آن خبر، وقتی که آن‌ها نام آن شخص را...»

یوناس حرف پدر را قطع کرد: «اسم آن مذکور چه بود؟»
مادر جواب داد: «او یک مؤنث بود. ولی ما حق نداریم اسم او را به زبان
بیاوریم یا این که آن اسم را روی یک بچه جدید بگذاریم.»

یوناس شوکه شده بود، اسمی که نباید بر زبان‌ها می‌آمد و این بالاترین
درجه رسوایی بود. او با حالتی عصبی سؤال کرد: «چه بر سرش آمد؟»
والدینش هر دو خاموش بودند. «ما نمی‌دانیم.»

و پدر با ناراحتی گفت: «دیگر هرگز او را ندیدیم.»
سکوت در اتاق حکم‌فرما شد. آن‌ها به یکدیگر نگاه کردند. بالاخره مادر
از سر میز بلند شد و گفت: «تو افتخار بزرگی کسب کرده‌ای، افتخاری بسیار
بزرگ.»

یوناس در اتاقش تنها بود و برای خواب آماده می‌شد. پرونده‌اش را باز

کرد او دیده بود که بعضی از دوازده ساله‌ها، پرونده‌هایی ضخیم همراه با اوراق چاپ شده گرفته بودند. بنیامین را، که پسری اهل علم بود، تصور کرد که با ذوق دستورالعمل‌هایش را می‌خواند. فیونا را در نظر آورد که با آن لبخند آرام فهرست وظایفش را نگاه می‌کند. اما پرونده او تقریباً خالی به نظر می‌رسید. داخل آن تنها یک برگه چاپ شده بود. دوبار آن را خواند:

يوناس

دريافت‌كنندهٔ خاطرات

۱. هر روز بعد از ساعات مدرسه، به ساختمان فرعی، پشت خانه سالمدان رفته و خود را معرفی کنید.
۲. هر روز بعد از پایان ساعات آموزش فوراً به خانه برگردید.
۳. از این لحظه، مشمول قانون حاکم بر مکالمات نبوده و می‌توانید هر سوالی از هر شهروند بکنید و جواب‌هایتان را دریافت کنید.
۴. در مورد نوع آموزشی که می‌بینید با هیچ یک از اعضای مجموعه، حتی والدین و ارشدتها، صحبت نکنید.
۵. از این لحظه بیان خواب و رویا برای شما ممنوع اعلام می‌شود.
۶. به استثنای بیماری و صدماتی که بدون ارتباط با آموزش شماست، برای هیچ گونه مداوایی اقدام نکنید.
۷. شما اجازه اقدام برای اخراج ندارید.
۸. دروغ گفتن برای شما جایز است.

يوناس گیج شده بود. دوستانش چه می‌شدند؟ ساعت‌هایی که بدون دغدغه توپ‌بازی می‌کرد، یا کنار رودخانه دوچرخه‌سواری می‌کرد؟ این‌ها، ساعت‌خوش و ضروری زندگی او بودند. آیا از تمام این چیزها محروم می‌شد؟ یک دستورالعمل ساده - این که کجا بروند و کسی بروند. این آن چه بود که از او انتظار می‌رفت. به هر دوازده ساله‌ای باید گفته می‌شد که کجا،

چگونه و چه وقت آموزش خود را گزارش کند. او کمی نگران شده بود، از قرار معلوم در جدول برنامه‌های او زمانی برای تفریحات وجود نداشت. معافیت از قانون مکالمات، یوناس یکه خورده بود. دوباره آن را خواند. می‌دانست که این معافیت‌ها به معنای بی‌احترامی نیست، بلکه فقط اختیاراتی به او داده شده بود. او تقریباً مطمئن بود که از این امکان، استفاده نخواهد کرد. او کاملاً به این گونه احترام گذاشتن در مجموعه عادت کرده بود. مطرح کردن سوال‌های خصوصی و محترمانه، مسلماً ناراحت‌کننده بود.

ممنوعیت بازگویی رؤیاهای، به نظر یوناس، مسئله قابل توجهی به نظر نمی‌آمد. او به ندرت خواب می‌دید و در نتیجه بازگویی آن نیز به ندرت پیش می‌آمد. اما به هر صورت خوشحال بود که از این کار معذور است. اما چگونه می‌توانست با این مسئله موقع صرف غذای صبح کنار بیاید. اگر خواب می‌دید، باید آن را بازگو می‌کرد یا نه؟ دروغ بگوید! ماده آخر... اما حالا آن قدر آمادگی نداشت که در مورد ماده آخر فکر کند.

محدودیت در درمان‌های پزشکی، این ماده او را عصبی می‌کرد. مداوا و درمان همیشه برای تمام شهروندان، حتی بچه‌ها، قابل دسترسی بود وقتی انگشت یوناس لای در مانده بود، به سرعت از طریق بلندگو مادرش را مطلع کرده بود و مادرش تقاضای مسکن کرده و در کوتاه‌ترین مدت، دارو دم در خانه آن‌ها تحويل داده شده بود. به کمک مسکن، خیلی زود، آن درد آزاردهنده کم شده بود و فقط زق زق می‌کرد و حالا تجربه‌ای بیشتر نبود.

با دوباره خواندن ماده شماره ۶، او متوجه شد که این گونه آسیب‌ها، بدون ارتباط با آموزش ویژه اوست. بنابراین اگر یک بار دیگر چنین اتفاقی می‌افتد، می‌توانست جهت درمان اقدام کند. البته چنین اتفاقی با دقتی که یوناس داشت، بعید به نظر می‌رسید. قرصی را که هر روز صبح می‌خورد نیز، بدون ارتباط با آموزش بود. بنابراین این کار را هم می‌توانست انجام دهد.

حالا، دردی را به خاطر آورد که رئیس ارشد به آن اشاره کرده بود. همان دردی که در زمان آموزش بایستی به آن خو می‌گرفت. چیزی که رئیس غیرقابل توضیح خوانده بود.

یوناس به سختی آن را هضم می‌کرد. تصور دردی که نمی‌دانست شبیه به چه چیزی است و درمانی هم ندارد، فراتر از درک او بود.

در مورد مادهٔ شمارهٔ ۷ هیچ عکس‌العملی نداشت، چون تحت هیچ شرایطی او تقاضای اخراج نمی‌کرد.

اماً مادهٔ آخر، خود را آماده کرد تا بار دیگر آن را بخواند. او از زمان کودکی و از اولین روزهای یادگیری زبان، آموخته بود که هرگز دروغ نگوید. بخش بزرگی از درست صحبت کردن نیز، همین بود. یکبار، وقتی ۴ ساله بود در مدرسه قبل از غذای نیم‌روز گفته بود: «دارم از گرسنگی می‌میرم.»

آن‌گاه، به سرعت او را گوشه‌ای برده و در مورد صحیح صحبت کردن، به او توضیح داده بودند، آن‌ها گفته بودند که او از گرسنگی نمی‌میرد. هیچ کس در مجموعه از گرسنگی نمرده و نخواهد مرد. بیان آن جمله به منزله یک دروغ بود. البته دروغی غیرعمدی. و علت دقت در زبان‌آموزی، کسب اطمینان از نگفتن دروغ‌های غیرعمدی بود.

آن‌ها از یوناس پرسیده بودند که آیا این موضوع برای او تفهیم شده است و او فهمیده بود.

تا آن جایی که به خاطر می‌آورد، هیچ وقت وسوسه نشده بود تا دروغ بگوید. آشر هم دروغ نمی‌گفت. لی لی هم دروغ نمی‌گفت. والدینش هم دروغ نمی‌گفتند. هیچ کس دروغ نمی‌گفت. مگر...

حالا چیزی در فکر یوناس بود که قبلاً وجود نداشت. فکر جدید، ترس بود. چه می‌شد اگر دیگران، بزرگسالان، آن‌هایی که دوازده ساله می‌شدند، همین جمله وحشتناک در دستورالعمل‌هایشان نوشته شده بود؟

اگر این یک آموزش همگانی بود: «شما می‌توانید دروغ بگویید؟» افکارش مغشوش شد. او این اختیار را داشت تا سؤال کند و جواب بگیرد. او تصور کرد، (اگر چه تقریباً غیرقابل تصور بود)، از شخصی سؤال کند، از یک بزرگسال، شاید پدرش: «آیا دروغ می‌گویید؟» اما راهی وجود نداشت تا بفهمد جوابی که دریافت می‌کند، حقیقت دارد یا نه؟

۱۰

وقتی جلوی در خانه سالمدان رسیدند و دوچرخه‌های خود را در محل‌های تعیین شده پارک کردند. فیونا گفت: «یوناس، من اینجا می‌روم. اماً، با وجودی که قبل‌اهم اینجا آمده‌ام، نمی‌دانم چرا عصبی هستم؟» و پرونده‌اش را در دست‌هایش جا به جا کرد. یوناس یادآوری کرد: «خب، حالا همه چیز فرق می‌کند، حتی پلاک‌های روی دوچرخه‌ها یمان» و خنده‌ید. شب‌هنگام، کارکنان تعمیرات، پلاک‌های روی دوچرخه‌های دوازده ساله‌ها را برداشت و به جای آن پلاک‌هایی نصب کرده بودند که نشان می‌داد آن‌ها در حال آموزش هستند.

فیونا شتابزده گفت: «دوست ندارم، دیر کنم.» و به تن‌دی از پله‌ها بالا رفت: «اگر کارمان در یک زمان تمام شد، با هم به خانه برمی‌گردیم.» یوناس تأیید کرد. دستش را برای او تکان داد و به طرف آن ساختمان فرعی سرک کشید. در آن عقب ساختمان کوچکی بود. او نمی‌خواست از روز اول دیر برسد.

ساختمان فرعی خیلی عادی بود. روی در نشانه خاصی وجود نداشت. خواست با دستگیره در بزند که متوجه یک زنگ برقی روی دیوار شد.

بنابراین زنگ زد.

«بله؟» صدا از داخل بلندگوی بالای زنگ به گوش رسید.

«اوه، یوناس هستم. من، همان - منظورم این است که - ...»

«داخل شوید.» با شنیدن صدای کلیکی متوجه شد که در باز شده است. راه روی کوچکی بود که تنها یک میز تحریر در آن وجود داشت. پشت میز یک کارمند زن نشسته بود و جلوی او مقداری کاغذ بود. وقتی یوناس وارد شد، زن نگاهی به او انداخت و یوناس متعجب شد که او از جا برخاست. از جا بلند شدن مسئله مهمی نبود، اماً تا به حال، هیچ کس به خاطر حضور یوناس، از جایش بلند نشده بود.

زن با احترام گفت: «خوش آمدید، دریافت کننده خاطرات.»

زن لبخند زد، تکمهای را فشار داد و در سمت چپ او با صدای کلیک باز شد. سپس گفت: «شما می توانید به داخل بروید.» او متوجه ناراحتی یوناس شد و علت آن را نیز فهمید. تا آن جایی که یوناس می دانست، هیچ دری در مجموعه بسته نبود... زن توضیح داد: «قفل‌ها فقط برای این است که خلوت دریافت‌کننده به هم نخورد، چراکه او نیاز به تمرکز دارد. اگر هر شهروندی به دنبال مرکز تعمیرات دوچرخه و یا هر دلیل دیگر بخواهد وارد این جا شود، برای دریافت‌کننده مشکل به وجود خواهد آمد.»

یوناس خنده دید و کمی خیالش راحت شد. رفتار زن خیلی دوستانه به نظر می رسد. حق با او بود. در واقع این موضوع به نوعی شوخی در مجموعه تبدیل شده بود. مرکز تعمیرات دوچرخه که یک دفتر کوچک و بسی اهمیت بود، در جایی قرار گرفته بود که هیچ کس محل آن را به درستی نمی دانست. زن به او گفت: «این جا هیچ چیز خطرناکی وجود ندارد» و با نگاهی به ساعت دیواری، اضافه کرد: «ولی او دوست ندارد منتظر بماند.»

یوناس با عجله داخل شد و خود را در اتاق نشیمن راحتی یافت. این جا

شباhtی به خانه‌های آن‌ها نداشت. مبلمان خانه‌های مجموعه، استاندارد بودند، قابل استفاده، محکم و با اندازه‌های مشخص. یک تخت برای خوابیدن، یک میز برای صرف غذا و یک میز تحریر برای مطالعه.

تمام آن چیزها، با اندکی تفاوت در این اتاق هم وجود داشت، روکش پارچه‌ای صندلی‌ها و مبل، ضخیم‌تر و شیک‌تر بود، پایه‌های میز صاف نبود، باریک و دارای انحنا بود و در انتهای کنده‌کاری کوچکی نیز داشت. تخت خواب در انتهای اتاق، در قسمتی آلاچیق‌مانند، با پارچه‌ای با شکوه که سطح آن برودری دوزی شده بود، پوشانده شده بود.

اماً برجسته‌ترین تفاوت، در کتاب‌ها بود. در خانه آن‌ها، فقط کتاب‌های مرجع و ضروری یافت می‌شد، یک فرهنگ لغات، کتاب قطور مجموعه، که در آن توضیحاتی در مورد تمام ادارات، کارخانه‌ها، ساختمان‌ها و کمیته‌داده شده بود. و البته، کتاب قوانین.

آن کتاب‌هایی که در خانه داشتند، تنها کتاب‌هایی بود که یوناس، تا به حال دیده بود. او هرگز نمی‌دانست که کتاب‌های دیگری هم وجود دارد. اماً دیوارهای این اتاق کاملاً پوشیده از کتاب بود. چنان‌که تا سقف می‌رسید. آن‌ها صدها شاید هزارها، کتاب بودند. عنوان کتاب‌ها با حروف درشت و برجسته دیده می‌شد.

یوناس به آن‌ها خیره شد. او نمی‌توانست تصور کند در هزاران ورق این کتاب‌ها چه چیزهایی نوشته شده است؟ آیا قوانینی، بیش از قوانین اداره کردن مجموعه وجود داشت؟ آیا توضیحات در مورد ادارات، کارخانجات و کمیته‌های مختلف وجود داشت؟

او دیگر فرصتی برای نگاه کردن به اطراف نداشت. زیرا متوجه شد، مردی که در صندلی کنار میز نشسته، مشغول نگاه کردن به اوست. با عجله جلو رفت. رویه‌روی مرد ایستاد. تعظیم کوتاهی کرد و گفت: «من یوناس

هستم.»

«می‌دانم، خوش آمدی، دریافت‌کنندهٔ خاطرات.»
يوناس او را شناخت، او همان ارشدی بود که در مراسم، جدا از دیگران،
به نظر می‌رسید، گرچه همان لباس‌هایی را پوشیده بود که فقط ارشدها
می‌پوشیدند.

يوناس، چشم‌های روشن او را نگاه کرد. مثل چشم‌های خودش بودند.

«آقا، معذرت می‌خواهم که متوجه ...» یوناس منتظر ماند.

جوابی نشانید. بعد از لحظه‌ای ادامه داد: «اما من فکر کردم، یعنی فکر
می‌کنم.» حرف خود را تصحیح کرد و فکر کرد، آیا درست صحبت کردن،
هنوز هم اهمیت دارد. مسلمًا حالا هم مهم بود. در حضور این مرد.

«که شما دریافت‌کنندهٔ خاطرات هستید، من فقط، خوب، من فقط تعیین
شده‌ام، یعنی انتخاب شده‌ام، دیروز... من اصلاً هیچ چیز نیستم. هنوز نه.»
مرد آرام و متفکر به او نگاه کرد. نگاه او آمیزه‌ای از علاقه، کنجکاوی،
دلواپسی و شاید مقدار کمی همدردی بود.

بالاخره مرد صحبت کرد: «از امروز و از این لحظه، لااقل از نظر من، تو
دریافت‌کننده هستی. سال‌هایی طولانی من دریافت‌کننده بوده‌ام. زمانی خیلی
طولانی حتماً می‌دانی، این طور نیست؟»

يوناس تأیید کرد. صورت مرد چین و چروک داشت و چشم‌هایش، گرچه
درخشندگی خارق‌العاده‌ای داشتند ولی خسته به نظر می‌رسیدند و اطراف
آنها را هاله‌ای کبود فراگرفته بود.

يوناس با احترام جواب داد: «متوجه هستم که شما خیلی پیر هستید.»
افراد پیر از بیشترین احترام برخوردار بودند. مرد لبخند زد. و در حالی که با
لذت چین و چروک‌های صورتش را لمس می‌کرد، گفت: «در واقع، آن قدرها
هم که به نظر می‌آید، پیر نیستم. این شغل مرا پیر کرده است و ظاهراً به نظر

می‌آید که زمان اخراجم فرارسیده است. اما در حقیقت فرصت زیادی برای زندگی دارم. البته، باید بگویم وقتی تو انتخاب شدی خوشحال شدم. چون مدت زیادی بود که آن‌ها در باره این انتخاب فکر می‌کردند. می‌دانی که انتخاب ۱۰ سال پیش با شکست رویه رو شد و قدرت من رو به کم شدن است. من برای آموزش تو، نیاز به قدرت دارم. ماکار سخت و دردناکی را در پیش داریم، تو و من.»

مرد با دست صندلی نزدیکش را نشان داد و گفت: «لطفاً بنشین.» یوناس خود را داخل آن صندلی نرم انداخت. مرد چشمانش را بست و ادامه داد: «من هم وقتی دوازده ساله شدم، انتخاب شده بودم، مثل تو. و ترسیده بودم درست مثل تو.» سپس چشمانش را لحظه‌ای باز کرد و با دقت به یوناس که صحبت او را تأیید می‌کرد، نگاه کرد و دوباره چشم‌هایش را بست. «من هم برای شروع به همین اتاق آمدم. خیلی وقت پیش بود. دریافت‌کننده قبلى، به نظرم، همان قدر پیر آمد که من به نظر تو آمدم. و همان قدر خسته بود که من امروز هستم.» سپس ناگهان جلوی یوناس نشست، چشم‌هایش را باز کرد و گفت: «تو ممکن است، سئوالاتی داشته باشی، من تجربه کمی در این مورد دارم. چون صحبت کردن در این باره ممنوع است.»

یوناس گفت: «می‌دانم آقا، دستورالعمل‌ها را خوانده‌ام.»

مرد به آرامی خنده‌ید: «بنابراین ممکن است نتوانم آن طور که باید همه چیز را روشن کنم، شغل من مهم است و از احترام زیادی برخوردار هستم، اما به این معنا نیست که من آدم کاملی هستم و همه چیز را می‌دانم. می‌دانی که یک‌بار در تربیت جانشین، شکست خورده‌ام. اما اگر سئوالی داری که ممکن است به تو کمک کند، لطفاً پرس.»

یوناس سئوالات بسیاری داشت. هزاران سئوال. یک میلیون سئوال. به تعداد کتاب‌هایی که دیوارها را پوشانده بود. اما نتوانست سئوالی بکند،

هنوز نه.

مرد آهی کشید، به نظر می‌آمد افکارش را منظم می‌کند. سپس دوباره شروع به صحبت کرد: «خیلی ساده بگویم، گرچه ابداً به این سادگی نیست، وظیفه من انتقال تمام خاطراتی است که در وجود خود دارم. خاطرات گذشته.» یوناس با احتیاط گفت: «آقا، من خیلی علاقه‌مندم تا داستان زندگی شما را بشنوم و خاطرات شما را گوش دهم.» و بلا فاصله اضافه کرد: «معدرت می‌خواهم که حرفتان را قطع کردم.»

مرد با بی‌حوصلگی دستش را تکان داد و گفت: «در این اتاق عذرخواهی لازم نیست، ما زیاد وقت نداریم.» یوناس با ناراحتی از این که، دوباره سخنان مرد را قطع می‌کند، ادامه داد: «خوب، من واقعاً علاقه‌مندم، منظورم این نبود که نمی‌خواهم گوش بدhem. اما اهمیت آن را درست نمی‌فهمم. من می‌توانم کارهای دیگری در مجموعه انجام دهم و می‌توانم برای گوش کردن به داستان‌های بچگی شما، در ساعات بازی به این جا بیایم. واقعاً این کار را دوست دارم و قبل‌اهم این کار را در خانه سالم‌مندان انجام داده‌ام. پیرها از صحبت کردن در مورد بچگی‌شان لذت می‌برند.»

مرد سرش را تکان داد و گفت: «نه، نه، من نمی‌خواهم در مورد گذشته خودم صحبت کنم، این گذشته من نیست. این بچگی من نیست که باید به تو منتقل شود.»

مرد خود را عقب کشید و سرش را به صندلی تکیه داد: «این خاطرات تمام دنیاست.» سپس آهی کشید و گفت: «قبل از تو، قبل از من، قبل از دریافت‌کننده قبلی و نسل‌های قبل از او.»

یوناس اخمی کرد و پرسید: «تمام دنیا؟ نمی‌فهمم، منظورتان این است که در مورد ما نیست؟ در مورد مجموعه ما نیست؟ منظورتان جاهای دیگر است؟»

یوناس سعی کرد مفهوم صحبت مرد را درک کند. «متأسفم آقا، من درست نمی‌فهمم. شاید به اندازه کافی با هوش نیستم. من نمی‌دانم منظور شما از تمام دنیا یا نسل‌های قبل چیست. من فقط می‌توانم به خودمان و زمان خودمان فکر کنم.»

مرد گفت: «چیزهای زیادی وجود دارد. چیزهایی فراتر از ما، چیزهایی در جاهای دیگر، و چیزهایی مربوط به گذشته و قبل از آن و باز هم قبل از آن. وقتی که من برای این شغل انتخاب شدم، تمام آن‌ها را دریافت کردم. و همه را در این اتاق به تنها باری، بارها و بارها تجربه کردم. به این طریق است که خرد حاصل می‌شود و آینده شکل می‌گیرد.» او لحظه‌ای استراحت کرد، نفس عمیقی کشید و گفت: «و این‌ها خیلی ارزشمند هستند.»

یوناس احساس کرد که برای مرد نگران است.

«این مثل...» مرد لحظه‌ای تأمل کرد، به نظر می‌رسید که به دنبال کلمات صحیح می‌گردد. بالاخره گفت: «درست مثل پایین رفتن از یک سرازیری در میان برف شدید، بر روی یک سورتمه است. اول، فرح‌بخش است: سرعت، هشیاری، هوای تازه ولی کم‌کم، توده برف سنگین و چون دیواره‌ای در جلوی سورتمه‌ران ظاهر می‌شود که برای ادامه حرکت بایستی به سختی کوشید.» مرد ناگهان سرش را تکان داد و نگاه دقیقی به یوناس انداشت.

«این چیزها برای تو مفهومی ندارد، این طور نیست؟»

یوناس گیج شده بود: «من، این چیزها را نمی‌فهمم، آقا.»

«البته که نمی‌فهمی، تو نمی‌دانی برف چیست، می‌دانی؟»

یوناس سرش را تکان داد.

«یا سورتمه‌ران؟»

«نه، آقا.»

«سرازیری؟ این‌ها برایت هیچ مفهومی ندارد؟»

«هیچ مفهومی، آقا»

«خوب، می‌توانیم از همین جا شروع کنیم. من نمی‌دانستم چگونه شروع کنم. حالا به طرف تخت برو و روی صورت دراز بکش. اول پیراهنت را دریاور.»

یوناس با کمی نگرانی این کار را کرد، زیر سینه عریانش، پوشش نرم و با شکوه تخت را احساس می‌کرد. سپس مرد را دید که بلند شد و به طرف دیوار، جایی که بلندگو قرار داشت، حرکت کرد. بلندگو، شبیه همان‌هایی بود که در خانه‌ها وجود داشت، فقط یک چیز آن تفاوت داشت. این یکی، کلیدی داشت و مرد آن را تا انتهای چرخاند و خاموش کرد.

یوناس تقریباً با صدای بلند نفس می‌کشید. خاموش کردن بلندگو! یک عمل حیرت‌آور بود.

سپس مرد با سرعت به طرف گوشۀ اناق، جایی که تخت قرار داشت، حرکت کرد و روی صندلی کنار یوناس نشست. یوناس بسی حرکت منتظر اتفاقات بعدی بود.

«چشم‌هایت را بیند و راحت باش، دردناک نخواهد بود.»

یوناس به یاد آورد که می‌تواند سؤال کند. «چه کار می‌خواهید بکنید، آقا؟» او در حالی سؤال کرد که سعی می‌کرد لحن صداش، التهاب درونیش را لو ندهد.

«می‌خواهم، خاطرۀ برف را به تو انتقال بدhem.» مرد پیر این را گفت و دست‌هایش را روی پشت عریان یوناس گذاشت.

۱۱

یوناس، در ابتدا هیچ چیز غیرمعمول حس نکرد. تنها دست‌های سبک مرد پیر را در پشت خود حس می‌کرد.
سعی کرد آرام باشد و منظم نفس بکشد. اتاق کاملاً ساکت بود و یوناس لحظه‌ای ترسید که مبادا روز اول خرابکاری کرده و خوابش ببرد.
سپس لرزید. از تماس دست‌های مرد احساس سرما کرد. هوا تغییر کرده بود و نفس او سرد بود. لب‌هایش را لیسید و در حال انجام این کار، احساس کرد زبانش با هوای سرد برخورد می‌کند.
عجبیب بود، ولی او ابداً ترسیده بود. پر از انرژی بود. دوباره نفس کشید و هوای خنک را احساس کرد. حالا هوای خنک را در اطراف بدنش چون گرددبادی حس می‌کرد. هوای سرد به دست‌هایش که در دو طرف بدنش قرار گرفته بود، و به پشتیش برخورد می‌کرد، تماس دست‌های مرد، به نظر می‌آمد که از بین رفته است.

حالا با یک احساس کاملاً جدید آشنا شده بود. بدنش سوزن سوزن می‌شد؟ نه، حس کرد که نرم و بدون درد است. اندکی سرما در صورت و بدنش نفوذ کرده بود. دوباره زبانش را بیرون آورد و یکی از آن دانه‌های خنک

را با زیان گرفت. در یک آن، دانه خنک محو شد. یکی دیگر گرفت و یکی دیگر. از این احساس خنده‌اش گرفته بود. بخشی از هشیاری او می‌دانست که هنوز در آن اتاق، روی تخت، دراز کشیده است و بخش دیگر، جایی دیگر در حالت نشسته روی سطحی صاف و سخت قرار داشت. حالا در دست‌هایش (گرچه هنوز بی‌حرکت در دو طرف بدنش قرار گرفته بود) یک طناب ضخیم و مرطوب داشت.

گرچه چشم‌هایش بسته بود، اما می‌توانست بیند. او درخشندهای کریستال گونه‌ای را که در اطرافش پراکنده شده بودند، می‌دید. احساس کرد دانه‌ها بر روی دستش نشسته‌اند. حتی نفس کشیدنش قابل روئیت بود. در پس آن توده چرخان که حالا به طریقی دریافته بود که همان چیزی است که مرد آن را برف می‌نامید، مسافت زیادی قابل روئیت بود. او در بالای یک بلندی بود و زمین از پوشش ضخیم برف پوشیده شده بود. او به آرامی روی یک شیئی سخت نشست.

سورتمه، ناگهان به ذهنش آمد. او روی چیزی نشسته بود که سورتمه نامیده می‌شد. سورتمه بی‌حرکت در بالای خاکریزی بالا آمده از زمین بود. حالا کلمه‌ای دیگر در ذهنش نقش گرفت، تپه. و سپس سورتمه در میان غوغای برف شروع به حرکت کرد، او در یک سرازیری بود. هیچ توضیحی داده نشد. تجربه، خودش به سراغ یوناس آمده بود.

همچنان که از سرازیری پایین می‌رفت، هوای خنک باشدت به صورتش برخورد می‌کرد، حرکت در میان ماده‌ای که برف نامیده می‌شد و روی وسیله‌ای که خودش به جلو می‌رفت و سورتمه نامیده می‌شد، او را به این آگاهی رساند که بدون شک خود او باید رانده آن باشد.

همین طور که به طرف پایین تپه سرازیر شده بود آرام آرام همه چیز را حس می‌کرد، او آزاد بود تا از خوشی مضاعفی که در این لحظات در اثر

سرعت، هوای خنک و تازه، سکوت مطلق، احساس تعادل، هیجان و در عین حال آرامش به او دست داده بود لذت ببرد. همچنان که شیب مسیر کمتر و او به انتهای پایین تپه نزدیک می‌شد زمین هموارتر شده و سرعت سورتمه نیز کم می‌شد. حالا، اطراف سورتمه، انباشته از برف بود. یوناس با بدنش به سورتمه فشار آورد تا آن را به جلو هل دهد. او نمی‌خواست این سواری پرنشاط تمام شود. سرانجام عظمت توده برف و ضعف سورتمه ران موجب توقف سورتمه شد. لحظه‌ای آن جا نشست، نفس نفس می‌زد و طناب را در دست‌های سردش نگه داشته بود.

به آهستگی چشمان خود را باز کرد، نه آن چشم‌هایی که برف، تپه و سورتمه را دیده بود و هنگام آن سواری شگفت‌انگیز باز بود، چشم‌های همیشگی اش را باز کرد، هنوز روی تخت بود بی‌هیچ حرکتی.

مرد پیر کنار تخت نشسته بود و او را نگاه می‌کرد. پرسید: «چه احساسی داری؟»

یوناس بلند شد و نشست و سعی کرد صادقانه جواب بدهد، بعد از لحظه‌ای گفت: «شگفت‌زده‌ام.»

مرد پیر چشمانش را با آستین پاک کرد: «ووه... خسته‌کننده بود. اماً فکر می‌کنم، انتقال خاطره‌ای هر چند کوچک، مرا سبک می‌کند.»
«منظورتان این است... که شما گفتید می‌توانم سؤال کنم؟»

مرد سرش را تکان داد و او را برای پرسش دلگرم کرد.
«یعنی، حالا شما آن خاطره را ندارید - آن سواری روی سورتمه را - هیچ چیز از آن را؟»

«همین طور است. حالا کمی از سنگینی این بدن پیر کم شده است.»
«کمی مسخره به نظر می‌آید! شما از آن خاطره هیچ چیز ندارید! من آن را از شما گرفته‌ام!»

مرد پیر خنده و گفت: «تمام آن چیزی که من به تو دادم، فقط یک سواری بود. داخل یک سورتمه، در یک هوای برفی و روی یک تپه. من دنیایی از این‌ها دارم. می‌توانم یکی یکی آن‌ها را به تو انتقال دهم، هزاران دفعه، و باز هم وجود دارد.»

یوناس پرسید: «شما می‌گویید که من، منظورم این است که ما، می‌توانیم دوباره هم این کار را بکنیم؟ من که واقعاً این کار را دوست دارم، فکر می‌کنم، می‌توانم با کشیدن طناب سورتمه را جلو ببرم. این بار خوب تلاش نکردم، چون برایم تازه بود.»

مرد پیر خنده کنان سرش را تکان داد: «شاید در وقتی دیگر برای تفریح این کار را بکنیم. اما واقعاً فرصتی برای بازی کردن نداریم. من فقط می‌خواستم روش کار را به تو نشان دهم. حالا به پشت بخواب، می‌خواهم...»
یوناس همین کار را کرد. او برای درک تجربه بعدی مشتاق بود. اما سوالات بسیاری داشت. پس پرسید: «چرا در مجموعه، برف، سورتمه و تپه وجود ندارد؟ در چه زمانی، این چیزها وجود داشته است؟ آیا والدین من در جوانی، سورتمه داشته‌اند؟ شما چطور؟»

مرد پیر شانه‌اش را بالا انداخت. خنده کوتاهی کرد و گفت: «نه، این خاطره مربوط به گذشته‌های خیلی دور است. و به همین دلیل هر وقت سعی می‌کنم آن را به خاطر آورم، مرا خسته می‌کند. برای به خاطر آوردن آن از نسل‌های قبل، باید انرژی بسیار صرف کنم. این خاطره را زمانی دریافت کردم که تازه شروع به کار کرده بودم و دریافت‌کننده قبلی هم آن را از زمان‌های خیلی دور به یاد آورده بود. یوناس گفت: «اما چه بلایی سر این چیزها آمد؟ برف و بقیه چیزها؟»

«برف رشد محصولات غذایی را دچار مشکل کرده و دوره‌های گشاورزی را محدود می‌کرد، وضعیت هوا باید کنترل می‌شد. و به همین

ترتیب وضعیت غیرقابل پیش‌بینی هوا، حمل و نقل را نیز غیرممکن می‌ساخت. به همین دلیل بایستی برای حرکت در راستای همگونی، وضعیت هوا تحت کنترل درمی‌آمد. تپه‌ها نیز مشکل آفرین بودند. آن‌ها سبب کم شدن سرعت حمل کالاها می‌شدند. بنابراین «و در حالی که حرکت دست‌هایش به شکلی بود که انگار تپه‌ها را محو می‌نماید، گفت: "همگونی" یوناس صورتش را در هم کشید: «ای کاش هنوز آن‌ها را داشتیم. هم حالا و هم آینده.»

مرد پیر خنده‌ید: «من هم همین طور فکر می‌کنم. ولی آن انتخاب ما نیست.»

«اما، آقا، شما که قدرت زیادی دارید...»

مرد حرف او را تصحیح کرد و گفت: «مقام»، من از مقام بالایی برخوردارم، تو هم در آینده به این مقام خواهی رسید، اما خواهی فهمید که داشتن این مقام مساوی قدرت نیست. حالا آرام دراز بکش. از آن جایی که وارد موضوع آب و هوا شدیم، می‌خواهم چیز دیگری به تو بدهم، اما این بار نام آن را نمی‌گویم. می‌خواهم قدرت دریافت تو را امتحان کنم. تو باید اسم آن را بدون این که من بگویم، دریابی. حالا من، خاطره‌ای از برف، سورتمه، سراشیبی و راندن را به تو داده‌ام.»

یوناس قبل از آن که دستوری به او داده شود، چشم‌هایش را بست. دوباره نزدیکی دست‌های مرد را در پشتیش احساس کرد و منتظر ماند.

این‌بار، زودتر حس کرد. حالا دست‌ها سرد نبودند. او احساس گرما می‌کرد، کمی هم رطوبت، گرما در بدنش پخش شد و به شانه‌هایش رسید، بالای گردنش و بعد، یک طرف صورتش. او حتی آن را در قسمت‌های پوشیده بدنش نیز حس می‌کرد: حسی مطبوع و نوعی هیجان سرتاسر بدنش را فراگرفت. وقتی که این بار لب‌هایش را لیسید، به نظرش آمد هوا داغ و

سنگین است. حرکتی نکرد. این بار سورتمه‌ای در کار نبود، حتی حالت بدن او تغییری نکرده بود. تنها، در فضایی باز بود، دراز کشیده بود و گرما از جایی دور می‌آمد. گرچه مثل سواری در هوای برفی هیجان‌انگیز نبود، اما لذت‌بخش و آرام‌کننده بود. ناگهان کلمه‌ای به ذهنش آمد. تابش آفتاب. دریافت که تابش آفتاب از آسمان می‌آید. سپس تمام شد.

یوناس در حالی که چشم‌هایش را باز می‌کرد، با صدای بلند گفت: «تابش آفتاب.»

«خوب است، تو خودت کلمه را پیدا کردی. این موضوع کار من را ساده‌تر می‌کند، چون احتیاجی به توضیح اضافی نیست.»
«و این از آسمان می‌آمد.»

مرد پیر گفت: «درست است، همین طور بود.»

یوناس اضافه کرد: «قبل از همگونی جهان، قبل از کنترل شرایط آب و هوا.»

مرد خنده‌ید: «تو خوب دریافت می‌کنی و سریع یاد می‌گیری و از این بابت خوشحالم. فکر می‌کنم، برای امروز کافیست، شروع خوبی داشتیم.»

یک سؤال یوناس را اذیت می‌کرد، پرسید: «آقا، ریس ارشد مطلبی به من گفت، به همه گفت، و شما هم آن را مطرح کردید که این کار در دنای خواهد بود، به همین دلیل من کمی ترسیده بودم. اما این کار هیچ صدمه‌ای به من نزدیک نداشت.» یوناس نگاه پرمعنایی به پیر مرد انداشت.

مرد آهی کشید: «من کار را با خاطرات لذت‌بخش شروع کردم. شکست قبلی این را به من آموخت تا این گونه شروع کنم.»

سپس چند نفس عمیق کشید و گفت: «یوناس، در دنای هم خواهد بود، اما اکنون نیازی به این کار نیست.»

یوناس کمی خودش را بالاتر کشید: «من شجاع هستم، واقعاً این طور

هستم.»

مرد پیر لحظه‌ای به او نگاه کرد، لبخند زد و گفت: «می‌توانم بینم. خوب، فکر می‌کنم، به خاطر سوالاتی که کردی، برای خاطره‌ای دیگر، هنوز انرژی دارم. یک بار دیگر دراز بکش، برای امروز، آخرین خواهد بود.»

یوناس، مشتاقانه اطاعت کرد. چشم‌هایش را بست، منتظر ماند و دوباره تماس دست‌های مرد پیر را حس کرد، گرما و آفتاب را که از آسمان می‌تابید، احساس می‌کرد، به آگاهی تازه‌ای دست یافت، اکنون زیر آفتاب دراز کشیده و گذر زمان را حس می‌کرد، در حالی که می‌دانست بیش از چند دقیقه نگذشته بود. اما به نظر می‌رسید وجودی که خاطرات را دریافت می‌کرد، انگار ساعتها زیر آفتاب دراز کشیده است. حالا پوستش شروع کرد به سوختن، با ناراحتی دستش را حرکتی داده و خم کرد. درد شدیدی در قسمت آرنج خود احساس کرد. روی تخت حرکتی کرد و بلند فریاد زد: «اوخر.» سپس خود را عقب کشید. حتی وقتی می‌خواست دهانش را برای صحبت باز کند دردی در صورت خود احساس کرد، گرچه می‌دانست برای بیان احساسش کلمه‌ای وجود دارد ولی درد مهلت نمی‌داد. و سپس تمام شد. چشم‌هایش را باز کرد و در حالی که با ناراحتی خود را عقب می‌کشید، به مرد گفت: «چیزی به من آسیب رساند ولی من نتوانستم کلمه‌ای برای آن پیدا کنم.»

مرد پیر گفت: «این آفتاب سوختگی بود.»
یوناس گفت: «گرچه این سوختگی مرا اذیت کرد، اما خوشحالم که آن را به من انتقال دادید. جالب بود و حالا بهتر می‌فهم آن چیزی را که درد می‌نامید، چه مفهومی دارد.»

مرد جوابی نداد. چند ثانیه‌ای در سکوت به سر برد و بالاخره گفت:
«بلندشو، حالا وقت آن است که به خانه بروی.»

آن‌ها هر دو به وسط اتاق رفتند. یوناس لباسش را پوشید و گفت:
 «خدا حافظ، آقا، برای روز اول از شما تشکر می‌کنم.»
 مرد پیر با سر اشاره‌ای کرد. خسته و ناراحت به نظر می‌رسید.
 یوناس با خجالت پرسید: «آقا؟»
 «بله، سئوالی داری؟»

«چیزی نیست. فقط اسم شما را نمی‌دانم. فکر می‌کردم شما دریافت‌کننده هستید، اما طبق گفته شما حالا من دریافت‌کننده هستم. بنابراین نمی‌دانم، شما را چگونه خطاب کنم.»
 مرد که روی صندلی راحتی نشسته بود، شانه‌هایش را حرکت داد و خود را روی صندلی شل کرد تا از دردی که می‌کشید، رهایی یابد. او خیلی ضعیف به نظر می‌رسید. سپس رو به یوناس کرد و گفت: «مرا بخشنه صداکن.»

۱۲

مادر سر میز صبحانه پرسید: «یوناس، راحت خوابیدی؟ خوابی ندیدی؟»

یوناس خنده داد و سری تکان داد. نه آمادگی دروغ گفتن داشت و نه تمایلی برای گفتن حقیقت. در نتیجه گفت: «خیلی راحت خوابیدم.»

پدر در حالی که از روی صندلی خم شده بود و دست مشت کرده گابریل را نوازش می کرد، گفت: «ای کاش این یکی هم همین طور بود.» سبد بچه روی زمین کنار او بود. در گوشة آن، کنار سر گابریل، آن عروسک پارچه ای با چشم هایی خیره و بی روح قرار داشت.

مادر چشم هایش را به طرف گابریل چرخاند و گفت: «من هم، همین آرزو را دارم. او هنگام خواب بسیار بدخلق است.»

یوناس در طول شب، صدای بچه را نشنیده بود، چون مثل همیشه راحت خوابیده بود، اما اینکه خوابی ندیده بود، حقیقت نداشت. بارها و بارها در خواب از آن تپه پر از برف سرازیر شده بود. در خواب، مقصدی به نظرش می آمد: یک چیزی، نمی توانست بفهمد که چیست، چیزی که پشت آن توده برف بود و سورتمه را متوقف می کرد. حتی وقتی از خواب بیدار شده بود،

احساس تمايل و به نوعی ضرورت رسيدن به چيزی که در آن دوردست انتظار او را می‌کشید، وجود داشت. احساسی که خوب بود. خوشایند بود و مهم بود. اما نمی‌دانست چگونه به آن دسترسي پیدا کند.

يوناس سعی کرد از آن رؤیا بیرون بیاید. وسائل مدرسه را جمع کرد و برای کارهای روزانه آماده شد. امروز، مدرسه کمی به نظرش متفاوت می‌رسید. کلاس‌ها مثل سابق بودند: زیان و ارتباطات، تجارت و صنعت، علم و فن، روش‌های مدیریت. اما در ساعت استراحت میان روز و در ساعت تفریح، دوازده ساله‌ها، هنگام توضیح دادن درباره روز اول تعلیماتان، رفتار خوشایندی نداشتند. همه با هم صحبت می‌کردند، حرف یکدیگر را قطع می‌کردند و با عجله به خاطر قطع کردن حرف هم، معذرت خواهی می‌کردند و بعد دوباره فراموش می‌کردند و با هیجان تجارب جدیدشان را شرح می‌دادند.

يوناس گوش می‌کرد. او می‌دانست که نباید در مورد تعلیماتش با کسی صحبت کند. هیچ راهی برای توضیح در مورد آن چه در آن اتاق تجربه کرده بود، وجود نداشت. چگونه می‌توان یک سورتمه را بدون توضیحی در مورد تپه و یا برف تشریح کرد و چگونه می‌توان یک تپه و یا برف را برای کسی توضیح داد که هرگز، ارتفاع، باد و یا آن سرمای جادویی را حس نکرده است؟ و با وجود سال‌ها فراگیری زبان، چه کلمه‌ای قادر به بیان تجربه آفتاب خواهد بود.

بنابراین، برای یوناس، صبور بودن و گوش کردن کاری ساده بود. بعد از ساعت مدرسه، او دوباره کنار فیونا، سوار بر دوچرخه به طرف خانه سالمندان می‌رفت.

فیونا گفت: «دیروز دنبالت گشتم تا با هم به خانه برگردیم. دوچرخه‌ات سرجایش بود و مدتی هم منتظر ماندم، اما دیر کردی و من به خانه رفتم»

یوناس گفت: «معدرت می خواهم که تو را منظر نگه داشتم.»
 فیونا طبق مقررات جواب داد: «معدرت خواهی تو را قبول می کنم.»
 یوناس توضیح داد: «کمی بیشتر از آن چه انتظار داشتم، آن جا ماندم.»
 فیونا به آرامی دوچرخه را می راند و یوناس می دانست که او منظر است
 تا دلیل تأخیر یوناس را بشنود. فیونا انتظار داشت که یوناس درباره روز اول
 تعلیماتش با او صحبت کند. اما سئوال کردن، نوعی بسی ادبی بود. یوناس
 موضوع صحبت را عوض کرد: «تو بسیاری از ساعات کار داوطلبانه را با پیرها
 گذرانده‌ای و احتمالاً چیز زیادی وجود ندارد که از آن اطلاع نداشته باشی.»
 فیونا جواب داد: «او، چیزهای زیادی برای یادگیری وجود دارد. کارهای
 اداری، دستورات غذایی و تنبیه در مقابل نافرمانی. می دانستی که آن‌ها از یک
 چوب انضباطی برای پیرها استفاده می‌کنند، درست مثل بچه‌ها. کارهای
 دیگری هم هست، مثل درمان از طریق شغل، فعالیت‌های تفریحی و طبابت و
 ...»

به ساختمان مورد نظر رسیدند و دوچرخه‌هایشان را متوقف کردند.
 فیونا گفت: «فکر می‌کنم، اینجا را بیشتر از مدرسه دوست دارم.»
 یوناس هم در حالی که دوچرخه‌اش را در جای خود قرار می‌داد، گفت:
 «من هم همین طور.»

فیونا لحظه‌ای تأمل کرد تا شاید، آن طور که انتظار داشت، یوناس حرفش
 را ادامه بدهد. بعد نگاهی به ساعتش انداخت، حرکتی کرد و با عجله به
 طرف در ورودی رفت.

یوناس، لحظه‌ای کنار دوچرخه‌اش ایستاد، لرزه‌ای بر بدنش افتاد. دوباره
 اتفاق افتاده بود: چیزی که حالا مفهوم آن را می‌دانست: «دیدن ماوراء
 اجسام.»

این بار تغییر در مورد فیونا بود، آن تغییر زودگذر و وصف‌ناپذیر، زمانی

اتفاق افتاد که فیونا از در عبور می‌کرد. یوناس سعی کرد تا دوباره آن را در مغزش بازسازی کند، کل وجود او تغییر نکرده بود، فقط موهاش در یک لحظه زودگذر تغییر کرده بود.

او سعی کرد موارد قبل را به یاد آورد. اولین بار، چند هفته پیش، آن سیب، دفعه دوم، دو روز پیش در تالار بزرگ، صورت‌های تماشاچیان و حالا، امروز، موهای فیونا.

یوناس با چهره‌ای درهم به طرف ساختمان فرعی رفت و تصمیم گرفت در این مورد از بخشنده سئوال کند. وقتی یوناس وارد اتاق شد، مرد پیر، سرش را بلند کرد و خندید. او از قبل کنار تخت نشسته بود و به نظر پرانرژی می‌آمد، مثل اینکه تجدید قوا کرده بود و از دیدن یوناس نیز خوشحال بود.
 «خوش آمدی، باید شروع کنیم. یک دقیقه تأخیر داشتی.»

«من، معذ...» یوناس خواست عذرخواهی کند، اما تأملی کرد. دست پاچه شده بود. به خاطر آورده در این مکان نیازی به عذرخواهی نیست.

پراهنگ را درآورد و به طرف تخت رفت و توضیح داد: «اتفاقی برایم افتاد و یک دقیقه دیر رسیدم و اگر امکانش باشد می‌خواهم درباره آن از شما سئوالی بکنم.»

«تو می‌توانی هر سئوالی از من بکنی.»

یوناس سعی کرد موضوع را طوری در مغزش تنظیم کند تا بتواند کاملاً روشن توضیح دهد. سپس گفت: «فکر می‌کنم، اتفاقاتی برایم می‌افتد که شما آن را مشاهده ماوراء اجسام می‌نامید.»

بخشنده سری تکان داد و گفت: «توضیح بد.»

یوناس تجربه سیب را تعریف کرد و سپس آن لحظه روی صحنه، وقتی که همان پدیده را در صورت‌های تماشاچیان مشاهده کرده بود. «و بعد از آن، امروز، درست لحظاتی پیش، پشت این در، در مورد دوستم فیونا، اتفاق افتاد.

فیونا خودش تغییر نکرده بود، اما چیزی در وجود او و تنها برای لحظه‌ای تغییر کرد. موهایش بود، با همیشه تفاوت داشت - اندازه و فرم آن تغییر نکرده بود. ولی، نمی‌دانم، کاملاً...» یوناس مکثی کرد، احساس می‌کرد توانایی درک و توضیح آن چه رخ داده بود، را ندارد و بالاخره به سادگی گفت: «موهایش تغییر کرد، چگونه و چراش را نمی‌دانم.» و نگاهی پرسش آمیز به بخشندۀ کرد: «علت تأخیر من همین بود.

«وقتی دیروز، اولین خاطره یعنی سواری با سورتمه را به تو دادم، آیا اطرافت را نگاه کردی؟» یوناس متعجب شد. مرد پیر سئوالی از یوناس کرد که به نظر می‌رسید ارتباطی با دیدن ماوراء اجسام ندارد. سپس سرش را تکان داد و گفت: «بله، اما آن چیز، منظورم برف است، آن قدر شدید بود که به سختی چیزی دیده می‌شد.»

«آیا سورتمه را نگاه کردی؟»

یوناس فکری کرد: «نه، فقط آن را حس کردم. دیشب هم خوابش را دیدم. اما یادم نمی‌آید که در خواب هم سورتمه را دیده باشم. فقط احساس می‌کردم.»

به نظر می‌آمد که بخشندۀ در حال تفکر است.

«قبل از این که برای این شغل انتخاب شوی، زمانی که تو را تحت نظر داشتم، متوجه این قابلیت شدم و چیزهایی که امروز گفتی، این امر را ثابت می‌کند. اتفاقی که تو درباره آن صحبت کردی در مورد من، به صورتی دیگر بروز کرد. من هم دقیقاً به سن تو بودم، نزدیک به زمانی که قرار بود دریافت‌کننده جدید بشوم، آن اتفاق افتاد، به شکلی دیگر، در مورد من... خوب، حالا وقت توضیح نیست، چون هنوز آن را درک نمی‌کنی.

اما می‌توانم حدس بزنم که در مورد تو چگونه بوده است، بگذار یک امتحان کوچک بکنم تا اطمینان یابم که درست است. دراز بکش.»

یوناس دوباره روی تخت دراز کشید، دست‌هایش در دو طرف بدنش قرار داشت. او اکنون، احساس راحتی می‌کرد. چشم‌هایش را بست و در انتظار آن حس آشنا که از تماس دست‌های بخشنه در پشتش ایجاد می‌شد، ماند. اما این طور نشد و به جای آن بخشنه به او دستور داد: «خاطره سواری با سورتمه را به یاد بیاور، لحظه شروع بالای تپه، قبل از این که سورتمه راه بیفتد، حالا آن را نگاه کن.»

یوناس گیج شده بود. چشم‌هایش را باز کرد و مؤدبانه پرسید: «ببخشید، شما نمی‌خواهید آن خاطره را به من منتقل کنید؟» بخشنه جواب داد: «این خاطره، حالا متعلق به توست، من چیزی از آن را ندارم، در واقع آن را از دست داده‌ام.»

«اما چگونه می‌توانم آن را برگردانم؟»

«آیا می‌توانی سال گذشته را به یاد بیاوری، یا زمانی را که ۷ یا ۵ ساله بوده‌ای، نمی‌توانی؟»

«البته که می‌توانم.»

«این هم مثل همان است. هر کسی در مجموعه به اندازه یک نسل خاطره دارد، اما حالا تو قادر هستی که به دورتر برگردی. سعی کن. فقط افکارت را متمرکز کن.»

یوناس دوباره چشم‌هایش را بست. نفس عمیقی کشید و سپس در ضمیر خود آگاهش، سورتمه، تپه و برف را دید.

همه چیز آن جا بود. او دوباره، بالای تپه در میان دانه‌های چرخان برف بود. یوناس با شادی خندید. بخار از دهانش بیرون می‌آمد. بعد همان طور که بخشنه گفته بود، نگاهی به پایین انداخت. دست‌هایش پوشیده از برف بود و طناب سورتمه را نگه داشته بود. سپس پاهایش را نگاه کرد، حرکتی به آن‌ها داد تا سورتمه را ببیند.

مبهوت به آن خیره شد. این بار زودگذر نبود. چیزی در سورتمه بود، و از بین نمی‌رفت، چشم‌هایش را برهم زد و دوباره به آن خیره شد. همان کیفیت اسرارآمیز که در سیب دیده بود، و موهای فیونا. سورتمه تغییر نکرد. هر چه که بود، همان بود.

چشم‌هایش را باز کرد. هنوز روی تخت بود. بخشندۀ باکنجکاوی او را نگاه می‌کرد.

یوناس به آرامی گفت: «بله، آن را در سورتمه هم دیدم.»
 «بگذار یک امتحان دیگر بکنم. آن جا را نگاه کن. فقط کتاب‌ها را می‌گوییم، کتاب‌های ردیف بالا را می‌بینی؟» یوناس با چشم‌های باز به آن‌ها نگاه کرد، ناگهان تغییر کردند. تغییری زودگذر و لحظه‌ای بعد، از بین رفته بود.
 یوناس گفت: «دوباره همان اتفاق افتاد، کتاب‌ها هم تغییر کردند و خیلی زود تمام شد.»

بخشندۀ گفت: «درست حدس زدم، تو داری رنگ قرمز را می‌بینی.
 «چی را؟»

بخشندۀ آهی کشید: «چطور می‌شود، این موضوع را توضیح داد؟ در گذشته‌های دور، هر چیزی، فرم و اندازه‌ای داشت، درست مثل همین زمان، اما در آن زمان، کیفیت دیگری هم وجود داشت که به آن رنگ می‌گفتند. رنگ‌های زیادی وجود داشت و یکی از آن‌ها هم، همین رنگ قرمز بود که تو به تازگی آن را می‌بینی. دوست تو فیونا موهای قرمز دارد و من قبلًا متوجه آن شده‌ام. وقتی دریاره موهای فیونا صحبت کردی، سرخی بود تا متوجه شوم که احتمالاً قادر به دیدن رنگ‌ها هستی.»

«و صورت‌های مردم؟ آن‌هایی که در مراسم دیدم؟»

بخشندۀ سرش را تکان داد: «نه، رنگ پوست آن‌ها قرمز نیست، اما رگه‌هایی از قرمز دارد. در خاطرات بعدی خواهی دید که رنگ پوست مردم

با یکدیگر تفاوت دارد. این موضوع مربوط به قبل از زمان همگونی است. امروز همه پوست‌ها، شبیه به هم هستند، و آن چه که تو دیدی، تنها رگه‌هایی از رنگ قرمز بود. احتمالاً قرمزی صورت‌ها، به تنی قرمزی سبب یا موهای دوست نبوده است.» بخشنده ناگهان خنده‌اش گرفت: «ما هنوز کاملاً به همگونی مطلق نرسیده‌ایم. فکر می‌کنم، دانشمندان علم ژنتیک هنوز هم تلاش دارند تا گره‌هایی مثل این را باز کنند. مواردی مثل موهای فیونا، باید آن‌ها را دیوانه کرده باشد.»

يوناس در حالی که گوش می‌کرد، سعی می‌کرد صحبت‌های بخشنده را درک کند. سپس گفت: «و سورتمه؟ همان چیز را داشت: رنگ قرمز، اما سورتمه تغییری نکرد و همان طور باقی ماند.»

«برای این که این خاطره مربوط به زمانی است که رنگ قرمز وجود داشت.»

«آن رنگ، خیلی - او، ای کاش زبان ما کمی کامل‌تر بود! خیلی زیبا بود!»
بخشنده سری تکان داد و گفت: «بله زیباست.»

«شما همیشه آن را می‌بینید؟»

«من تمام آن‌ها را می‌بینم، تمام رنگ‌ها را.»

«من هم می‌توانم ببینم؟»

«البته. با دریافت خاطرات، قدرت دیدن ماوراء همه چیز را خواهی داشت. و بعد در کنار دیدن رنگ‌ها و بسیاری چیزهای دیگر، خرد رانیز کسب خواهی کرد.»

يوناس علاقه‌ای به کسب خرد نداشت. این رنگ‌ها بودند که او را مجدوب می‌کردند: «چرا همه نمی‌توانند آن‌ها را ببینند؟ چرا رنگ‌ها ناپدید می‌شوند؟»

بخشنده شانه‌هایش را بالا انداخت: «این انتخاب مردم بود، انتخابی برای

رسیدن به همگونی مطلق. این انتخابی است مربوط به خیلی خیلی وقت‌ها قبل از ما. ما در این راه آفتاب و رنگ‌ها را از دست دادیم و تفاوت‌ها را کنار گذاشتیم.»

آنگاه لحظه‌ای فکر کرد: «ما کترل خیلی چیزها را به دست گرفتیم، اما بایستی چیزهای دیگری را آزاد می‌گذاشتیم.»
يوناس با خشم گفت: «باید این کار را بکنیم!»

بخشنده شگفت‌زده از این عکس العمل یوناس، به او خیره شد. سپس خنده پرمعنایی کرد و گفت: «تو خیلی زود به این نتیجه رسیدی، چیزی که در مورد من بسیار طول کشید. احتمالاً تو خیلی سریع‌تر از من به خرد خواهی رسید.» سپس نگاهی سریع به ساعت دیواری انداخت: «حالا به پشت بخواب، کارهای زیادی داریم.»

يوناس همچنان که دوباره روی تخت دراز می‌کشید، پرسید: «بخشنده، این اتفاق برای شما چگونه بود؟ شما گفتید مشاهده ماوراء اشیاء، برای شما به گونه‌ای دیگر بوده است.»

دست‌های بخشنده بر پشت یوناس قرار گرفت، سپس به آرامی گفت: «باشد، یک روز دیگر، حالا کار داریم. برای درک مفهوم رنگ، روشی به ذهنم رسیده است. چشم‌هایت را بیند و آرام باش. می‌خواهم خاطره‌ای از رنگین کمان به تو بدهم.»

۱۳

روزها و هفته‌ها گذشت. یوناس با دریافت خاطرات، اسم رنگ‌ها را نیز یاد می‌گرفت، و حالا در طی زندگی معمولی و روزانه‌اش، می‌توانست همه آن‌ها را ببیند. (گرچه می‌دانست که آن‌ها به ظاهر آشکار نیستند) ولی برای وجود داشتند. برق سبزرنگی از چمن اطراف میدان مرکزی، علفزاری در کنار رودخانه و هاله‌ای نارنجی رنگ از کدو تنبیل‌هایی که از مزارع مرزی مجموعه حمل می‌شد. در یک لحظه تابش شفاف رنگ‌ها را می‌دید و بعد از بین رفته و به سایه‌هایی بی‌رنگ تبدیل می‌شدند.

بخشنده به او گفته بود که مدت‌ها به طول خواهد انجامید تا او بتواند رنگ‌ها را به صورت پایدار ببیند.

یوناس با عصبانیت گفت: «اما من تمام این رنگ‌ها را دوست دارم! این انصاف نیست که همه چیز در اطراف ما بدون رنگ باشد!»
بخشنده با کنجکاوی به یوناس نگاه کرد: «انصف نیست؟ توضیح بدہ که منظورت چیست؟»

«خوب...» یوناس مجبور شد برای جواب دادن فکر کند: «اگر همه چیزها مثل هم باشند، دیگر انتخابی وجود ندارد! من دوست دارم وقتی صبح از

خواب بلند می‌شوم، در مورد هر چیز تصمیم بگیرم! یک لباس آبی، یا قرمز؟» او نگاهی به پارچه بدون رنگ لباسش انداخت: «اما این‌ها همیشه یک جور هستند.» و با خنده اضافه کرد: «البته می‌دانم که لباس چندان اهمیتی ندارد، اما...»

بخشنده سئوال کرد: «این انتخاب است که اهمیت دارد. این طور نیست؟»

يوناس با سر تأیید کرد: «برادر کوچک من...» و بلا فاصله حرف خود را تصحیح کرد: «نه، این درست نیست. او واقعاً برادر من نیست. این بچه جدید که ما از او نگهداری می‌کنیم - اسمش گابریل است.»
«بله، چیزهایی درباره گابریل می‌دانم.»

«خوب، او درست در سن یادگیری است. وقتی اسباب‌بازی جلویش می‌گیریم، می‌قاید. پدر می‌گوید او در حال یادگیری کنترل ماهیچه‌های کوچکش است، گابریل واقعاً با هوش است.»

بخشنده با سر تأیید کرد. یوناس ادامه داد: «اما، حالا که من می‌توانم رنگ‌ها را بیینم، لااقل بعضی وقت‌ها، فکر می‌کنم چقدر خوب بود، اگر می‌توانستم اشیایی رنگین را جلوی او بگذارم و او می‌توانست انتخاب کند، قرمز روشن، زرد روشن.»

«اما ممکن بود، اشتباه کند.»

«اوه.» یوناس دقیقه‌ای ساکت شد: «اوه، می‌دانم، منظورتان چیست. گرچه برای مواردی مثل اسباب‌بازی چندان اهمیتی ندارد، اما بعداً مشکل‌ساز می‌شود، این طور نیست؟ ما این جرئت را نداریم که به مردم اجازه دهیم خودشان انتخاب کنند.»

بخشنده گفت: «خطرناک است؟»

یوناس با اطمینان جواب داد: «قطعاً بی‌خطر نیست. مثلاً چه می‌شد اگر

آنها اجازه داشتند، خودشان جفتshan را انتخاب کنند؟ و غلط انتخاب کنند؟) و در حالی که به بیهودگی حرف‌هایش می‌خندید، ادامه داد: «یا چه می‌شد اگر، خودشان شغلشان را انتخاب می‌کردند؟»

بخشنده گفت: «وحشتناک می‌شد، این طور نیست؟»

یوناس با خود خندید: «خیلی وحشتناک. من، حتی تصور آن را هم نمی‌توانم بکنم. ما واقعاً باید مردم را برای پرهیز از انتخاب‌های غلط، حمایت کنیم.»

«این طوری مطمئن‌تر است.»

یوناس موافقت کرد: «بله، خیلی مطمئن‌تر.»

اماً یوناس درگیر احساسی شده بود که خودش هم از آن سر درنمی‌آورد، نوعی احساس بیهودگی. حالا کمی عصبانی بود: عصبانیتی نامعقول، نسبت به دوستان هم‌گروهش که چطور از ادامه چنین زندگی بدون حرکتی رضایت دارند. و از خودش هم عصبانی بود که چرا نمی‌تواند وضعیت را برای آن‌ها تغییر دهد.

او در حالی که می‌ترسید و می‌دانست اجازه انتقال خاطرات را به دیگران ندارد، بدون این که از بخشندۀ اجازه بگیرد، تلاش کرد تا این آگاهی جدید را به دوستانش نیز هدیه کند.

یک روز صبح، وقتی کنار بستری از گل‌های ژرانیوم، جایی نزدیک سالن پرونده‌های باز، ایستاده بودند، به آشر گفت: «آشر، این گل‌ها را به دقت نگاه کن.» سپس دستش را روی شانه‌های آشر گذاشت و روی قرمزی گلبرگ‌های گل تمرکز کرد. سعی کرد تا آن جا که می‌تواند خاطره را نگه دارد تا مفهوم رنگ قرمز را به دوستش منتقل کند.

آشر با ناراحتی پرسید: «موضوع چیه؟ اتفاقی افتاده؟» و خود را از دست‌های یوناس خلاص کرد. لمس کردن یکدیگر نوعی بی‌احترامی بود و

به غیر از اعضای خانواده کسی اجازه این کار را نداشت.
 «نه، چیزی نیست، به نظرم رسید که این گل‌ها دارند پژمرده می‌شوند.
 فکر می‌کنم باید به مأموران با غبانی اطلاع دهیم تا به این‌ها بیشتر آب بدهند.»
 سپس آهی کشید و برگشت.

عصر یک روز، او با کوله‌باری از دانسته‌های جدید به خانه آمده بود. آن روز، بخشنه یک خاطره آزاردهنده را انتخاب کرده بود. با تماس دست‌های او، یوناس خود را در جایی غریب یافته بود: جایی گرم و بادخیز، زیر آسمانی آبی و پهناور. در میان بوته‌های خشک، زمین‌های پوشیده از خار و سنگ و از جایی دیگر نه چندان دور، منطقه‌ای بزرگ پوشیده از درخت‌هایی که سر به آسمان کشیده بودند. صداهایی به گوش می‌رسید: ضربهٔ تیز یک سلاح، ناگهان کلمهٔ تفنگ در ذهنش نقش بست. بعد، تیراندازی و بعد از آن صدای برخورد خفه‌ای مثل افتادن چیزی، مثل شکسته شدن شاخه‌های درختان. صداهایی شنیده می‌شد که یکدیگر را مورد خطاب قرار می‌دادند. یوناس از پشت بوته‌هایی که پنهان شده بود، سرک کشید. گفته‌های بخشنه به یادش آمد، زمانی که رنگ پوست مردم متفاوت بود. دو مرد را دید که پوست قهوه‌ای تیره داشتند و بقیه، پوستشان روشن بود. نزدیک‌تر رفت. آن‌ها دندان‌های فیلی را که بی‌حرکت روی زمین افتاده بود، بیرون می‌کشیدند و از جای آن خون بیرون می‌ریخت. یوناس دست و پایش را گم کرده بود. حالا مفهوم دیگری از رنگ قرمز برای او روشن می‌شد. بعد مرد‌ها به سرعت سوار وسیله‌ای شدند، چرخ‌های آن می‌چرخید و از روی زمین دانه‌هایی را به اطراف پراکنده می‌کرد. یکی از آن‌ها به پیشانی یوناس خورد و محل اصابت آن تیرکشید. گرچه یوناس درد می‌کشید و می‌خواست کار به پایان برسد، اماً انتقال خاطره همچنان ادامه داشت.

سپس یک فیل دیگر از جایی که پنهان شده بود بیرون آمد. آرام به طرف

بدن بریده شده رفت و نگاهی به پایین انداخت. با خرطوم خود ضربه‌ای به آن لاشه سنگین وارد کرد، سپس دوباره آن را بالا آورد و با سرو صدایی زیاد، شاخه‌های درختی را شکست و بعد آن جسم بزرگ را با آنها پوشاند. در آخر، سر بزرگش را کج کرد، خرطومش را بالا برد و غرشی سهمگین در فضایی خالی کرد. یوناس تا به حال چنین صدایی نشنیده بود. صدایی با خشم و اندوه که پایانی نداشت. وقتی چشم‌هایش را باز کرد، غمگین روی تخت دراز کشیده بود و همچنان صدا را می‌شنید. آن روز، وقتی به خانه برمی‌گشت، پژواک آن غرش را در مغزش احساس می‌کرد.

غروب آن روز وقتی لی لی، فیل پارچه‌ایش را از قفسه برمی‌داشت، یوناس پرسید: «لی لی، آیا می‌دانستی یک زمانی فیل‌های واقعی وجود داشته‌اند؟ فیل‌های زنده؟»

لی لی، نگاهی به آن اسباب بازی کهنه کرد و در حالی که پوزخند می‌زد، با تردید گفت: «مطمئنی یوناس؟» پدر مشغول باز کردن رویان موهای لی لی بود، یوناس رفت و کنار آنها نشست. یک دستش را روی شانه لی لی و دست دیگر را روی شانه پدر گذاشت و با تمام وجود سعی کرد، قسمتی از خاطره‌اش را به آنها انتقال دهد: نه، آن فریاد دردآور را، بلکه موجودیت و عظمت آن موجود و تلاش دوستانه او را.

اما پدر همچنان موهای بلند لی لی را شانه می‌زد و لی لی بیقرار در زیر دست برادرش وول می‌خورد: «یوناس، دستت مرا اذیت می‌کند.» یوناس من من کنان گفت: «اگر اذیت کردم، معذرت می‌خواهم.» و دستش را از روی شانه لی لی برداشت. لی لی با خونسردی در حالی که فیل را تکان می‌داد، جواب داد: «معذرت خواهیت، قبول.»

یک روز، وقتی که یوناس و بخشندۀ برای کار روزانه آماده می‌شدند، یوناس پرسید: «بخشندۀ، شما همسر ندارید؟ آیا اجازه گرفتن همسر دارید؟»

گرچه محدودیتی برای سئوال کردن وجود نداشت، اما یوناس می‌دانست که سئوال مؤدبانه‌ای نیست. البته، بخشنده جسارت هر سئوالی را به او داده بود و به نظر نمی‌رسید که حتی از خصوصی ترین سئوال‌ها رنجیده شود.

بخشنده آرام خنده دید و گفت: «منعی در این مورد وجود ندارد و من هم همسری داشته‌ام. تو فراموش کرده‌ای من چند سال دارم، یوناس همسر سابق من، اکنون در مرکز میانسالان زندگی می‌کند.»

«اوه، بله.» یوناس سن بخشنده را فراموش کرده بود.

در مجموعه، زمانی که سن افراد بیشتر می‌شد زندگی‌شان تغییر می‌کرد. آن‌ها دیگر نیازی به خانواده نداشتند. والدین یوناس هم، وقتی او و لی لی به سن بلوغ می‌رسیدند، باید به مرکز میانسالان رفته و آن‌جا زندگی می‌کردند.

بخشنده گفت: «تو هم اگر مایل باشی می‌توانی برای گرفتن همسر اقدام کنی. گرچه مشکل خواهد بود اما من راهنمایی‌های لازم را خواهم کرد.

ترتیبات زندگی تو با سایر شهروندان تفاوت خواهد داشت چرا که خواندن این کتابها برای شهروندان ممنوع است. تو و من تنها کسانی هستیم که به این کتاب‌ها دسترسی داریم.»

یوناس نگاهی به آن کتاب‌های شگفت‌انگیز انداخت. حالا هر چند وقت یک مرتبه، می‌توانست رنگ‌های آن‌ها را ببیند، او هنوز یکی از آن کتاب‌ها را هم باز نکرده بود. ساعاتی را که آن‌جا بود، صرف صحبت و انتقال حافظه می‌کردند. اما عنوان کتاب‌ها را خوانده بود و می‌دانست که آن‌ها مجموعه‌ای از دانش چندین قرن هستند و می‌دانست که روزی، همه آن‌ها متعلق به او خواهد بود.

«بنابراین، اگر روزی همسر و احتمالاً بچه‌هایی داشتم، باید کتاب‌ها را از آن‌ها پنهان کنم؟»

بخشنده تأیید کرد و گفت: «درست است. من اجازه نداشتم همسرم را در

خواندن کتاب‌ها شریک کنم. اما مشکلات دیگری هم وجود دارد. حتماً این قانون را هم به یاد داری که، دریافت‌کنندهٔ جدید حق صحبت کردن در مورد آموزش خود را ندارد؟)

يوناس سرش را تکان داد. البته آن را به خاطر می‌آورد. چه این یکی از قوانین و مقررات دلسردکننده‌ای بود که یوناس مجبور بود آن را اطاعت کند.

«وقتی کار ما این جا تمام شود و تو رسماً دریافت‌کنندهٔ شوی، یک سری مقررات جدید به تو گفته خواهد شد. آن‌ها مقرراتی هستند که من از آن‌ها پیروی می‌کنم و تعجب نخواهی کرد اگر بگویم که من در مورد کارم با هیچ کس، به غیر از دریافت‌کنندهٔ جدید، حق صحبت کردن ندارم و برای تو هم البته همین طور خواهد بود. بنابراین در قسمت بزرگی از زندگی، شریکی نخواهی داشت. کار سختی است، یوناس. برای من هم سخت بود. تو این چیزها را می‌فهمی، این طور نیست؟ خاطرات، زندگی من است.»

يوناس دوباره سرش را تکان داد، اما گیج بود. آیا زندگی واقعاً مشمول همان کارهای روزمره‌ای است که ما می‌کنیم؟ آیا واقعاً چیز دیگری وجود ندارد، آنگاه گفت: «من شما را در حال قدم زدن دیده‌ام.»

بخشندهٔ آهی کشید: «بله، من راه می‌روم، به موقع غذا می‌خورم، وقتی کمیته ارشدها مرا احضار می‌کند، به موقع حضور یافته و آن‌ها را راهنمایی می‌کنم.»

«آن‌ها زیاد به شما مراجعه می‌کنند؟» یوناس از اینکه در مقامی باشد که همیشه مورد مشourt قرار گیرد، کمی می‌ترسید. اما بخشندۀ گفت: «نه، به ندرت. در واقع فقط زمانی که با موردی رو به رو می‌شوند که قبل‌آن را تجربه نکرده‌اند، مرا می‌خواهند تا با دسترسی به خاطرات آن‌ها را راهنمایی کنم. اما به ندرت اتفاق می‌افتد. بعضی وقت‌ها، دلم می‌خواهد، از خرد من استفاده بیشتری کنند، چیزهای زیادی هست که می‌توانم به آن‌ها بگویم،

چیزهایی که دلم می‌خواهد تغییر کنند، اما آن‌ها خواستار تغییر نیستند. زندگی در این جا خیلی منظم، قابل پیش‌بینی و بدون رنج است. و این همان چیزی است که آن‌ها انتخاب کرده‌اند.»

یوناس با کنایه گفت: «نمی‌فهمم، اگر آن‌ها هیچ وقت به شما مراجعه نمی‌کنند، پس چه احتیاجی به دریافت‌کننده دارند.»

«آن‌ها به من و تو احتیاج دارند.» بخشنده بدون این که توضیح بیشتری دهد این را گفت و بعد از چند لحظه ادامه داد: «آن‌ها موضوع ۱۰ سال پیش را هنوز به خاطر دارند.»

یوناس پرسید: «۱۰ سال پیش، چه اتفاقی افتاد؟ او، می‌دانم که شما در کار تربیت جانشین خود شکست خوردید، چرا؟ و چرا این موضوع آن قدر اهمیت پیدا کرد؟»

بخشنده با چهره‌ای گرفته، خنده‌ید: «وقتی دریافت‌کننده جدید از عهده کار بر نیامد، خاطراتی را که دریافت کرده بود، رها شدند. آن خاطرات دیگر به من برنگشتند. آن‌ها رفتند...» سپس مکث کرد به نظر می‌آمد با خودش کلنگار می‌رود: «دقیقاً نمی‌دانم، آن‌ها به جایی رفتند که خاطرات متعلق به آن جاست، جایی خارج از این جا...» سپس دست‌هایش را به شکل مبهمی تکان داد: «به آن جایی که مردم به آن دسترسی داشتند. ظاهراً روزگاری این طور بوده است و همه به خاطرات دسترسی داشته‌اند. به هر صورت، هرج و مرج شد. آن‌ها مدت‌ها رنج کشیدند تا با سپرده شدن خاطرات به حافظه‌ها، بالاخره رنج‌ها به پایان رسید. اما این جریان، آن‌ها را هشیار کرد و فهمیدند که تا چه حد به دریافت‌کننده نیاز دارند. فردی که گنجایش تمام دردها و دانش‌ها را داشته باشد.»

یوناس گفت: «اما، شما همیشه باید رنج بکشید.»

بخشنده تأیید کرد: «تو هم همین طور، این زندگی من است، و زندگی تو.»

یوناس درباره آن فکر کرد، درباره آینده‌ای که در مقابل داشت: «قدم زدن، خوردن و ...» سپس نگاهی به کتاب‌هایی که دیوار را پوشانده بود، انداخت و اضافه کرد: «خواندن، تمامش همین است؟» بخشندۀ سرش را تکان داد: «این‌ها کارهایی هستند که من انجام می‌دهم. زندگی من، همین جاست.» «در این اتفاق؟»

بخشندۀ دوباره سرش را تکان داد. او دست‌هایش را روی سر و سینه‌اش گذاشت: «نه زندگی من این جاست. جایی که خاطرات وجود دارند.» یوناس با اشتیاق گفت: «مربی‌های علوم و تکنولوژی در مدرسه، طرز کار مغز را به ما آموخته‌اند. مغز پر از نوسانات الکتریکی است، مثل یک کامپیوتر. اگر قسمتی از مغز را با یک الکترود تحریک کنید، آن...» یوناس حرفش را قطع کرد. نگاه غریبی بر چهره بخشندۀ نقش بسته بود. بخشندۀ با تلخی گفت: «آن‌ها هیچ چیز نمی‌دانند.» یوناس یکه خورد.

از روز اول در این خلوتگاه، این دو نفر، آزادانه و بدون توجه به مقررات با یکدیگر صحبت کرده بودند و یوناس احساس راحتی می‌کرد. اما حالا فرق می‌کرد، این یک اتهام وحشتناک بود. آیا کسی شنیده بود؟ نگاهی سریع به بلندگوی روی دیوار انداخت. می‌ترسید، چون می‌دانست که کمیته می‌تواند صحبت‌های آن‌ها را گوش دهد. اما مثل همیشه، در این جلسه دو نفری، دکمه بلندگو روی خاموش بود.

یوناس با اضطراب زمزمه کرد: «هیچ چیز؟ اما مربی‌های من...» بخشندۀ در حالی که دستش را طوری حرکت می‌داد، که انگار می‌خواهد چیزی را کنار بزند، گفت: «اووه، مربی‌ها، بله خوب تعلیم دیده‌اند، آن‌ها مسائل علمی را خوب می‌دانند و به کارشان خوب واردند.»

«اماً نکته همین جاست... بدون خاطرات هیچ چیز مفهومی واقعی ندارد.
و آن‌ها این مسئولیت را به من دادند و به دریافت‌کنندهٔ قبلی و قبل از آن.»
«و قبل از آن و قبل از آن و...» یوناس همان عبارت همیشگی را تکرار کرد
و بخشنده خنده‌ید. خنده‌ای تلخ!

«درست است و نفر بعدی تو هستی. بالاترین مقام!»
«بله، آقا. این را در مراسم به من گفتند.»

* * *

بعضی روزها، بخشنده، بدون هیچ تعلیمی، او را روانه خانه می‌کرد.
روزهایی پیش می‌آمد که او با چهره‌ای رنگ‌پریده و بدنی قوز کرده در جای
خود نشسته بود و یوناس می‌دانست که باید برود، بخشنده در حالی که
بدنش را به جلو و عقب می‌برد و به نظر می‌آمد، ما هیچه‌ها یش سفت شده‌اند
به یوناس می‌گفت: «برو، امروز درد دارم، فردا بیا.»

در چنین روزهایی، یوناس غمگین کنار رودخانه قدم می‌زد. به ندرت
کسی از آن جا عبور می‌کرد، فقط گاهی مأموران حمل و کارگران محوطه به
چشم می‌خوردند. بچه‌های کوچک، ساعات بعد از مدرسه را در مرکز
نگهداری بچه‌ها می‌گذرانند و بزرگترها درگیر ساعات کار داوطلبانه و
ساعت آموزش بودند.

یوناس خاطراتش را مرور کرد. خاطراتی که دائمًا افزایش می‌یافتد.
نگاهی به چشم انداز سبزرنگ انداخت، جایی که علفزار بود. سعی کرد، بر
روی آن تمرکز کرده و آن سبزی را تا آن جا که امکان داشت در حافظه
بیناییش حفظ کند، اماً لحظه‌ای بعد، احساس سردرد، و آن را ره‌آورد. بعد به
وسيع بيکران رویه رو خيره شد، آسمانی بدون رنگ: حالا آبي آسمان را به
خاطر آورد و بعد آفتاب را، تا جايی که برای لحظه‌ای گرمای آن را نيز حس
کرد. کنار پل روی رودخانه ایستاد، همان پلی که شهر وندان، جهت انجام امور

مجموعه، حق عبور از آن را داشتند. یوناس هم زمانی از روی آن عبور کرده بود، که از طرف مدرسه برای بازدید از مجموعه‌ای دیگر رفته بودند و می‌دانست که مجموعه‌های آن طرف پل هم، شبیه مجموعه خودشان است، با همان وسعت و زمین‌های کشاورزی. مجموعه‌ای که او دیده بود، تنها در فرم خانه‌ها و جدول برنامه‌های مدارس، با مجموعه خودشان تفاوت داشت. او می‌خواست بداند در سرزمین‌های دوری که هیچ وقت آن‌ها را ندیده بود، چه می‌گذرد. اینجا، تا چشم کار می‌کرد، زمین بی‌پایان بود، پس تپه‌ها کجا بودند؟ و سرزمین پهناوری که فیل در آن‌جا مرده بود؟

یوناس یک روز در حالی که اتاق را ترک می‌کرد، پرسید:

«بخشنده، چه چیز باعث می‌شود که درد بکشید؟» و وقتی جوابی نشنید، ادامه داد: «یاد می‌آید که ریس ارشد می‌گفت، دریافت خاطرات دردنای هستند. و شما هم وقتی موضوع شکست جانشین خود را مطرح کردید، در مورد خاطرات دردآوری که بر مجموعه تحمیل شده بود، صحبت کردید. اما من هنوز دردی نکشیده‌ام.» سپس خنده‌ید و اضافه کرد: «البته، خاطره آن آفتاب سوختگی روزهای اول را به یاد دارم. اما خیلی هم وحشتناک نبود. پس چه چیزی تا این حد برای شما دردنای است؟ فکر می‌کنم اگر کمی از آن را به من منتقل کنید، کمتر درد می‌کشید.»

بخشنده به یوناس اشاره‌ای کرد و گفت: «دراز بکش، فکر می‌کنم، حالا وقتیش است. من نمی‌توانم، همیشه از تو حمایت کنم و در نهایت باید همه خاطرات را دریافت کنم.» و وقتی یوناس با کمی اضطراب روی تخت دراز کشید، گفت: «بگذار فکر کنم.» و بعد از لحظه‌ای اضافه کرد: «بسیار خوب، تصمیم دارم با چیزهای آشنا شروع کنم، بگذار دوباره به تپه بروم.» و دستش را پشت یوناس گذاشت.

۱۴

این بار، تپه کمی تفاوت داشت. شیب آن بیشتر بود و دانه‌های برف مثل سابق درشت نبود. هوا سردتر بود. برف زیر سورتمه درشت و نرم نبود، سخت بود و پوششی آبی رنگ و یخی داشت.

سورتمه حرکت کرد، چهره یوناس روشن شد، هوا روح‌بخش بود و او نگاه می‌کرد. اما سورتمه دیگر روی بالشتکی از برف حرکت نمی‌کرد، این طرف و آن طرف پرت می‌شد و سرعت آن، دائمًا بیشتر می‌شد. یوناس در حالی که طناب را می‌کشید، سعی کرد که آن را هدایت کند، اما سرعت و شیب زیاد، کنترل سورتمه را از دست‌های او خارج کرده بود. یوناس ترسید. به جای آن احساس لذت و آزادی بدن او را وحشت فراگرفته بود.

سورتمه با سرعتی وحشتناک در میان یخ به طرف پایین می‌رفت. ناگهان به شدت با چیزی برخورد کرد و یوناس به هوا پرتاب شد. بعد روی زمین افتاد. او احساس کرد پایش در زیر بدنش پیچ خورده و می‌توانست صدای شکستن استخوان پایش را بشنود، صورت یوناس روی سطح یخی کشیده می‌شد. پس از چند لحظه بالاخره سورتمه ایستاد. یوناس وحشت‌زده روی زمین افتاده بود. و چیزی به جز ترس، حس نمی‌کرد. اولین بارقه درد ظهور کرد، حالا او

نفس نفس می‌زد و مثل این بود که با تبر ضربه‌ای به پایش زده و یک یک اعصاب پایش را با تیغ می‌بریدند، در حالی که درد شدیدی حس می‌کرد، کلمه "آتش" به ذهن‌ش رسانید و احساس کرد شعله‌های آن استخوان شکسته‌اش را در برگرفته‌اند. سعی کرد حرکتی کند. اما نتوانست، درد بیشتر می‌شد.

فریاد کشید، جوابی نشینید، هق‌هق‌کنان سرش را برگرداند و روی برف یخ‌زده استفراغ کرد. خون از صورتش روی استفراغ چکید: «نه...!» فریاد زد و صدایش همراه با باد در فضای خالی از میان رفت.

ناگهان، دوباره خود را در آن خلوتگاه یافت، روی تخت به خود می‌پیچید و صورتش از اشک خیس بود. حالا می‌توانست حرکت کند، بدن‌ش را تکان داد و نفس عمیقی کشید تا درد از میان برود. سپس نشست و ساق پایش را نگاه کرد. گرچه سالم بود و آن درد وحشتناک از بین رفته بود اما هنوز درد می‌کرد و صورتش هم مرطوب بود.

ناله‌کنان به بخشندۀ گفت: «ممکن است یک مسکن به من بدهید، خواهش می‌کنم؟»

در حالت عادی، کوفتگی‌ها، زخم‌ها، درد شکم و کنده شدن پوست زانو در اثر افتادن از دوچرخه، همیشه با پماد یا قرص مداوا می‌شد و اگر موردی شدیدتر پیش می‌آمد، مداوای فوری از طریق تزریق صورت می‌گرفت. اما حالا، بخشندۀ جواب منفی داد و رویش را برگرداند.

یوناس غروب، لنگ لنگان، در حالی که دوچرخه‌اش را با خود می‌کشید، به طرف خانه رفت. درد سوختگی از آفتاب زیاد طول نکشیده بود و در مقایسه با این درد، بسیار جزیی بود. اما این درد همچنان ادامه داشت.

این درد، مثل وقتی که از تپه افتاده بود، غیرقابل تحمل نبود. یوناس سعی کرد شجاع باشد، چراکه رئیس ارشد شجاعت را جزو صفات او می‌دانست.

پدر سر میز غذا سئوال کرد: «یوناس، اتفاقی افتاده؟ امشب خیلی ساکت هستی. حالت خوب است؟ احتیاج به دارو نداری؟»
یوناس قوانین را به خاطر آورد. استفاده از دارو در ارتباط با آموزش برای او ممنوع بود.

صحبت کردن در مورد آموزش نیز ممنوع بود. در نتیجه، هنگام مراسم شبانه زیاد بودن دروس مدرسه را بهانه خستگی اش قرار داد.
آن شب، خیلی زود به اتاقش رفت و می‌توانست از پشت در صدای خنده والدین و خواهرش را بشنود که با شادی گابریل را حمام می‌کردند. با خود فکر کرد، آن‌ها چیزی از درد نمی‌دانند و در حالی که پایش را مالش می‌داد، کمی احساس تنها یی کرد. سرانجام به خواب رفت و چندین بار رؤیای تپه، درد و تنها یی به سراغ او آمد.

آموزش روزمره همچنان ادامه داشت و حالا هر روز دردی را تجربه می‌کرد. درد پای شکسته‌اش در مقایسه با رنج عمیق و وحشتناکی که کم‌کم با آن آشنا می‌شد، بسیار جزیی بود. هر بار بخشنده با مهربانی، خاطره‌ای رنگین را برای اتمام کار در نظر می‌گرفت: یک سواری روح‌بخش روی دریاچه آبی متمایل به سبز، مرغزاری با گل‌های زرد و حشی، و یک غروب نارنجی در پشت کوه‌ها.

اما این‌ها برای تسکین دردی که حالا یوناس با آن آشنا می‌شد، کافی نبود. یک روز یوناس بعد از دریافت خاطره دردآوری از گرسنگی در حالی که روی تخت دراز کشیده بود و شکم بادکرده‌اش درد می‌کرد، پرسید:
«چرا، باید این خاطرات را حفظ کنیم؟»

بخشنده جواب داد: «چون سبب دانایی ما می‌شوند، بدون آن، نمی‌توانم وظایفم را به خوبی انجام دهم.» یوناس در حالی که هنوز شکمش از آن گرسنگی درد می‌کرد، ناله‌کنان پرسید: «اما این چه خردی است که با

گرسنگی به دست می‌آید؟»

بخشنده گفت: «سال‌ها پیش، قبل از این که توبه دنیا بیایی، عده زیادی از شهروندان تقاضایی از کمیته ارشدها کردند. آن‌ها می‌خواستند که نرخ تولد افزایش یابد و هر مادر زاینده به جای ۳ بچه، ۴ بچه به دنیا بیاورد که به این ترتیب جمعیت افزایش یافته و کارگران بیشتری در دسترس باشند.»

يوناس تأیید کرد و گفت: «این که پیشنهاد خوبی بود.»

«و به این ترتیب هر خانواده یک فرزند دیگر را می‌پذیرفت.»

يوناس دوباره سرش را تکان داد: «و خانواده من هم همین کار را می‌کرد. ما، امسال گابریل را داریم و سه بچه بودن خیلی لذت‌بخش است.»

بخشنده ادامه داد: «آن‌ها هم این چیزها را می‌دانستند. اما این یک طرح جدید بود و توصیه‌های من ضروری بود.»

«و شما از خاطرات استفاده کردید؟»

بخشنده گفت: «بله، و بدترین عارضه آن، گرسنگی بود. خاطره‌ای از چندین نسل قبل و مربوط به قرن‌ها پیش بود. زمانی که جمعیت آن قدر زیاد شده بود که گرسنگی و مرگ ناشی از آن همه جا را فراگرفته بود. و البته این هم، ناشی از جنگ بود.»

«جنگ؟» یوناس چیزی درباره آن نمی‌دانست. حالا با گرسنگی آشنا بود. ناخودآگاه شکمش را مالید تا دردی را که در اثر گرسنگی حاصل شده بود، کاهش دهد. سپس گفت: «پس شما خاطره‌ای از گرسنگی را برای آن‌ها تعریف کردید؟»

بخشنده گفت: «نه، آن‌ها نمی‌خواهند در مورد درد چیزی بدانند، فقط در جستجوی راه حل هستند. من هم فقط عوارض افزایش جمعیت را برای آن‌ها گفتم.»

«شما گفتید این موضوع، مربوط به زمانی قبل از تولد من است و آن‌ها به

ندرت نزد شما می‌آیند. فقط وقتی که...
 قبلًا چه گفتید؟ آهان یادم آمد، وقتی که مشکلی پیش می‌آید که قبلًا با آن
 روبه رو نشده‌اند. آخرین بار کی بود؟»
 «روزی را که آن هواپیما بر فراز مجموعه پرواز می‌کرد، به یاد داری؟»
 «بله، من ترسیده بودم.»

«آن‌ها هم همین طور و تصمیم داشتند به آن هواپیما تیراندازی کنند. اماً
 وقتی به من مراجعه کردند، آن‌ها را از این کار منع کردم.
 «اماً شما از کجا می‌دانستید؟ از کجا می‌دانستید که خلبان آن، راه را گم
 کرده است؟»

«نمی‌دانستم، اماً با مراجعه به خاطرات، از خردم استفاده کردم. من
 می‌دانستم که در گذشته‌ای دور، دوران وحشتناکی بود که در آن مردم شتابزده
 تصمیم گرفته و یکدیگر را نابود می‌کردند.»

يوناس متوجه مطلب شد و آهسته گفت: «مفهومش این است که شما
 خاطراتی از ویرانی و هلاکت مردم دارید و باید آن را به من منتقل کنید تا من
 هم به خرد برسم.»
 بخشندۀ تأیید کرد.

يوناس گفت: «اماً ما صدمه می‌بینیم!» این دیگر یک سؤال نبود.
 بخشندۀ تأیید کرد: «بله، تحمل آن بسیار وحشتناک است.»

«خوب، چرا همه مردم این خاطرات را نداشته باشند؟ فکر می‌کنم سهیم
 کردن همه مردم، کار را ساده‌تر می‌کند. اگر هر کسی قسمتی از آن را داشته
 باشد، من و شما هم تا این اندازه رنج نمی‌کشیم.»

بخشندۀ آهی کشید: «حق با توست، اماً در این صورت، مسئولیت و
 تحمل درد آن نیز همگانی می‌شود. آن‌ها چنین چیزی را نمی‌خواهند و به
 همین دلیل، وجود یک دریافت‌کننده نزد آن‌ها حیاتی و محترم است. آن‌ها مرا

انتخاب کردند، و تو را، تا بار مسئولیت را از دوش خودشان بردارند.»
یوناس با عصبانیت پرسید: «کی این تصمیم را گرفتند؟ این انصاف نیست،
بیایید، آن را عوض کنیم!»

«چه پیشنهادی داری؟ من با تمام خردی که دارم، هیچ وقت نتوانستم راه
حلی برای آن پیدا کنم.»

یوناس مشتاقانه گفت: «ولی، حالا دو نفر هستیم و دو نفری می‌توانیم در
مورد این مسئله فکر کنیم!»

بخشنده با ناباوری به او خنديد.

یوناس پیشنهاد کرد: «چطور است قوانین را تغییر دهیم؟»
بخشنده خنديد و یوناس نيز با بى ميلى خنديد.

بخشنده گفت: «این تصمیم قبل از زمان من و تو گرفته شده است و قبل از
دریافت‌کننده قبلی و ...» سپس منتظر شد و یوناس دنباله حرف او را ادامه
داد: «و قبل از آن و قبل از آن.»

بعضی وقت‌ها، تکرار این عبارت به نظرش مسخره می‌آمد و بعضی
وقت‌ها، مهم و پرمکنا. ولی حالا به نظرش نحس می‌آمد. چرا که می‌دانست
معنایش این است که هیچ چیز تغییر نخواهد کرد.

گابریل بزرگ می‌شد و تمام آزمایشات رشد را که هر ماهه کودکیاران
انجام می‌دادند، به خوبی پشت سر می‌گذاشت. حالا می‌توانست به تنها یی
بايستد و اسباب بازی‌های کوچک را محکم در دستش نگه دارد. شش دندان
هم داشت. طبق گزارش پدر، او در ساعات روز بسیار شاداب و هوشیار بود.
اما شب‌ها، همچنان کج خلقی می‌کرد، اغلب ناله می‌کرد و احتیاج به توجه
دایم داشت.

یک غروب، در حالی که گابریل حمام شده، داخل تخت خواب

بچه گانه اش، که حالا جانشین سبد شده بود، دراز کشیده و عروسکش را محکم در بغل داشت، پدر گفت: «بعد این همه وقت که صرف این بچه کرده ام، امیدوارم او را اخراج نکنند.»

مادر گفت: «شاید هم این طور بهتر باشد. گرچه بیداری در طول شب برای تو زیاد مهم نیست، اما مرا به شدت اذیت می کند.»

لی لی پرسید: «اگر گابریل را اخراج کنند، می توانیم بچه دیگری را به عنوان مهمان قبول کنیم؟» لی لی کنار تخت گابریل زانو زده و برای آن کوچولو شکلک درمی آورد و او هم می خندید.

مادر چشم هایش را با ناباوری گرداند و پدر که موهای لی لی را برابر هم می زد، گفت: «نه، چون به ندرت بچه ای با وضعیت نامشخص گابریل وجود دارد و احتمالاً تا مدت ها چنین حالتی پیش نخواهد آمد.»

سپس آهی کشید و ادامه داد: «به هر صورت فعلاً که تصمیمی گرفته نشده است. اما به زودی یک اخراج خواهیم داشت. چون یکی از مادرهای زاینده، ماه آینده در انتظار یک دوقلوی مذکور است.»

مادر سرش را تکان داد، گفت: «اوہ عزیزم، اگر مثل هم باشند، امیدوارم این انتخاب به عهده تو...»

پدر گفت: «نوبت من است. طبق لیست من باید انتخاب کنم که کدام در مرکز باقی بماند و کدام اخراج شود. البته خیلی سخت نیست چون به وزن زمان تولد بستگی دارد و معمولاً آن یکی که کوچک تر است، اخراج می شود.»

يوناس همان طور که گوش می کرد، فکرش متوجه پل شد. به زمانی فکر کرد که آن جا ایستاده بود و می اندیشید که در سرزمینی دیگر چه می گذرد، آیا کسی آن جا به انتظار بود، کسی که آن کوچولوی رها شده را پیذیرد؟ آیا او در جایی دیگر بزرگ می شد و آیا می داند که در این مجموعه کسی کاملاً شبیه

به خود او زندگی می‌کند؟

ناگهان، امید کوچکی در دلش رخنه کرد که اگر چه می‌دانست کاملاً احمقانه است ولی امیدوار بود که لاریسا همان زن پیری که او حمامش کرده بود، آن طرف منتظر او باشد. چشم‌های براق، لحن آرام و خنده‌بی‌صدای او را به یاد آورد. فیونا به او گفته بود، که لاریسا طی یک مراسم با شکوه، اخراج شده است.

البته یوناس می‌دانست که پرورش بچه‌ها به افراد پیر و اگذار نمی‌شود. زندگی لاریسا، در جای دیگر و مناسب با سن او، آرام و بی‌سروصدای خواهد بود، مسئولیت پرورش و مراقبت و غذا دادن و احتمالاً گریه‌های شباهه یک بچه، خوشایند زندگی لاریسا نخواهد بود.

ناگهان یوناس فکری به مغزش خطور کرد و گفت: «مادر؟ پدر؟ چطور است امشب تخت گابریل را در اتاق من بگذارید؟ من می‌دانم چگونه به او غذا بدهم و آرامش کنم و شما هم می‌توانید به راحتی بخوابید.»

پدر با تردید نگاه کرد: «یوناس، تو خیلی راحت می‌خوابی و اگر گریه او تو را بیدار نکرد، چی؟»

این بار، لی لی خاطرنشان کرد: «گابریل چنان سروصدایی راه می‌اندازد که اگر یوناس هم خواب بماند، همه ما بیدار می‌شویم.»

پدر خندهید: «حق با توست، لی لی، بیلی. بسیار خوب، امتحان می‌کنیم، فقط امشب، امشب این مسئولیت را به تو و اگذار می‌کنم تا مادر هم بتواند راحت بخوابد.»

گابریل، ساعات اولیه شب را آرام خوابید، یوناس مدتی در رختخوابش بیدار ماند. هر چند دقیقه‌ای یک بار، روی آرنجش بلند می‌شد و نگاهی درون تخت خواب بچه می‌انداخت، بچه روی شکمش دراز کشید بود. بازوانش در اطراف سرش قرار داشت، چشم‌هایش بسته بود و تنفسش منظم

و راحت بود. بالاخره، یوناس هم خوابش برد.
نیمه‌های شب بود که صدای گریه گیب، یوناس را بیدار کرد. بچه زیر پتو
وول می‌خورد و گریه می‌کرد.

یوناس بلند شد و به طرف او رفت. به آرامی پشت گابریل را نوازش کرد.
بعضی وقت‌ها، این تنها کاری بود که او را آرام می‌کرد. اما این بار هنوز با
بدخلقی زیر دست‌های یوناس وول می‌خورد.

یوناس در حالی که پشت بچه را نوازش می‌کرد، خاطره‌ای تازه از یک
قایق سواری را به یاد آورد:

روزی مطبوع و روشن، روی یک دریاچه فیروزه‌ای رنگ، نسیم می‌وزید و
در بالای سراوبادبان‌های سفیدرنگ قایق با وزش باد به این طرف و آن طرف
می‌رفت.

یوناس متوجه نبود که ممکن است خاطره به گابریل منتقل شود. ناگهان
احساس کرد با کم شدن روشنایی روز، خاطره هم از میان دست‌های او در
وجود بچه نفوذ کرده است. گابریل ساکت شده بود. یوناس تکانی خورد،
خود را عقب کشید و با وجودی که بخشی از خاطره را از دست داده بود
احساس رضایت کرد، سپس دستش را از پشت کوچولو برداشت و آرام کنار
تخت او نشست.

سعی کرد، آن خاطره را به یاد آورد. به یادش آمد، هنوز آن جا بود، اما
آبی آسمان کمرنگ‌تر، حرکت قایق آرام‌تر و آب دریاچه تیره‌تر گشته بود.
مدتی خاطره را نگه داشت و سعی کرد بر اعصاب خود مسلط شود، سپس
آن را رها کرده و به تختش بازگشت.

یک بار دیگر، نزدیک طلوع آفتاب، بچه بیدار شد و گریه کرد. یوناس،
دوباره به طرف او رفت. این بار، دست‌هایش را با دقت پشت گابریل گذاشت
و بقیه آن روز روی دریاچه را رها کرد تا به او منتقل شود. گابریل دوباره

خوابش برد. اما حالا یوناس بیدار بود. او از این گونه خاطرات زیاد نداشت و کمی احساس کمبود کرد. البته می‌دانست که بخشندۀ باز هم می‌تواند چنین خاطراتی را به او انتقال دهد.

این بار از او خاطره‌ای از قایق‌سواری بر یک اقیانوس را می‌خواست، چرا که حالا اقیانوس را می‌شناخت و می‌دانست که آن جا هم می‌توان قایق‌سواری کرد. اما نمی‌دانست که چگونه این موضوع را به بخشندۀ بگوید، چراکه نه او هنوز صلاحیت بخشندۀ بودن را داشت و نه گابریل به عنوان یک دریافت‌کننده انتخاب شده بود. اما داشتن چنین قدرتی او را به وحشت می‌انداخت، پس تصمیم گرفت چیزی در این مورد نگوید.

۱۵

یوناس وارد خلوتگاه شد و دریافت که باید برود. بخشنده محکم در صندلیش نشسته بود و صورتش را با دست پوشانده بود.

یوناس به تندی گفت: «فردا برمی‌گردم، آقا» سپس دچار تردید شد و اضافه کرد: «مگر این که کاری از دستم بر بیاید؟»

بخشنده نگاهی به او انداخت، صورتش از دردکنج شده بود، در حالی که نفس نفس می‌زد، گفت: «خواهش می‌کنم کمی از این درد را بگیر.»

یوناس کمک کرد تا او روی صندلی کنار تخت بنشیند، سپس به سرعت لباسش را درآورد و روی صورت خوابید.

«دست‌هایتان را پشت من بگذارید.» یوناس راهنمایی می‌کرد، چون می‌دانست ممکن است بخشنده نیاز به یادآوری داشته باشد.

تماس دست‌ها و سپس از میان آن‌ها، درد به سراغ یوناس آمد، یوناس به خود نیرو داد و سپس در میان خاطره‌ای قرار گرفت که بخشنده را آزار می‌داد.

او در فضایی شلوغ و بویی آزاردهنده سرگردان بود، صبح زود بود و هوا به شدت از غباری زرد و قهوه‌ای پوشیده شده بود، به اطرافش نگاه کرد، در

و سعتی بیکران که به نظر صحرایی می‌آمد، مردانی بر زمین افتاده و ناله می‌کردند. اسبی با چشم‌های وحشی و افساری پاره و آویزان، دیوانه‌وار در میان تلی از انسان‌ها، یورتمه می‌رفت، سرش را این طرف و آن طرف می‌چرخانید و هراسان شیهه می‌کشید. سرانجام لغزید و افتاد و دیگر بلند نشد.

یوناس از نزدیک صدایی شنید: «آب» ناله‌ای خشک و در حال احتضار بود. سرش را به طرف صدا برگردانید و چشمان نیمه‌بسته پسری را دید که به نظر بزرگ‌تر از خودش نمی‌آمد. صورت و موهای روشن پسر خاک آلوده بود. او روی زمین افتاده و یونیفورم خاکستری رنگش از خون تازه رنگین شده بود. رنگ‌های این کشتار، به طرز عجیب و غریبی درخشان بودند، قرمز لاکی روی آن لباس‌های خشن و خاک آلود، خرد برق‌های سبز روی موهای زرد پسرک.

پسر به یوناس خیره شد و دوباره ملتمنسانه گفت: «آب» که با تکرار آن فورانی از خون پوشش خشن او را تا میان سینه و آستینش، خیس کرد. یکی از دست‌های یوناس از درد بی‌حرکت شده بود و توانست از میان آستین پاره‌اش، چیزی را ببیند که به نظر، گوشت و خردنهای استخوان می‌آمد. دست دیگر را امتحان کرد و احساس کرد که حرکت می‌کند، به آرامی خود را به پهلو انداخت، ظرفی فلزی حس کرد، سرپوش آن را برداشت، بی‌حرکت ماند تا کمی درد تسکین یابد، سپس به آرامی و وجب به وجوب، دستش را روی زمین مرطوب از خون کشانید تا به لب‌های پسرک رسید، آب را در دهان پر عطش پسر چکاند و چانه‌اش را خیس کرد.

پسر آهی کشید، سرش به عقب افتاد و انگار که از چیزی متعجب باشد، فک پایینش آویزان شد. تیرگی در میان چشم‌هایش موج می‌زد و ساکت بود. اطراف، همچنان پرسرو صدا بود. ناله مردان زخمی، التماس برای آب، مادر

و مرگ، اسب‌ها روی زمین افتاده بودند و شیشه می‌کشیدند، سرها یشان را بلند می‌کردند و سمهایشان را ببی هدف به طرف آسمان تکان می‌دادند.

از فاصله‌ای دور صدای خفه گلوله‌های توپ به گوش می‌رسید. یوناس چندین ساعت در میان آن تعفن افتاده بود و درد می‌کشید، او آن جا، صدای مردن انسان‌ها و حیوان‌ها را شنید و معنای جنگ را فهمید.

سرانجام وقتی احساس کرد که دیگر تحملی برایش باقی نمانده و ممکن است او هم بمیرد، چشم‌هایش را باز کرد. روی تخت خوابیده بود.

بخشنده صورتش را برگرداند، چراکه قدرت دیدن آن چه راکه بر یوناس گذشته بود نداشت او گفت: «مرا بیخش.»

۱۶

یوناس نمی خواست به گذشته برگردد، خاطرات را نمی خواست، احترام را نمی خواست، خرد و دانایی را نمی خواست و درد را نیز نمی خواست. دوران بچگی اش را می خواست، همان توب‌بازی و خراشیدن زانوانش را دوست داشت، می خواست در زمان خودش زندگی کند.

تنها در خانه بود، از میان پنجره، بیرون را نگاه می کرد. بچه‌ها مشغول بازی بودند و بزرگ‌ترها، سوار بر دوچرخه‌هایشان عبور می کردند. روزها برای آن‌ها بدون رنج و بدون حادثه می گذشت، چراکه او وکسانی قبل از او، انتخاب شده بودند تا بار رنج آن‌ها را بدوش بشکند و او حق انتخاب را نداشت.

یوناس هر روز به خلوتگاه می رفت. بخشندۀ چند صباحی بعد از آن روز و خاطره آن جنگ، با او بسیار آرام بود، او به یوناس یادآوری می کرد که «خاطرات بسیار خوبی وجود دارند» و این موضوع حقیقت داشت. یوناس تاکنون شادی‌های بیشماری را از میان خاطرات تجربه کرده بود.

یک جشن تولد را دیده بود که چگونه برای روز تولد کودک ویژه‌ای شادی می کنند و از آن، فرد بودن، خاص بودن و غرور را تجربه کرده بود. از

موزه‌ها دیدن کرده بود. نقاشی‌هایی سرشار از رنگ دیده بود. رنگ‌هایی که حالا به خوبی تشخیص می‌داد و نام هر یک را می‌دانست.

در یکی از خاطرات نشاط آور، او سوار بر یک اسب قهوه‌ای روشن در میان مزرعه‌ای با بوی علف مرطوب می‌راند، او در کنار یک نهر آب از اسب پیاده شد و هر دو از آن آب خنک و شفاف نوشیدند. حالا او حیوانات را می‌شناخت و لحظه‌ای که اسب بعد از خوردن آب، سرش را با مهربانی به آرنج یوناس زد، به مفهوم ارتباط میان انسان و حیوان پی برد.

او در میان بیشه‌ای قدم زده بود و شب‌هنگام، در هوای آزاد، کنار آتش به سر برده بود. گرچه، قبل از همراه با خاطرات درد تنهایی را تجربه کرده بود، اماً حالا لذت خلوت و تنهایی را احساس می‌کرد.

يوناس از بخشندۀ پرسید: «کدام یک از خاطرات را بیشتر از همه دوست دارید؟ بینید نمی‌خواهم هم‌اکنون از شما بگیرم ولی دوست دارم درباره آن با من صحبت کنید تا بتوانم با خوشحالی در انتظارش بمانم، چون که احتمالاً آن را زمانی دریافت می‌کنم که کار شما با من تمام شده است.»

بخشنده لبخند زد و گفت: «دراز بکش، خوشحال می‌شوم که آن را به تو بدهم.»

يوناس خیلی زود احساس شادمانی کرد. بعضی وقت‌ها، مدتی طول می‌کشید تا در فضای خاطره قرار گیرد، اماً این بار مستقیم در محل قرار گرفت و آن خاطره سراسر شاد را دریافت کرد.

در اتاقی بود که عده‌ای آن جا جمع بودند. آتش بخاری آن جا را گرم کرده بود. از میان پنجره بیرون را می‌دید. شب بود و برف می‌بارید. از لابلای درخت عجیبی که در میان اتاق بود، رنگ‌های قرمز و سبز و زرد چشمک می‌زدند. شمع‌هایی روشن در پایه‌های براق طلایی، سوسو می‌زدند، بوی خوراکی همه جا پیچیده بود و صدای خنده‌های آرام به گوش می‌رسید،

سگی هم با موهای طلایی، کف زمین خوابیده بود. روی زمین، بسته‌هایی پیچیده در کاغذهای رنگین و رویان قرار داشت همچنان که یوناس تماشا می‌کرد، بچه کوچکی بسته‌ها را برداشته و دور اتاق بین همه پخش می‌کرد. بین بچه‌های دیگر، بین بزرگ‌سالانی که احتمالاً والدین او بودند و برای یک زوج پیر و آرام، مرد وزنی که خوشحال کنار هم نشسته بودند.

سپس آن‌ها یکی یکی شروع به باز کردن رویان‌های بسته‌ها کردند. باز کردن کاغذهای رنگین، باز شدن جعبه‌ها و آشکار شدن اسباب بازی‌ها، لباس‌ها و کتاب‌ها، فریادهای شادی، فضارا پر کرده بود، آن‌ها یکدیگر را در آغوش گرفتند. بچه کوچک خود را در آغوش آن زن پیر انداخت و زن صورتش را به صورت بچه مالید.

یوناس، چشم‌هایش را باز کرد و با خشنودی، روی تخت دراز کشید، هنوز لذت و گرمای آن خاطره با او بود. آن جا همه چیز بود، تمام چیزهایی که یاد گرفته بود تا دوستشان بدارد.

بخشنده سئوال کرد، «چه چیزی دریافت کردی؟»

یوناس جواب داد: «گرما و خوشحالی، - اجازه بدھید، فکر کنم، خانواده، آن جا، یک جور جشن بود، یک تعطیلی و یک چیز دیگر - نمی‌توانم کلمه مناسبی پیدا کنم.»
«پیدا خواهی کرد.»

«آن پیرها که بودند؟ چطور آن جا بودند؟» یوناس از دیدن آن‌ها در آن اتاق، تعجب کرده بود. در مجموعه آن‌ها، پیرها در خانه سالم‌مندان تحت مراقبت قرار می‌گرفتند و هیچ وقت آن جا را ترک نمی‌کردند.

«آن‌ها پدریزگ و مادر بزرگ بودند.»

«پدر بزرگ و مادر بزرگ؟»

«بله، در زمان‌های قبل کلمه والدین مفهوم واقعی خود را داشت.»

«و زمان‌های قبل و قبل و قبل؟» یوناس شروع به خنديدين کرد: «در واقع آن‌ها والدين والدين والدين ما هستند.»

بخشنده هم خندييد: «درست است، چيزی شبیه به نگاه کردن به خودت در آينه.»

يوناس اخم کرد: «پس والدين من هم باید والدينی داشته باشند! هیچ وقت در این مورد فکر نکرده بودم، چه کسانی والدين والدين من هستند؟ آن‌ها کجا هستند؟»

«می‌توانی به مرکز بایگانی بروی و اسمای آن‌ها را پیدا کنی، اما فکر کن، پسر، اگر روزی تو بچه داشته باشی چه کسانی والدين والدين آن‌ها هستند؟ چه کسانی پدریزرگ و مادریزرگ بچه‌های تو هستند؟»

«خوب، البته پدر و مادرم.»

«و آن‌ها کجا خواهند بود؟»

يوناس فکری کرد و به آرامی گفت: «اوه، بعد از تمام شدن آموزش، من هم جزو بزرگسالان محسوب شده و در خانه خودم زندگی می‌کنم و بعد از آن، لی لی هم به همین ترتیب صاحب خانه، همسر و فرزندانی خواهد شد و در آن موقع مادر و پدر -»

«بله درست است.»

«تا زمانی که آن‌ها کار می‌کنند و عضوی از مجموعه هستند، در مرکز میانسالان زندگی می‌کنند و دیگر با زندگی من ارتباط ندارند و بعد از آن هم به خانه سالمندان می‌روند.» یوناس ادامه داد، او بلند بلند فکر می‌کرد: «در آن جا از آن‌ها مراقبت می‌شود و بعد از آن زمانی می‌رسد که طی مراسمی از مجموعه اخراج می‌شوند.»

بخشنده خاطرنشان کرد: «و شما هم حضور نخواهید داشت.»
«نه البته که نه، چون من اصلاً متوجه نمی‌شوم، چرا که مشغول زندگی

خودم هستم ولی لی هم همین طور. بنابراین، بچه‌های ما، البته اگر بچه‌ای داشته باشیم، چیزی در مورد والدینشان نمی‌دانند.»

«سیستم خوبی به نظر می‌آید، این طور نیست؟ من تا این لحظه به این مسیر فکر نکرده بودم.»

«بله خوب کار می‌کند.»

يوناس تأملی کرد و گفت: «با این حال، این خاطره را دوست داشتم و می‌توانم بفهمم که چرا بهترین خاطره شماست. اماً چیزی در آن اتاق وجود داشت که کلمه‌ای برای آن پیدا نمی‌کنم، آن جا سرشار از احساس و هیجان بود.»

بخشنده گفت: «عشق»

يوناس آن را تکرار کرد: «عشق» این برای او یک کلمه تازه بود.
هر دو ساکت شدند.

سپس یوناس گفت: «بخشنده؟»

«بله»

«چیزی می‌خواهم بگویم که احمقانه است، خیلی خیلی احمقانه.»
«لازم نیست، این طور فکر کنی، هیچ چیز در این جا احمقانه نیست، به خاطرات و احساسی که در تو ایجاد می‌شود، اعتماد کن.»

يوناس در حالی که به پایین نگاه می‌کرد، گفت: «خوب، در حال حاضر، شما خاطرات زیادی ندارید، چون بیشتر آن‌ها را به من داده‌اید و ممکن است، متوجه حرف‌های من نشوید -»

«نگران نباش، متوجه می‌شوم، از این گونه خاطرات زیاد دارم، خاطراتی از خانواده‌ها، تعطیلات، شادی‌ها و عشق.»

يوناس، ناگهان، آن چه را که حس می‌کرد، بر زبان آورد: «داشتمن فکر می‌کردم که ... خوب، البته متوجه هستم که روش آن‌ها در مراقبت از افراد پیر

خیلی عملی نیست و نباید با پیرها در یک جا زندگی کرد، و مسلمان روش نگهداری ما بهتر از آن هاست. اماً به هر صورت فکر می کنم، یعنی احساس می کنم که روش آنها را دوست دارم و دلم می خواهد ما هم همین طور زندگی کنیم و دلم می خواهد شما پدر بزرگ من باشید، خانواده در آن جا کمی...» حالا مکث کرد، قادر نبود کلمه مناسب را پیدا کند.

بخشنده گفت: «کمی کامل تر از ما» یوناس سرش را تکان داد و اعتراف کرد: «من آن حس حاکم بر فضای آن جا، یعنی عشق، را دوست داشتم.» سپس با ناراحتی، نگاهی به بلندگوی روی دیوار انداخت تا مطمئن شود کسی به حرف های آنها گوش نمی دهد: «ای کاش، ما هم مثل آنها زندگی می کردیم.» و به سرعت اضافه کرد: «البته، می دانم که روش خوبی نیست و سازماندهی کنونی ما بهتر عمل می کند و متوجه خطرات آن نیز هستم.» بخشندۀ پرسید: «منظورت چیست؟»

یوناس درنگ کرد، چون مطمئن نبود که واقعاً چه منظوری دارد. نمی دانست چرا، اماً حس می کرد که آن نوع زندگی همواره با مخاطراتی رویه رو می شود. بالاخره در حالی که به دنبال توضیحی دقیق و منطقی بود، گفت: «مثلاً در آن اتاق آتش شعله ور بود و چند شمع هم روی میز وجود داشت، و من به خوبی علت ممنوعیت آن را می دانم.»

و در حالی که آهسته با خودش حرف می زد، ادامه داد: «با این حال، آن روشنایی و گرما را دوست داشتم.»

* * *

یوناس تصمیم گرفت پدر و مادرش را امتحان کند پس رویه والدینش کرد و گفت: «پدر، مادر از شما سوالی دارم؟»

پدر گفت: «بپرس، یوناس.» او که کمی سرخ شده بود، سعی کرد تا کلماتی را که بارها در هنگام بازگشت به خانه تمرین کرده بود، ادا کند: «آیا به

من عشق می‌ورزید؟»

برای چند لحظه سکوت دردآوری حاکم شد. سپس پدر به آرامی خندهید: «تو متعلق به همه هستی، لطفاً در استفاده از کلمات کمی دقت کن!» یوناس که اصلاً انتظار نداشت آن‌ها تصور کنند کلمه‌ای را بسی جهت بر زبان آورده است پرسید: «منظور تان چیست؟»

مادر با دقت توضیح داد: «منظور پدرت این است که کلمه‌ای را که به کار بردی بسیار کلی، و آن قدر بی‌معنا است که تقریباً فراموش شده است.» یوناس به آن‌ها خیره شد. بی‌معنا؟ تا به حال، چیزی پرمعناتر از خاطرات در زندگی او وجود نداشته است.

مادر ادامه داد: «مسلماً، اگر مردم در استفاده از لغات دقت نمی‌کردند، مجموعه به این خوبی و آرامی اداره نمی‌شد. تو می‌توانی سؤالت را این طور مطرح کنی، آیا از وجود من لذت می‌برید؟ و جواب این است: "بله" و پدر ادامه داد: «یا این که می‌توانی بپرسی: «از داشتن من، احساس غرور می‌کنید؟ و باز هم جواب من از صمیم قلب "آری" است.»

مادر پرسید: «حالا فهمیدی، چرا استفاده از کلمه‌ای چون عشق، صحیح نیست؟» یوناس سری تکان داد و به آرامی جواب داد: «بله، متشرکم، فهمیدم.» این اولین دروغ او به والدینش بود.

یوناس آن شب، کنار تخت بچه زمزمه کرد: «گابریل؟» حالا تخت بچه دوباره در اتاق او بود. گابریل چهار شب در اتاق یوناس به آرامی خوابیده بود و والدینش این حرکت را یک موفقیت و یوناس را قهرمان نامیده بودند. گابریل به سرعت رشد می‌کرد، دور اتاق وول می‌خورد و خود را بالا می‌کشید تا بایستد. پدر می‌گفت، حالا که مسئله خواب او حل شده می‌تواند در مرکز پژوهش بچه‌ها، نگهداری شود و احتمالاً تا دسامبر یعنی دو ماه دیگر، رسماً نامگذاری خواهد شد.

اما وقتی او را به مرکز بردند، بی خوابی و گریه‌های شبانه از نو آغاز شد. بنابراین، دوباره او را به اتاق یوناس برگرداندند و تصمیم گرفتند مهلت بیشتری به او بدهند. از آن جایی که، به نظر می‌رسید، گیب اتاق یوناس را دوست دارد، او مدت بیشتری را در اتاق می‌گذراند تا عادت راحت خوابیدن بچه، به طرز کاملی شکل بگیرد. کودکیاران در مورد آینده گابریل خوش‌بین بودند. گابریل راحت خوابیده بود و جوابی به نجوای یوناس داده نشد.

«همه چیز عوض می‌شود، گیب، نمی‌دانم چطور؟ اما باید راهی وجود داشته باشد، راهی برای تغییرات و دیدن رنگ‌ها، پدریزگ، مادر بزرگ.» و در حالی که به سقف اتاق خیره شده بود، اضافه کرد: «خاطرات به همه مردم تعلق دارد.» و وقتی که به طرف تخت برگشت، گفت: «تو می‌دانی که خاطرات چیست!»

گابریل نفس عمیقی کشید، یوناس، با وجودی که از انجام این کار پنهانی احساس گناه می‌کرد، اما، حضور گابریل را در اتاقش دوست داشت. او هر شب، خاطره‌ای به گابریل می‌داد: خاطراتی از قایق‌سواری و گردش در آفتاب، تماشای ریزش باران از پشت پنجره و رقصیدن روی چمن خیس با پاهای برهنه. "گیب؟" بچه کمی تکان خورد. یوناس نگاهی به او انداخت و آهسته گفت: «می‌توان، عشق را دوباره زنده کردا!»

صبح روز بعد، یوناس برای اولین بار قرصش را نخورد. چیزی در درونش، چیزی که با دریافت خاطرات رشد کرده بود، به او ندا می‌داد که قرص‌ها را دور بیاندازد.

۱۷

امروز، تعطیلی فوق برنامه اعلام می‌شود.
يوناس، والدینش و لی لی با تعجب به بلندگوی روی دیوار که اطلاعیه از
آن پخش می‌شد، نگاه کردند.
چنین چیزی به ندرت اتفاق می‌افتد، اما، تمام افراد مجموعه خوشحال
بودند.

در چنین روزهایی بزرگسالان از کار روزانه و بچه‌ها از مدرسه و آموزش و
ساعات کار دا طلبانه معاف می‌شدند. کارگرهای ذخیره، که تعطیلات
دیگری داشتند، مسئولیت امور مجموعه را عهده‌دار می‌شدند: تغذیه، حمل
و نقل و مراقبت از افراد پیر، و بقیه ساکنان مجموعه آزاد بودند.
يوناس خوشحال شد و کلاسور مدرسه‌اش را زمین گذاشت. او در این
ساعت باید به مدرسه می‌رفت. گرچه، حالا مدرسه برای او اهمیت کمتری
داشت و مدت زیادی به پایان رسمی آن نمانده بود، اما هنوز، برای دوازده
ساله‌ها که تعلیمات بزرگسالی را شروع کرده بودند، به خاطر سپردن فهرست
بزرگ قوانین و مجهز شدن به جدیدترین فنون از اهمیت زیادی برخوردار
بود.

یوناس روز خوبی را برای والدینش، خواهرش و گیب آرزو کرد و سوار بر دوچرخه، به دنبال آشر رفت.

حالا چهار هفته بود که قرص نمی خورد. و چون هیجان‌های شبانه، برگشته بودند کمی احساس نگرانی و گناه می کرد. زیرا هنگام خواب، دستخوش رؤیاهای دلپذیری می شد، اما دیگر نمی توانست به دنیای خالی از احساساتی که سال‌ها با آن زندگی کرده بود، برگردد.

حس جدیدی که دائمًا قوی‌تر می شد، از حوزه خواب فراتر رفت. او می دانست که مقداری از آن مربوط به نخوردن قرص است و از نقش خاطرات در بروز این احساسات نیز به خوبی آگاهی داشت. حالا تمام رنگ‌ها را می دید و همه را ثابت نگه می داشت. درختان، علف‌ها و بیشه‌زارها، همواره جلوی چشم او سبز بودند. قرمزی صورت گابریل، حتی در خواب، به رنگ صورتی درمی آمد و سیب‌ها همیشه و همیشه قرمز بودند. حالا او اقیانوس‌ها، کوه‌ها، دریاچه‌ها و رودهای خروشان میان جنگل‌ها را می شناخت و اکنون، آن رودخانه عریضی را که همیشه بر سر راهش قرار داشت جوری دیگر می دید. روشنایی آب را می دید و می دانست که از کجا می آید و به کجا می رود.

حالا از این تعطیلی غیرمنتظره، خوشحال بود. گرچه او همیشه از تعطیلات خود لذت می برد، اما این بار می دانست که شادی عمیق‌تری در آن نهفته است. مثل همیشه به کاربرد لغات فکر کرد و این بار به کلمه "عمق" اندیشید. چیزی که در هیچ خانه‌ای و نزد هیچ شهروندی با وجود تمام آن صحبت‌های بی‌پایان، وجود نداشت.

لی لی یک بار گفته بود: «عصبانی هستم». چرا که یک نفر قوانین بازی را زیر پا گذاشته بود و دستان کوچکش را مشت کرده بود تا خشمش را نشان دهد، خانواده‌اش و یوناس هم در میان خانواده، درباره دلایل احتمالی این

قانون شکنی صحبت کرده بودند تالی لی را آرام کنند و مشت هایش را از هم باز کنند.

اما حالا، یوناس می دانست که لی لی چیزی از این احساسات واقعی نمی داند و عکس العمل او نوعی بیقراری و رنجشی کم عمق و سطحی بوده است. او حالا، دقیقاً معنای واقعی کلمات را دریافته بود و معنای واقعی عصبانیت را می دانست. او بی عدالتی و بی رحمی را به هنگام انتقال خاطرات تجربه کرده بود، و واکنش خشم‌آگین خود را در مقابل آن حس کرده بود، و این که کسی می تواند در کمال آرامش در موقع صرف شام، در مورد عصبانیت بحث کند برای او قابل تصور نبود.

یک بار هم که مادر گفته بود: «کمی ناراحت هستم.» همه خانواده او را دلداری داده بودند و ناراحتی مادر تمام شده بود. اما یوناس ناراحتی واقعی و اندوه را تجربه کرده بود و می دانست که تسکین به این شکل، برای این گونه احساسات وجود ندارد. این گونه احساسات آن قدر عمیق بودند که به کلام نمی آمدند و فقط احساس می شدند.

امروز او احساس خوشحالی می کرد.

یوناس دوچرخه دوستش را در زمین بازی، کنار درخت، پیدا کرد و صدا زد "آشر" و به فاصله‌ای نه چندان دور، بقیه دوچرخه‌ها را که روی زمین افتاده بودند، دید. در روزهای تعطیل، قوانین روزمره رعایت نمی شد.

او همان نزدیکی توقف کرد و دوچرخه‌اش را کنار بقیه دوچرخه‌ها رها کرد و در حالی که به اطراف نگاه می کرد، دوباره صدا زد "هی، آش" به نظر می آمد کسی در زمین بازی نیست: «کجا هستید؟» سپس صدای بچه‌ای را از پشت یک بوته شنید که صدای‌ای مثل بوم، بوم، بوم! از خود درمی آورد. تانیا، دختری یازده ساله، تلو تلو خوران از جایی که پنهان شده بود بیرون آمد. او با هیجان شکمش را چنگ انداخته و به حالت زیگ‌زاگ و ناله کنان راه می رفت.

ناگهان فریاد زد: «مرا کشتنی!» و در حالی که پوزخندی می‌زد، به زمین افتاد.
«بوم!»

یوناس که هنوز کنار زمین بازی ایستاده بود، صدای آشر را تشخیص داد.
آشر اسلحه‌ای خیالی در دست داشت و از پشت یک درخت مشغول
تیراندازی بود. «بوم! تو در تیررس من هستی، یوناس! مواظب خودت باش.»
یوناس قدمی به عقب برگشت، پشت دوچرخه آشر نشست، طوری که از
عرض دید خارج باشد. آن‌ها اغلب این بازی را می‌کردند، چنگ خوب‌ها با
بدها، یک بازی بی‌ضرر که حسابی آن‌ها را خسته می‌کرد و پایان آن زمانی بود
که همگی به شکل‌های عجیب و غریب روی زمین می‌افتدند. اما او قبل از
هرگز آن را به شکل یک چنگ ندیده بود.

«حمله!» صدایی از پشت انباری که وسایل بازی در آن جا نگهداری
می‌شد، به گوش رسید. سه بچه جلو پریدند، اسلحه‌هایشان آماده آتش بود.
از نقطه مقابل صدای فریادی آمد، «پاتک!» عده‌ای از بچه‌ها از محلی که پنهان
شده بودند، و فیونا هم در میان آن‌ها بود، بیرون آمده و در حالی که دولاد
می‌دوییدند، مشغول تیراندازی شدند. سپس چند نفرشان ایستادند، دست‌ها
و سینه‌هایشان را چنگ می‌زدند، و با حالتی اغراق‌آمیز و آنمود می‌کردند که
زخمی شده‌اند، خود را روی زمین انداخته و به خود می‌پیچیدند.

یوناس منقلب شده بود، او آرام، آرام به جلو می‌رفت. آشر از پشت
درختی فریاد زد: «تو زخمی شدی، یوناس!»

«بوم! دوباره زخمی شدی!»

حالا یوناس، تنها در وسط زمین ایستاده بود. بچه‌ها سرهاشان را بلند
کرده و با دلخوری او را نگاه می‌کردند.

آن‌ها که مهاجم بودند، از حرکت باز ایستادند و با تردید به یوناس نگاهی
کردند بیینند چه می‌کند.

یوناس، در تصور خود، صورت پسرکی را می دید که در حال مردن بود و تقاضای آب می کرد. حالا احساس می کرد که به سختی نفس می کشد، یکی از بچه ها، اسلحه اش را بلند کرد و به سمت او تیراندازی کرد: «بوم!» آنگاه همه ساکت شدند و ایستادند. تنها صدایی که شنیده می شد، صدای نفس های لرزان یوناس بود، او سعی می کرد که گریه نکند.

بچه ها در حالی که از حرکات یوناس عصبانی شده بودند، به یکدیگر نگاه کردند و یکی یکی زمین بازی را ترک کردند. یوناس صدای آنها را می شنید که سوار بر دوچرخه هایشان می شدند. فقط آشر و فیونا ماندند.

فیونا گفت: «موضوع چیه، یوناس؟ این فقط یک بازی است.»

آشر هم با خشم گفت: «و تو خرابش کردی.»

یوناس ناله کنان گفت: «دیگر این بازی را نکنید.»

آشر با عصبانیت خاطرنشان کرد: «من باید برای معاونت امور تفریحی خود را آماده کنم و بازی ها در حوزه تفحص تو نیستند.»

یوناس ناخواسته گفته آشر را تصحیح کرد: «تخصص.»

آشر با احتیاط نگاهی به یوناس کرد: «به هر صورت، با وجودی که قرار است تو دریافت کننده جدید باشی، اما نمی توانی به ما بگویی چه بازی بکنیم.» و بلا فاصله اضافه کرد: «از این که بی احترامی کردم، معذرت می خواهم.»

یوناس سعی می کرد با دقت و مهربانی برای آشر توضیح دهد، پس گفت: «آشر، تو متوجه نیستی، من هم به تازگی فهمیده ام، این یک بازی بی رحمانه است. در گذشته، آنها

«من که گفتم، معذرت می خواهم، یوناس.»

یوناس آهی کشید. فایده ای نداشت. البته که آشر نمی توانست بفهمد. آن

وقت با ناراحتی گفت: «معدرت خواهی تو را قبول می‌کنم، آشر.»
فیونا که کمی عصبی بود و لب خود را گاز می‌گرفت، پرسید: «یوناس،
می‌خواهی کنار رودخانه سواری کنیم؟»

یوناس نگاهی به او کرد، خیلی زیبا بود. در یک لحظه فکر کرد، هیچ چیز
را بیشتر از سواری در امتداد رودخانه و صحبت با این دختر دوست ندارد.
اما می‌دانست که فرصت چنین کارهایی را ندارد. پس سرش را تکان داد و
دعوت فیونا را رد کرد.

بعد از چند لحظه، فیونا و آشر به طرف دوچرخه‌هایشان برگشتند و
یوناس آن‌ها را نگاه می‌کرد.

سپس به زحمت خود را به نیمکت کنار انبار رساند و آن جا نشست، به
چیزهایی فکر می‌کرد که از دست داده است. بچگیش، روابط دوستانه، حسن
امنیت – تمام آن‌ها ازین رفته بود. او غرق در اندوه بود در حالی که دیگران
می‌خندیدند، بازی و شادمانی می‌کردند. در همان حال می‌دانست که آن‌ها
بدون خاطرات هیچ چیز را نمی‌فهمند. احساسی که او نسبت به فیونا و آشر
داشت، عشق بود. اما آن‌ها چیزی از آن درک نمی‌کردند و او نمی‌توانست
خاطرات را به آن‌ها بدهد. یوناس مطمئن شد که هیچ چیز را نمی‌تواند تغییر
دهد.

غروب آن روز، در خانه، لی لی با خوشحالی مشغول پرگویی دریاره این
تعطیلی بود. غذا را در هوای آزاد با دوستانش خورده بود و «اعتراف کرد»
یواشکی سعی کرده است سوار دوچرخه پدر بشود: «من نمی‌توانم تا ماه
آینده برای گرفتن دوچرخه خودم صبر کنم، مال پدر هم خیلی بزرگ است و
از روی آن افتادم، خوب شد که گیب پشت آن نبود.»

مادر با اخم گفت: «واقعاً که خوب شد.»

گابریل، وقتی اسمش را شنید، دست‌هایش را تکان داد. او از هفته پیش

شروع به راه رفتن کرده بود. برای راه افتادن بچه‌ها در مرکز پرورش، مراسم کوچکی برگزار می‌شد. پدر گفت: «تبیه‌های انضباطی هم کم کم شروع می‌شود.» حالا، پدر هر شب وسیلهٔ کوچکی را همراه خود می‌آورد تا در صورت خطای گابریل از آن استفاده کند.

اماً گابریل، بچه‌ای شاد و بی‌دردسر بود، او با پاهای استوار دور اطاق می‌چرخید و با صدایی بچه‌گانه اسم خود را تکرار می‌کرد، گی، گی! یوناس کمی خوشحال شد. گرچه آن روز شروع کسل‌کننده‌ای داشت، اماً او سعی کرد افکار مأیوسانه را کنار بگذارد.

در مورد تعلیم دوچرخه‌سواری به لی لی فکر کرد و این که او را آماده کند تا در مراسم نه ساله‌ها، به خوبی از عهدهٔ انجام این کار برأید.

به زودی ماه دسامبر دوباره فرامی‌رسید و تقریباً یک سال از زمانی که او به سن دوازده سالگی رسیده بود، گذشته بود، باورگردنش مشکل بود. حالاً گابریل را نگاه می‌کرد که چگونه با شادمانی، پاهای کوچکش را یکی یکی حرکت می‌دهد.

پدر گفت: «امشب می‌خواهم زودتر بخوابم، چون فردا روز پرکاری را در پیش دارم. دوقلوها، فردا متولد می‌شوند و نتایج آزمایش‌ها نشان می‌دهد که آن‌ها یک جور هستند.»

لی لی با آواز گفت: «یکی این جا، یکی جای دیگر، یکی این جا، یکی جای دیگر –»

یوناس پرسید: «پدر شما واقعاً یکی از آن‌ها را به جای دیگری می‌فرستید؟»

«نه، من فقط یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنم. اول آن‌ها را وزن می‌کنم و آن که بزرگ‌تر است را به کودکیاری که در آن جا حضور دارد، می‌دهم و بعد آن

یکی را که کوچک‌تر است، مرتب و تمیز تحویل می‌گیرم و بعد یک مراسم کوچولوی اخراج –»

پدر نگاهی به گابریل انداخته و پوزخندی زد: «بعد دست‌هایم را تکان می‌دهم و خدا حافظی می‌کنم.» کلمات آخر را بالحنی شیرین و بچه‌گانه، هم چنان‌که عادت وی در هنگام صحبت با بچه‌ها بود، ادا کرد و دست‌هایش را با حالتی آشنا تکان داد.

گابریل هم حرکتی کرد و دست‌هایش را به شکل خدا حافظی تکان داد.

«و یک نفر می‌آید و او را می‌گیرد؟ از جایی دیگر؟»

«بله، همین طور است، یوناس کوچولو.»

یوناس از این که پدر اسم زمان کودکی او را به کار برده بود، یکه خورد. لی لی سخت در فکر بود: «چی می‌شد. اگر اسم آن که به جای دیگر می‌رفت را چیزی مثل جاناتان می‌گذاشتند؟ و ما هم در مجموعه خودمان برای آن یکی هم، اسم جاناتان را انتخاب می‌کردیم، به این ترتیب دو بچه با یک اسم وجود خواهد داشت که کاملاً شبیه به هم هستند و بعد یک روز وقتی که آن‌ها شش ساله می‌شدند، همراه گروه برای بازدید به یک مجموعه دیگر می‌رفتند که یک جاناتان ۶ ساله، کاملاً شبیه به این جاناتان در آن جا وجود دارد، بعد، شاید این دو تا با هم جا به جا می‌شدند و یک جاناتان عوضی به خانه بر می‌گشت و والدینش هم متوجه این موضوع نمی‌شدند و بعد –»

لی لی نفسی تازه کرد.

مادر گفت: «لی لی، من یک فکر خوب دارم، چطور است تو قصه‌گو بشوی؟ فکر می‌کنم مدت‌هاست که در مجموعه قصه‌گو نداریم. اگر در زمان دوازده سالگی تو من در کمیته باشم، تو را برای این شغل انتخاب خواهم کرد!»

لی لی تبسمی کرد: «یک فکر دیگر هم دارم، شاید همه ما دوقلو بوده ایم و خودمان نمی دانیم، بنابراین، در جای دیگر، یک لی لی دیگر، یک یوناس دیگر، یک پدر دیگر، یک آشر دیگر، یک ریس ارشد دیگر و یک –» پدر اخمی کرد و گفت: «لی لی، وقت خواب است.»

۱۸

یوناس، روز بعد از بخشندۀ سؤال کرد: «بخشندۀ، آیا تا به حال به اخراج فکر کرده‌اید؟»

«منظورت اخراج خودم است یا مفهوم کلی آن را می‌گویی؟»
«فکر می‌کنم هر دو. معذرت می‌خواهم، منظورم این است که باید بیشتر دقت کنم. واقعاً خودم هم نمی‌دانم منظورم چیست.»

«بنشین، لازم نیست، وقتی که صبحت می‌کنیم، دراز بکشی.»
یوناس که قبلاً موقع سؤال کردن دراز می‌کشید، بلند شد و نشست.
بخشندۀ گفت: «من، هر چند وقت یک بار به آن فکر می‌کنم، وقتی که درد می‌کشم به اخراج خودم فکر می‌کنم و این که، ای کاش، می‌توانستم تقاضای اخراج کنم، اما می‌دانی که تا تعیین جانشین و تمام شدن آموزش مجاز به این کار نیستم.»

یوناس به خاتمه آموزش خود فکر می‌کرد و زمانی که او دریافت‌کننده جدید می‌شد، برای اوروشن بود که علیرغم احتراماتی که کسب می‌کرد، چه مشکلات و تنهاei، انتظار او را می‌کشید. سپس بالحنی افسرده گفت: «من هم نمی‌توانم تقاضای اخراج کنم، این موضوع در دستورالعمل آموزش ذکر

شده است.»

بخشنده با تلخی خنديد: «اين را مى دانم. آنها اين قوانين را بعد از آن شکست ۱۰ سال پيش مقرر کردن.» یوناس بارها و بارها در مورد آن شکست شنیده بود، اما هنوز نمى دانست ۱۰ سال پيش چه اتفاقی افتاده بود. بنابراین گفت: «بخشنده، خواهش مى کنم بگويد چه شده است.»

بخشنده شانه هايش را بالا آنداخت: «ظاهر مسئله بسيار ساده بود. يك دريافت‌كننده به همان روشي که مى داني، انتخاب شده بود. يك انتخاب آرام، تشريفات صورت گرفت و انتخاب انجام شد. جمعيت فرياد شادي مى کشيدند، همان طور که در مورد تو بود و دريافت‌كننده جديд نيز مثل تو گيج و کمي وحشت زده بود.»

«از پدر و مادرم شنیده ام که او يك مؤنث بود.»

بخشنده تأييد کرد.

يوناس به فيوناي دوست داشتنی فکر کرد. به خود لرزيد. او نمى خواست دوست خوبش، با دريافت خاطرات رنج بکشد و سپس سئوال کرد: «چه شکلي بود؟»

نگاه بخشنده آكنده از غم بود. درباره آن فکر کرد: «او مشخصاً بسيار جوان بود. بسيار خوددار و آرام و باهوش و مشتاق برای يادگرفتن.» سپس سرش را تکان داد و نفس عميقی کشيد: «مي داني، یوناس، وقتی او به اين اتاق، نزد من آمد، و خودش را برای آموزش معرفی کرد -» یوناس حرف او را قطع کرد: «مي توانيد، اسم او را به من بگويد؟ من مى دانم که نباید درباره آن صحبت کرد، اما فقط به من بگويد.»

بخشنده تأملی کرد، به نظر مى آمد گفتن آن اسم برايش دردناک باشد و بالاخره گفت: «اسم او رزماری بود.»
«رزماری، چه اسم قشنگی.»

بخشنده ادامه داد: «وقتی برای اولین بار به این جا آمد، روی همان صندلی نشست که تو هم روز اول نشسته بودی. او مشتاق و هیجانزده بود و کمی هم می ترسید. ما با هم صحبت کردیم و من سعی کردم همه چیز را برایش به بهترین نحو توضیح دهم.

«همان گونه که برای من بازگو کردید.»

سپس بخشنده با تأسف خنده دید: «شرح آن مشکل است. هر چیزی بستگی به تجربیات فرد دارد. اما من سعی کردم و او هم به دقت گوش کرد و یادم می آید که، چشمان درخشانی داشت.» سپس ناگهان سرش را بلند کرد: «یوناس، آن خاطره را که برای من عزیزترین بود، به یاد داری؟ من هنوز کمی از آن را دارم. آن اتاق، آن خانواده و آن پدریزگ و مادریزگ؟»

یوناس با سر تأیید کرد. البته که به یاد می آورد و گفت: «بله، خاطره‌ای که با خود آن احساس جالب را داشت. آن احساسی که شما آن را عشق نامیدید.»

بخشنده گفت: «بنابراین احساس من را می توانی بفهمی، من عاشق رزماری بودم.» و اضافه کرد: «و همین احساس را نسبت به تو هم دارم.» یوناس پرسید: «چه اتفاقی برایش افتاد؟»

«آموزش شروع شد. او هم مثل تو خوب می گرفت. بسیار با حرارت و با اشتیاق بود و از تجارب تازه لذت می برد. هنوز خنده‌های او را به خاطر دارم...»

بخشنده به لکنت افتاد و نتوانست ادامه دهد.

یوناس بعد از چند لحظه دوباره سئوال کرد. «چه اتفاقی افتاد؟ لطفاً به من بگویید.»

بخشنده چشم‌هایش را بست. «انتقال درد به او قلب مرا جریحه دار کرد. اما این وظیفه من بود. کاری که باید انجام می دادم. همان طور که در مورد تو نیز

مجبور بودم که انجام دهم.»

اتاق ساکت شد و یوناس منتظر ماند. بالاخره بخشنده ادامه داد: «پنج هفته، تمامش همین بود. من خاطرات شادی‌انگیز را به او می‌دادم؛ سواری روی چرخ و فلک، بازی با گربهٔ خانگی، گردش، و بعضی وقت‌ها خودم خاطره‌ای را انتخاب می‌کردم تا او را بخندانم، و آن خنده‌ها را در این اتاق همیشه ساکت، ذخیره کرده‌ام. اماً او هم مثل تو بود، یوناس، می‌خواست همه چیز را تجربه کند. او می‌دانست که این مسئولیت اوست و از من می‌خواست تا خاطرات تلغی را به او بدهم.»

یوناس چند لحظه‌ای نفسش را حبس کرد: «شما خاطرهٔ جنگ را به او ندادید. این طور نیست؟ فقط در مدت ۵ هفته؟!»

بخشنده سرش را تکان داد و آهی کشید: «نه، هیچ نوع درد جسمی هم به او منتقل نکردم. اماً خاطره‌ای از تنها‌یی به او دادم. خاطره‌ای دربارهٔ از دست دادن عزیزان. خاطره‌ای که در آن بچه‌ای از والدینش جدا می‌شد و این اولین خاطرهٔ دردنگی بود. در پایان آن، او دچار سرگیجه شد.»

یوناس آب دهانش را جمع کرد و رزماری را تصور می‌کرد، با آن خنده‌ها، بعد نگاه هراسان او، در حالی که روی تخت دراز کشیده و خاطرات را دریافت می‌کند.

بخشنده ادامه داد: «من نتوانستم این کار را ادامه دهم، بنابراین خاطراتی با شادی‌های بیشتر به او دادم. اماً او تغییر کرده بود. می‌توانستم آن را از چشم‌انش دریابم.»

یوناس گفت: «به اندازه‌ای که باید شجاع نبود؟»

بخشنده به این سوال جواب نداد: «او اصرار می‌کرد که ادامه بدهم و هیچ گونه کوتاهی نکنم. او، این را وظیفهٔ خود می‌دانست و من می‌دانستم که حق با اوست. من نمی‌توانستم خودم را راضی کنم که دردی بر او تحمیل کنم،

با این وجود او را با رنج‌های مختلف آشنا کردم، فقر، گرسنگی و وحشت. باید این کار را می‌کردم، یوناس، این وظیفه من بود و او هم انتخاب شده بود.» حالا بخشندۀ ناتوان شده بود و یوناس دست او را گرفت.

«بالاخره در یک بعدازظهر، کار روزانه را به پایان رساندیم. جلسه سختی بود. من سعی کردم تمامش کنم، هم چنان که با تو می‌کنم، با خاطره‌ای خوش. اما، دوران آن خنده‌ها به پایان رسیده بود. او به آرامی بلند شد و ایستاد، کمی اخم کرده بود. به نظر می‌آمد که تصمیمی گرفته است. سپس به طرف من آمد و دست‌هایش را دور من حلقه کرد و صورتم را بوسید.»

بخشندۀ صورتش را حرکتی داد، انگار لب‌های رزماری را که ۱۰ سال پیش او را لمس کرده بود، حس می‌کرد: «آن روز، او از اینجا رفت و دیگر هم برنگشت. من از طریق بلندگو، مطلع شدم که او مستقیماً نزد رئیس ارشد رفته و تقاضای اخراج کرده است.»

«اما، این خلاف مقررات است! دریافت‌کننده در حال تعلیم نمی‌تواند تقاضای —»

«این‌ها در دستورالعمل توست، یوناس. در مورد او چنین قانونی نبود. او تقاضای اخراج کرده بود و آن‌ها باید موافقت می‌کردند. من دیگر هرگز او را ندیدم.»

یوناس، با خودش فکر کرد. پس این بود. ناراحتی بخشندۀ کاملاً قابل درک بود، اما آن قدرها هم وحشتناک به نظر نمی‌رسید و یوناس می‌دانست که هر قدر هم آموزش مشکل باشد، او تقاضای اخراج نخواهد کرد. بخشندۀ نیاز به یک جانشین داشت و او برای این کار انتخاب شده بود. اما مسئله‌ای دیگر ذهن یوناس را مشغول کرده بود. رزماری خیلی زود تقاضای اخراج کرده بود. اما اگر یوناس چنین می‌کرد، چه می‌شد؟ حالا تقریباً یک سال بود که او خاطرات را دریافت می‌کرد!

«بخشنده، می‌دانم که من نمی‌توانم تقاضای اخراج بکنم، اماً اگر اتفاقی برای من بیفتد، مثلاً یک حادثه، آن وقت چه می‌شود؟ اگر مثل کالب کوچولو در رودخانه بیفتم، البته من شناگر خوبی هستم، اماً فرض کنیم که شنا بلد نیستم. آن وقت باید یک دریافت‌کنندهٔ جدید انتخاب شود، در حالی که شما بیشتر خاطرات را از دست داده‌اید، بنابراین، خاطرات هم با من از بین خواهند رفت! و بعد اگر –» سپس ناگهان با خودش خنديد: «مثل خواهرم، لی لی، داستان‌سرایی کردم.»

بخشنده نگاه موقرانه‌ای به او کرد: «لطفاً زیاد کنار رودخانه نرو. دوست من. ما رزمایی را بعد از ۵ هفته از دست دادیم و این فاجعه رخ داد. نمی‌دانم با از دست دادن تو چه خواهد شد؟»

«چرا فاجعه؟»

بخشنده یادآوری کرد: «فکر می‌کنم یک بار به تو گفته‌ام، زمانی که رزمایی از میان مارفت، خاطرات به مردم برگشت. یوناس، با از بین رفتن تو، خاطرات از بین نمی‌روند. آن‌ها ابدی هستند. رزمایی فقط به مدت ۵ هفته، خاطرات را دریافت کرده بود و بیشتر آن‌ها خوب و لذت‌بخش بودند. فقط چند خاطرهٔ وحشتناک بود، همان‌هایی که او را از پا درآوردند. اماً تا مدت‌ها، مجموعه درگیر آن احساسات بود! احساساتی که آن‌ها قبلًاً تجربه نکرده بودند. اندوه از دست دادن رزمایی و شکست در انجام وظیفه و این که نمی‌توانستم کمکی به آن‌ها بکنم، مرا از پا درآورده بود. و عصبانی بودم.» سپس لحظه‌ای ساکت شد و به فکر فرورفت و بالاخره ادامه داد: «می‌دانی، اگر آن‌ها تو را از دست بدنهند، تمام خاطرات را باید تحمل کنند.»

یوناس ادامه داد: «آن‌ها نمی‌توانند تحمل کنند.»

«مطمئناً همین طور خواهد بود. آن‌ها نمی‌دانند چگونه با آن‌ها رویه‌رو شوند.»

یوناس با آهی خاطرنشان کرد: «تنها راهش این است که شما کمک کنید.» بخشندۀ تأیید کرد و آهسته گفت: «فکر می‌کنم، من می‌توانم – «چه چیزی را می‌توانید؟»

بخشندۀ غرق در تفکر بود. بعد از چند لحظه گفت: «اگر در رودخانه غرق شوی، تنها راه کمک، همان است که در مورد تو انجام داده‌ام! این یک نظریه جالب است! اجازه بده کمی بیشتر راجع به آن فکر کنم. شاید وقتی دیگر در باره آن صحبت کنیم. حالا، نه!» سپس خنده کوتاهی کرد: «خوشحالم که شناگر خوبی هستی، یوناس. اماً مواطن رودخانه باش.» بخشندۀ از ته دل نمی‌خندید، انگار افکارش، جای دیگر بود و نگاهش، نگران.

۱۹

یوناس به ساعت نگاه کرد. کارهای زیادی باید انجام می‌دادند. اما او و بخشندۀ ساعات بسیاری را با صحبت کردن می‌گذراندند.

یوناس گفت: «متأسنم که وقت شما را با سؤال کردن تلف کردم. فقط می‌خواستم کمی در مورد اخراج صحبت کنید، چراکه امروز قرار است پدرم یک بچه تازه متولد شده را اخراج کند. یکی از دو قلوها را، پدر باید یکی از آن‌ها را انتخاب کند آن یکی را که سنگین‌تر است، و دیگری را اخراج کند.» و سپس دوباره نگاهی به ساعت انداخت: «دیگر تمام شده است، چون قرار بود این کار را صبح بکند.»

نگاه بخشندۀ سنگین شد و به آهستگی، انگار که با خودش حرف می‌زند، گفت: «ای کاش، این کار را نمی‌کردن.»

یوناس به آرامی خندهید: «خوب، نمی‌شود که دو تا آدم مثل هم در یک جا باشند! فکر کنید، چه حوادثی ممکن است رخ دهد. ای کاش می‌توانستم مراسم را ببینم.» او از فکر دیدن اجرای مراسم نوازش و تنظیف دوقلوها، توسط پدرش، لذت می‌برد. پدرش مرد آرامی بود.

بخشندۀ گفت: «تو می‌توانی ببینی.»

یوناس گفت: «نه، آن‌ها هرگز به بچه‌ها، اجازه چنین کاری را نمی‌دهند. این مراسم خیلی خصوصی است.» بخشنده گفت: «یوناس، می‌دانم که دستورالعمل‌های آموزش را با دقت خوانده‌ای، پس حتماً می‌دانی که تو اجازه داری در رابطه با هر چیزی از هر کسی سؤوال کنی.»
یوناس تأیید کرد: «بله، اماً -»

«یوناس، با تمام شدن آموزش، تو دریافت‌کنندهٔ جدید خواهی بود. می‌توانی کتاب‌ها را بخوانی، و خاطرات همیشه با تو خواهند بود. برای تو، دسترسی به همه چیز امکان دارد. این قسمتی از آموزش تو است و اگر بخواهی یک مراسم اخراج را ببینی، فقط کافیست تا آن را بخواهی.»
یوناس شانه‌هایش را بالا انداخت: «خوب، شاید این کار را بکنم، اماً، به هر صورت برای این یکی خیلی دیر شده است، مطمئنم که این کار را صبح انجام داده‌اند.»

سپس بخشنده چیزی به او گفت که قبلًاً نمی‌دانست: «تمام مراسم خصوصی ضبط می‌شوند و آن‌ها را در مرکز پرونده‌های بسته نگه می‌دارند.
آیا می‌خواهی مراسم اخراج امروز صبح را ببینی؟»
یوناس تردید داشت. او نگران بود که شاید پدرش از دیدن این مراسم خصوصی، راضی نباشد.

بخشنده با قاطعیت گفت: «فکر می‌کنم، باید این کار را بکنم.»
یوناس گفت: «بسیار خوب، پس بگویید که چگونه.»
بخشنده از روی صندلی بلند شد، به طرف بلندگوی روی دیوار رفت و آن را روشن کرد.

خیلی سریع، صدایی از آن به گوش رسید: «بله دریافت‌کننده، چه کمکی از دست من برمی‌آید؟»
«مایلم اخراج یکی از دو قلوها را که صبح انجام شده، ببینم.»

«دریافت‌کننده، چند لحظه صبر کنید. متشکرم.»

یوناس به صفحه نمایش ویدئو که بالای ردیفی از کلیدها قرار داشت، نگاه کرد. خطوطی زیگزاک روی صفحه نمایان شد، سپس اعدادی که نشان دهنده تاریخ و زمان بود، به نمایش درآمد. او خوشحال بود که به این چیزها دسترسی دارد، و تعجب کرد که تا به حال از آن اطلاعی نداشت. سپس نمایش شروع شد، اتاقی خالی و بدون پنجره، فقط یک تخت، یک میز و یک قفسه بود. روی میز وسایلی بود، یک ترازو، او قبلًا هم آن را، در مرکز پرورش بجهه‌ها، دیده بود. کف زمین هم با فرش کمرنگی پوشیده شده بود.

«این یک اتاق معمولی است. فکر می‌کردم، این کار در تالار بزرگ انجام می‌شود و هر کسی می‌تواند آن جا حضور داشته باشد. تمام سالمدان به مراسم اخراج می‌روند! اما، شاید در مورد یک بچه، آن‌ها –» بخشنده که به صفحه نمایش نگاه می‌کرد، گفت: «هیس»

پدر یوناس با لباس کودکیاری، وارد اتاق شد. و بچه، پیچیده در پتویی نرم، در آغوش او بود. یک زن دیگر هم که او نیفورم پوشیده بود و بچه دیگر را در پتو پیچیده بود، وارد شد.

یوناس، آهسته، گویی که اگر بلند حرف بزند، آن کوچولوها بیدار می‌شوند، گفت: «این پدرم است و آن یکی، هم دستیارش است، او هنوز در حال آموزش است. اما به زودی کارش تمام می‌شود.»

هر دوی کودکیاران، پتوها را باز کرده و بچه‌ها را روی تخت گذاشتند. آن‌ها لخت بودند. یوناس متوجه شد که هر دو مذکر هستند.

یوناس با اشتیاق پدرش را نگاه می‌کرد. او به آرامی یکی از بچه‌ها را بلند کرد و سپس دیگری را روی ترازو گذاشت. پدر خنديد و رو به زن کرده و گفت: «خوبه، یک لحظه، فکر کردم، هر دو مثل هم هستند. در این صورت به دردسر می‌افتدیم. اما، این یکی ۶ پوند است. به این ترتیب، می‌توانی این را

مرتب کرده و لباس بپوشانی و به مرکز بدھی.»
 زن بچه را گرفت و از همان دری که آمده بود، برگشت.
 پدر، بچه دیگر را که وول می خورد، به طرف تخت برد و گفت: «و تو،
 کوچولو، تو فقط ۵ پوند و ۱۰ اونس هستی. یک ملخ!»
 این همان لحنی بود که پدر موقع حرف زدن با گابریل داشت. یوناس
 خندید.

بخشنده گفت: «نگاه کن.»

یوناس گفت: «حالا او را آماده و مرتب می کند، پدرم قبلًا این را به من گفته
 است.»

بخشنده با لحنی آمرانه و غریب گفت: «ساکت باش یوناس، نگاه کن.»
 یوناس دستور بخشنده را اطاعت کرده و منتظر شد تا ببیند بعداً چه
 اتفاقی می افتد. او برای دیدن این مراسم، خیلی کنجکاو بود.
 پدر برگشت و در کمد را باز کرد. یک سرنگ و بطری کوچک، بیرون
 آورد. با دقیق بسیار، سوزن را داخل بطری کرده و سرنگ را با مایعی روشن
 پر کرد. یوناس خود را عقب کشید. او فراموش کرده بود که بچه های تازه
 متولد شده، باید واکسن بزنند. و گرچه از این کار متنفر بود، اما می دانست که
 کاری ضروری است. سپس، پدر سوزن را در نقطه‌ای بالای پیشانی بچه
 گذاشت و محتوی سرنگ را خالی کرد.

نوزاد به خودش پیچید و ناله ضعیفی کرد. یوناس تعجب کرده بود.

«چرا، پدر —

بخشنده با تندی گفت: «هیس»

پدر مشغول حرف زدن بود و یوناس جواب سئوالی را که در ذهن داشت،
 گرفت. او با همان لحن بچه گانه صحبت می کرد: «می دونم، می دونم که درد
 دارد، کوچولو اما من احتیاج به یک سیاهرگ دارم و سیاهرگ دست تو هنوز

خیلی کوچولوست.»

او خیلی آرام، این کار را انجام داد و سپس سرنگ خالی بود.
«تمام شد. خیلی هم سخت نبود، سخت بود؟» یوناس صدای پدر را می‌شنید. سپس برگشت و سرنگ خالی را داخل یک ظرف انداخت.
یوناس با خودش گفت: «حتماً حالاً تمیز و مرتبش می‌کند.» بچه دیگر گریه نمی‌کرد. دست و پایش با یک حرکت سریع انقباضی تکان خورد. سپس سست شد. سرش به یک طرف افتاد و چشمانش نیمه‌باز ماند و جان داد.
یوناس شوکه شده بود. این حرکت برایش آشنا بود. قبل‌آهن چنین صحنه‌ای را دیده بود. اما کجا؟ به یاد نمی‌آورد. به صفحه نمایش خیره شده بود. انتظار داشت اتفاقی بیفت. اما هیچ اتفاقی نیفتاد. آن کوچولو، بدون حرکت، دراز کشیده بود. پدر مشغول جمع‌آوری وسایل بود. پتو را پیچید و در کمد را بست.

یک بار دیگر، مثل آن روز در زمین بازی، شوکه شده بود. یک بار دیگر صورت خونین پسرک را دید، همان که زندگی از چشمانش رخت بریسته بود. خاطره بازگشت.

یوناس، مبهوت از آن چه که اتفاق افتاده بود، با خود می‌گفت: «او را کشت! پدرم او را کشت!» و هم چنان بی‌حس و حرکت به صفحه نمایش خیره مانده بود.

پدر اتاق را مرتب کرد. سپس جعبه کوچکی را که روی زمین بود، برداشت، آن را روی تخت گذاشت و بدن بی‌حرکت بچه را در آن گذاشت و در آن را محکم بست. سپس جعبه را برداشت و به آن طرف اتاق برد.
در کوچکی را که روی دیوار بود باز کرد: یوناس تاریکی پشت در را می‌دید. چیزی شبیه به مخزن آشغال بود که در مدرسه هم وجود داشت.
پدر جعبه را برداشت و آن را داخل مخزن آشغال انداخت.

یوناس صدای پدرش را شنید که با همان لحن بچه‌گانه گفت: «خداحافظ، کوچولو» و سپس صفحه نمایش خاموش شد.

بخشنده به طرف او برگشت. کاملاً آرام بود. سپس گفت: «وقتی از طریق بلندگو به من اطلاع دادند که رزماری تقاضای اخراج کرده است، صفحه نمایش را روشن کردند تا مراحل کار را به من نشان دهند. او، آن جا بود - آخرین تماشای آن بچه زیبا - منتظر بود. آن‌ها سرنگ را آوردند و از او خواستند تا آستینش را بالا بزند.»

«یوناس، تو گفتی که او به اندازه کافی شجاعت نداشته است؟ من چیزی در مورد شجاعت نمی‌دانم: شجاعت چیست و چه معنایی می‌دهد! فقط می‌دانم که وحشت زده و بی‌حرکت اینجا نشسته بودم. مستأصل و بیچاره بدون این که بتوانم کمکی بکنم و شنیدم که رزماری به آن‌ها گفت که ترجیح می‌دهد خودش تزریق را انجام دهد. و بعد همین کار را کرد. من نتوانستم نگاه کنم و رویم را برگرداندم.»

سپس نگاهی به یوناس کرد و بالحنی تلخ گفت: «خوب، یوناس. همین است، آن چه که تو در مورد اخراج می‌خواستی بدانی.»

درون یوناس آشوب بود، دردی و حشتناک احساس می‌کرد. دردی که انگار درونش را چنگ می‌زد و می‌خواست با فریادی آن را بیرون ببریزد.

۲۰

یوناس، بلند بلند گریه می‌کرد، فریاد می‌زد و مشت‌هایش را بر تخت می‌کوبید. «نمی‌روم! به خانه نمی‌روم! شما نمی‌توانید مرا مجبور کنید!» بخشندۀ با تحکم گفت: «بنشین، یوناس.»

یوناس اطاعت کرد و در حالی که می‌لرزید و اشک می‌ریخت، روی لبۀ تخت نشست. او نمی‌توانست به بخشندۀ نگاه کند.

«امشب را این جا بمان. می‌خواهم با تو صحبت کنم. امّا ساکت باش تا به خانواده‌ات اطلاع دهم. کسی نباید صدای گریه تو را بشنود.»

یوناس با خشم فراوان سرش را بلند کرد: «هیچ کس صدای آن بچه را هم نشنید! هیچ کس، جز پدر من!» و دوباره گریه کرد.

بخشندۀ با آرامش صبر کرد. بالاخره یوناس بر خود مسلط شد و در حالی که هنوز شانه‌هایش می‌لرزید، نشست. بخشندۀ به طرف بلندگوی روی دیوار رفت و آن را روشن کرد.

«بله، بخشندۀ. چه کمکی می‌توانم بکنم؟»

«به خانواده دریافت‌کنندهٔ جدید، اطلاع دهید که امشب را جهت آموزش اضافی، با من خواهد بود.»

«دستور شما اجرا خواهد شد آقا. متشکرم.»

«دستور شما اجرا خواهد شد، آقا. دستور شما اجرا خواهد شد، آقا آن چه شما می خواهید انجام خواهد شد، آقا. مردم را خواهیم کشت، آقا، اشخاص پیر؟ بچه های کوچک؟ از کشتن آنها، خوشحال خواهیم شد، آقا. متشکرم، آقا. چه کمکی می توانم ...» به نظر می آمد، یوناس نمی تواند جلو خودش را بگیرد.

بخشنده شانه هایش را محکم گرفت. یوناس آرام گرفت و به او خیره شد. «به من گوش بد، یوناس. آنها نمی توانند کمکی بکنند. آنها هیچ چیز نمی دانند.»

«این را قبلاً هم به من گفته اید.»

«بله، گفتم. برای این که حقیقت دارد. این روش زندگی آن هاست. زندگی برای آنها این جور ترتیب داده شده است. تو هم اگر جانشین من نشده بودی، همین زندگی را داشتی.»

«اما او به من دروغ گفت.» یوناس گریه می کرد.

«این، آن چیزی بود که باید انجام می داد و هیچ چیز دیگر نمی داند.»

«شما چی؟ شما هم به من دروغ می گویید؟» لحن یوناس کمی غیر مؤدبانه بود.

«من این اختیار را دارم که دروغ بگویم. اما هرگز به تو دروغ نگفته ام.» یوناس به او خیره شد: «اخراج، همیشه، به این شکل است؟ برای آن هایی که ۳ بار قانون شکنی می کنند؟ برای پیرها؟ آیا افراد پیر را هم می کشند؟»

«بله، همین طور است.»

«پس فیونا چی؟ او عاشق افراد پیر است! او آموزش می بیند تا از آنها مراقبت کند. آیا او این مراحل را می داند، اگر بفهمد، چه می کند؟ چه

احساسی خواهد داشت؟» یوناس، صورتش را با پشت دستش پاک کرد.
بخشنده گفت: «فیونا قبلًا برای این کار تربیت شده است. این دوست مو
قرمز تو، کارش بسیار خوب است. احساسات هیچ نقشی در زندگی او
ندارند.»

یوناس، دستانش را دور بدنش حلقه کرد و بدنش را به جلو و عقب برد:
«چه کار باید بکنم؟ نمی‌توانم برگردم! نمی‌توانم.»
بخشنده بلند شد: «اول دستور غذای عصر را می‌دهم.»

یوناس دوباره با همان لحن مشمیزکننده گفت: «و بعد در احساسات
یکدیگر شریک می‌شویم؟»
بخشنده با رنج و تأسف خندهید: «یوناس، تو و من، تنها کسانی هستیم که
احساسات داریم. حالا، نزدیک یک سال است که در احساسات با هم
شریک هستیم.»

یوناس با درماندگی گفت: «متأسنم، بخشنده. نمی‌خواهم آن قدر
نفرت‌انگیز باشم. لااقل برای شما، نه.»
بخشنده، شانه‌های خمیده یوناس را مالید: «بعد از غذا نقشه‌ای خواهیم
کشید.»

یوناس سرش را بلند کرد، گیج شده بود: «نقشه برای چی؟ چیزی وجود
ندارد. هیچ کاری نمی‌توانیم بکنیم. همیشه این طور بوده است. قبل از من،
قبل از شما و قبل از آن‌هایی که قبل از شما بوده‌اند. زمان‌های قبل و قبل و قبل
از آن.»

صدایش همان لحن همیشگی را داشت.

بخشنده گفت: «یوناس، درست است که این روش به نظر همیشگی
می‌آید، اما خاطرات نشان می‌دهند که همیشه این طور نبوده است. مردم
زمانی همه چیز را احساس می‌کردند. من و تو، قسمتی از آن‌ها هستیم و به

همین دلیل این را می‌دانیم. ما می‌دانیم که زمانی، احساساتی چون غرور، رنج و ...

یوناس اضافه کرد: و "عشق" و آن خانواده را به یاد آورد. "درد" و دوباره به آن پسرک سر باز فکر کرد.

"بدترین قسمت نگهداری خاطرات، درد نیست. بلکه تنها یی آن است. خاطرات را باید تقسیم کرد."

یوناس که سعی می‌کرد، بخشندۀ را خوشحال کند، گفت: «من دارم آن‌ها را با شما شریک می‌شوم.»

«بله، حقیقت دارد و بودن تو در اینجا، در کنار من، در طی سال گذشته، این معرفت را به من داد که باید تغییری صورت گیرد. سال‌ها، به این موضوع فکر کردم اماً، امیدی در کار نبود. حالا برای اولین بار فکر می‌کنم باید راهی وجود داشته باشد.» سپس به آرامی گفت: «و تو آن را برای من آشکار کردي.» بعد نگاهی به ساعت کرد: «دو ساعت پیش.»

یوناس به او نگاه می‌کرد و گوش می‌داد.

حالا خیلی از شب گذشته بود. آن‌ها حرف زده و حرف زده بودند. یوناس خود را در جامه‌ای که متعلق به بخشندۀ بود، پیچیده بود، جامه بلندی که فقط ارشدها می‌پوشیدند.

نقشه آن‌ها عملی و امکان‌پذیر بود و اگر شکست می‌خورد، یوناس احتمالاً کشته می‌شد.

اماً چه اهمیتی داشت؟ اگر می‌ماند، زندگی او، زندگی با ارزشی نبود. سپس به بخشندۀ گفت: «بله، این کار را خواهم کرد، فکر می‌کنم از عهده آن برمی‌آیم. به هر صورت سعی خود را خواهم کرد. اماً می‌خواهم که شما هم با من بیایید.»

بخشنده سرش را تکان داد و گفت: «یوناس، مجموعه سال‌های سال و در

طی نسل‌های بسیار، وابسته به یک دریافت‌کننده، جهت نگهداری خاطرات بوده است. من بسیاری از آن‌ها را به تو داده‌ام و نمی‌توانم آن‌ها را برگردانم. با رفتن آن‌ها از ذهن من، راهی برای بازگشت وجود ندارد. بنابراین، اگر فرار کنی، دیگر رفته‌ای - و می‌دانی که دیگر راه برگشته وجود ندارد.»

یوناس با متأنث تأیید کرد. این همان قسمت وحشتناک نقشه بود. سپس گفت: «بله، می‌دانم، اما اگر شما با من بیایید...» بخشندۀ سرش را تکان داد و سعی کرد او را آرام کند: «اگر تو بروی، معناش این است که مجموعه باید خودش مسئولیت تحمل خاطرات را به عهده بگیرد. من فکر می‌کنم آن‌ها می‌توانند، اما خیلی مشکل خواهد بود. ۱۰ سال پیش، وقتی رزماری را از دست دادیم و خاطرات به مردم بازگشت، آن‌ها وحشت کردند. البته، آن‌ها در مقایسه با خاطرات تو بسیار کم بودند. وقتی خاطرات به مردم برگردد، آن‌ها احتیاج به کمک دارند. یادت می‌آید، در ابتدای کار چقدر به تو کمک کردم؟»

یوناس تأیید کرد: «بله، در ابتدا مرا می‌ترساند و صدمه می‌خوردم.»
«آن وقت، تو به من احتیاج داشتی و بعد، آن‌ها نیازمند من خواهند بود.»
«فایده ندارد، آن‌ها کسی را پیدا می‌کنند تا جای مرا بگیرد. آن‌ها، یک دریافت‌کنندهٔ جدید انتخاب می‌کنند.»

«کسی آمادگی این کار را ندارد. البته آن‌ها به سرعت این کار را خواهند کرد، اما فکر می‌کنم، بچه دیگری با این صفات...»

«یک دختر با چشم‌های روشن هست. اما فقط ۶ سال دارد.»
«بله، او را می‌شناسم. اسمش کاترین است. اما او خیلی جوان است و باید خیلی به او فشار آورد تا بتواند این خاطرات را تحمل کند.»

یوناس التماس کرد: «بخشندۀ از شما می‌خواهم که با من بیایید.»
بخشندۀ با تحکم گفت: «نه، من باید این جا بمانم. من، خودم، این را

می خواهم، یوناس. اگر با تو بیایم و ما هر دو آن‌ها را تنها بگذاریم، مردم مجموعه بدون کمک می‌مانند. هرج و مرج می‌شود و یکدیگر را نابود می‌کنند. من نمی‌توانم بروم.»

«بخشنده، چرا ما باید به آن‌ها اهمیت بدهیم؟»

بخشنده لبخند پرمعنایی زد و یوناس سرش را پایین انداخت.

البته که آن‌ها، اهمیت داشتند. این معنای تمام آن خاطرات بود.

بخشنده آهی کشید: «یوناس، من از عهده این کار برنمی‌آیم. حالا بسیار ضعیف هستم و می‌دانی که دیگر رنگ‌ها را نمی‌بینم.»

قلب یوناس شکست. دست‌های بخشنده را گرفت.

سپس بخشنده گفت: «تورنگ‌ها را داری، شهامت داری و من کمک می‌کنم تا قدرت داشته باشی.»

یوناس گفت: «سال گذشته، وقتی تازه، دوازده ساله شده بودم و وقتی شروع به دیدن رنگ‌ها کردم، شما گفتید که شروع کار شما با من متفاوت بوده است. اما من چیزی از آن نمی‌فهمیدم.»

بخشنده خوشحال شد: «درست است و آیا می‌دانی که با تمام دانشی که کسب کرده‌ای و تمام خاطراتی که در حال حاضر داری، هنوز هم نخواهی فهمید؟ چرا که من کمی خودخواه بوده‌ام و چیزی از آن را به تو نداده‌ام. می‌خواستم تا آخر، آن را برای خودم نگه دارم.»

«چه چیزی را نگه دارید؟»

«وقتی پسر بچه بودم، جوان‌تر از تو، آن موقع این تجربه را به دست آوردم. در مورد من، دیدن ماوراء اشیا نبود. من می‌توانستم ماوراء اصوات را بشنوم.»

یوناس کمی صورتش درهم شد و سعی کرد، آن را مجسم کند: «چه چیزی می‌شنیدید؟»

بخشنده با لبخند گفت: «موسیقی، من اصواتی را می‌شنیدم که موسیقی خوانده می‌شود و قبل از رفتن، مقداری از آن را به تو خواهم داد.» یوناس سرش را تکان داد و تأکید کرد: «نه، بخشنده، دلم می‌خواهد، آن‌ها را برای خودتان نگه دارید.»

* * *

یوناس صبح روز بعد به خانه رفت. با خوشحالی به والدینش سلام کرد و خیلی راحت به آن‌ها دروغ گفت. او به آن‌ها گفت که شب پرکار ولی دل‌انگیزی داشته است. پدرش هم لبخندی زد و او هم به همان راحتی در مورد روز شلوغ و دل‌انگیزش دروغ گفت. در ساعات مدرسه، نقشه را در مغزش مرور می‌کرد. به نظر ساده می‌آمد. او و بخشنده، بارها آن را مرور کرده بودند.

در مدت دو هفته‌ای که به ماه دسامبر مانده بود، بخشنده تمام خاطراتی را که قدرت و شجاعت یوناس را افزایش می‌داد به او منتقل می‌کرد. او برای پیدا کردن (جای دیگر) که آن‌ها هر دو از وجود آن مطمئن بودند، نیاز به شهامت و قدرت داشت. آن‌ها می‌دانستند که سفر سختی در پیش است. قرار بود نیمه‌های شب، قبل از مراسم، یوناس مخفیانه خانه را ترک کند. این قسمت، احتمالاً خطرناک‌ترین قسمت نقشه بود. چرا که به غیر از امور رسمی، ترک خانه در هنگام شب مجاز نبود.

«نیمه‌شب خانه را ترک خواهم کرد، آن موقع مأموران جمع‌آوری باقیمانده‌های غذا کارشان تمام شده است و مأموران تعمیر پیاده‌روها، کارشان را به آن زودی شروع نمی‌کنند. بنابراین کسی نیست که مرا ببیند، مگر کسانی که کارهای ضروری را انجام می‌دهند.»

«نمی‌دانم اگر دیده شوی، چه خواهد شد، یوناس. من خاطرات زیادی درباره فرار دارم. در طول تاریخ، مردم از چیزهای وحشتناک فرار کرده‌اند، اما

هر فراری موقعیت خاص خودش را دارد و من خاطره‌ای مثل این ندارم.»

«مراقب خواهم بود، کسی مرا نخواهد دید.»

«البته تو به عنوان دریافت‌کننده جدید از احترام زیادی برخوردار هستی و فکر نمی‌کنم خیلی مورد سؤال و جواب قرار بگیری.»

«من می‌گویم که یک مأموریت مهم داشته‌ام و تقصیر شماست که ساعتها از مجموعه دورافتاده‌ام.» یوناس کمی شوخی کرد. آن‌ها هر دو با حالتی عصبی خندیده بودند. اماً یوناس مطمئن بود که می‌تواند بدون این که دیده شود، از خانه خارج شود. قرار بود یوناس کمی پوشانک اضافی بردارد و با دوچرخه به سمت رودخانه برود. آن‌جا، دوچرخه و پوشانک را زیر علف‌ها پنهان کند و سپس پیاده و آهسته به خلوتگاه برود.

«هیچ کس این‌جا نخواهد بود. من در را باز می‌گذارم و تو خیلی راحت وارد اتاق خواهی شد.»

وقتی والدینش از خواب بیدار می‌شدند، متوجه نبودن او می‌شدند. آن‌ها یک یادداشت روی تخت او پیدا می‌کردند که در آن توضیح داده بود که صبح زود برای دوچرخه‌سواری رفته و تا شروع مراسم باز می‌گردد.

والدینش عصبانی می‌شدند اماً به کسی چیزی نمی‌گفتند تا بعداً بابت این بی‌توجهی او را تنبیه کنند. آن‌ها صبر می‌کردند و وقتی خبری از او نمی‌شد، مجبور می‌شدند بدون او به مراسم بروند.

«آن‌ها به کسی چیزی نخواهند گفت. چون این بی‌توجهی من به تربیت خودشان برمی‌گردد. به هر صورت، همه چنان سرگرم مراسم هستند که متوجه عدم حضور من نمی‌شوند. حالا من دوازده ساله هستم و در حال تعلیم، و نیازی نیست که در مراسم باشم. آشر هم فکر می‌کند یا با والدینم هستم یا با شما...»

«والدینت هم دلشان خوش است که یا با آشر هستی یا با من...»

«چند ساعتی همه به این موضوع فکر می‌کنند.»

«و آن وقت، تو و من در راهی خواهیم بود که در پیش گرفته‌ایم.»
قرار بود صبح زود، بخشندۀ تقاضای یک وسیله نقلیه و راننده بکند. این کار خیلی غیرمعمول نبود. چراکه بخشندۀ هر چند وقت یک بار به مجموعه‌های دیگر رفته و با ارشدّهای آن‌ها ملاقات می‌کرد، زیرا او مسئولیت تمام مجموعه‌ها را به عهده داشت.
معمولًا، بخشندۀ در مراسم ماه دسامبر شرکت نمی‌کرد. حضور او در سال گذشته، به علت انتخاب یوناس بود.

زندگی او کاملاً از بقیه مجموعه جدا بود. بنابراین غیبت او مشکلی ایجاد نمی‌کرد.

وقتی راننده می‌آمد، بخشندۀ او را به دنبال کار کوچکی می‌فرستاد. در زمان غیبت راننده، بخشندۀ به یوناس کمک می‌کرد تا خود را پشت ماشین پنهان کند. او در مدت دو هفته باقی مانده تا دسامبر، مقداری غذا ذخیره می‌کرد و در روز موعود غذاها را به یوناس می‌داد.

مراسم مثل همیشه برگزار می‌شد و هم‌زمان، یوناس و بخشندۀ در مسیر نقشه پیش می‌رفتند.

اواسط روز، غیبت او مشخص می‌شد و باید کاری انجام می‌گرفت. مراسم قطع نمی‌شد. غیرممکن بود. اما جستجوگرها در مجموعه پخش می‌شدند.

و زمانی که دوچرخه و لباسش را پیدا می‌کردند، بخشندۀ برگشته بود و یوناس سفرش را به جایی دیگر، شروع کرده بود. در مجموعه اغتشاش و هراس حاکم می‌شد و آن‌ها با موقعیتی رویه‌رو می‌شدند که قبلًا تجربه نکرده بودند و خاطره‌ای وجود نداشت تا با کمک آن راه حلی پیدا کنند. آن‌ها نمی‌دانند چه کار کنند و برای راهنمایی به بخشندۀ مراجعه می‌کنند. بخشندۀ، به تالار بزرگ، جایی که همه مردم مجموعه در آن جمع می‌شوند، رفته و

آنها را کنترل می‌کند. او، به آنها اطلاع می‌دهد که یوناس در رودخانه افتاده و از بین رفته است و آنها، مراسم سوگواری را انجام می‌دهند.

”یوناس، یوناس“ آنها نام او را با صدای بلند فریاد می‌زدند و بخشندۀ آنها را رهبری می‌کرد.

سپس، آرام آرام، صدای خود را پایین می‌آورند، تا آن جایی که دیگر صدایی به گوش نمی‌رسید و در پایان آن روز طولانی، یوناس برای همیشه از زندگی آنها خارج می‌شد.

حالا دیگر خودشان باید تمام خاطرات را تحمل کنند و این جاست که بخشندۀ به آنها کمک می‌کند.

یوناس در پایان بخشی طولانی درباره نقشه فرار گفته بود: «بله، متوجه هستم که آنها به شما احتیاج دارند. اما من هم به کمک شما احتیاج دارم. خواهش می‌کنم با من بیایید». این آخرین التماس‌های یوناس بود و خودش هم جواب آن را نمی‌دانست.

«زمانی که من به آنها کمک کنم تا این تغییرات را بپذیرند، وظیفه‌ام را به پایان رسانده‌ام و از تو متشکرم یوناس، چرا که بدون تو هیچ وقت تصور هیچ تغییری نمی‌کردم. اما وظیفه تو در این راه، فرار است و وظیفه من ماندن.»

«اما بخشندۀ، شما دوست ندارید با من باشید؟»

بخشنده او را در آغوش گرفت: «من عاشق تو هستم. اما باید به جایی دیگر بروم. بعد از تمام شدن وظایفم در اینجا، می‌خواهم با دخترم باشم.» یوناس که با افسردگی به زمین خیره شده بود، ناگهان تکانی خورده و سرش را بلند کرده بود: «نمی‌دانستم که شما یک دختر دارید! شما درباره همسرتان صحبت کرده‌اید، اما چیزی درباره دخترتان نمی‌دانستم.»

برای اولین بار در طی ماه‌ها کنار هم بودن، یوناس خوشحالی واقعی را بر چهره بخشندۀ دیده بود.

بخشنده گفت: «اسم او رزماری بود.»

۲۱

نقشه آن‌ها، عملی می‌شد. آن‌ها قدرت انجام این کار را داشتند. این‌ها جملاتی بود که یوناس در طول روز، بارها و بارها با خودش تکرار کرده بود. اما، غروب آن روز همه چیز تغییر کرد. همه چیز. تمام چیزهایی که آن‌ها به دقت در مورد آن فکر کرده بودند، به هم خورد.

آن شب، یوناس مجبور شد فرار کند. بعد از تاریک شدن هوا و آرام شدن مجموعه، او خانه را ترک کرد. خیلی خطرناک بود هنوز بعضی از کارگران شب مشغول کار بودند. آهسته و پنهانی حرکت مسی کرد. در جاهای کم نور می‌ایستاد و راه خود را پیدا می‌کرد. او از کنار خانه‌های تاریک و میدان خالی شهر به طرف رودخانه رفت. خانه سالم‌مندان از پشت میدان مرکزی دیده می‌شد و پشت آن محل خلوت‌گاه بود و بالا آسمان شب. یوناس نمی‌توانست توقف کند، وقت نداشت. حالا هر دقیقه ارزش داشت و هر لحظه باید از مجموعه دورتر می‌شد. حالا روی پل بود، روی دوچرخه، خم شده بود و با قدرت پا می‌زد. می‌توانست در آن تاریکی شب، آب خروشان رودخانه را ببیند.

تعجب کرده بود. او نمی‌ترسید و از ترک آن جا هیچ گونه احساس

تأسفی نمی‌کرد. اما رنج عمیقی وجودش را پر کرده بود، چراکه عزیزترین دوستش را ترک می‌کرد. می‌دانست که باید ساکت باشد، اما از آن جاکه می‌دانست بخشنده قدرت شنیدن تمام اصوات را دارد، با تمام وجودش، از درون قلبش و ذهنش، او را صدا کرد و با او خداحافظی کرد.

اتفاق، موقع غذای شام، رخ داده بود. اعضای خانواده، مثل همیشه، مشغول خوردن غذا بودند، لی لی پرگویی می‌کرد و پدر و مادر همان تفسیرات همیشگی را به کار می‌بردند (یوناس می‌دانست که دروغ می‌گویند). کنار آن‌ها، گابریل با خوشحالی مشغول بازی بود. شیرین زیانی می‌کرد و یوناس را نگاه می‌کرد. او خوشحال بود که بعد از آن شب غیرمنتظره دور از خانه، دوباره کنار یوناس است.

پدر نگاهی به بچه انداخت: «خوش باش کوچولو، این آخرین شب است که میهمان ما هستی.»

یوناس پرسید: «منظورتان چیست؟»

پدر با نامیدی آهی کشید: «حتماً متوجه شدی که صبح وقتی به خانه برگشتی، گابریل نبود، چراکه ما تصمیم گرفتیم شب گذشته را در مرکز بگذراند، موقعیت خوبی بود، چون تو نبودی و ما می‌توانستیم او را امتحان کنیم. گابریل، شب‌هایی را که با تو بود، آرام خوابیده بود.»

مادر با دلسوزی پرسید: «آن جا هم خوب خوابید؟»

پدر لبخند تأسف‌باری زد: «فاجعه بود. از قرار معلوم، تمام شب را گریه کرده بود. کودکیاران شب نتوانسته بودند او را آرام کنند و وقتی من سرکار رفتم، آن‌ها کلافه بودند.»

لی لی به بچه که روی زمین بود، پوزخندی زد و با لحنی سرزنش‌آمیز گفت: «گیب بد ذات.»

پدر ادامه داد: «به این ترتیب باید در مورد او تصمیم نهایی را می‌گرفتیم،

من در جلسه بعضاً ظهر، رأى به اخراج او دادم.»

يوناس چنگالش را زمین گذاشت و به پدر خیره شد. «اخراج

پدر تأیید کرد: «ما واقعاً تمام تلاشمان را کردیم، این طور نیست؟»

مادر هم در موافقت با پدر گفت: «بله، تمام تلاشمان را کردیم.»

لی لی هم با موافقت سرش را تکان داد.

يوناس سعی می کرد صدایش را آرام کند: «کی؟ چه وقت او اخراج

می شود؟»

«فردا صبح، اول وقت. ما باید کم کم مقدمات مراسم نامگذاری را فراهم کنیم، بنابراین فکر کردیم، هر چه زودتر این کار را انجام دهیم.» و سپس با لحنی شیرین و آهنگین گفت: «فردا، روز خدا حافظی است، گیب.»

يوناس به آن طرف رودخانه رسید، کمی توقف کرد و پشت سر را نگاه کرد. مجموعه، جایی که در آن بزرگ شده بود، حالا، پشت سرش قرار داشت. همه در خواب بودند. سپیدهدم، آن زندگی منظم و با قاعده‌ای که او به آن خو گرفته بود، دوباره ادامه پیدا می کرد، بدون او، زندگی در جایی که هیچ چیز غیرمنتظره وجود نداشت. هیچ چیز ناراحت کننده. هیچ چیز غیرمعمول. زندگی بدون رنگ‌ها، دردها و بدون گذشته.

دوباره، پدال دوچرخه را محکم فشار داد و راهش را در امتداد جاده ادامه داد. برگشتن و به عقب نگاه کردن، عمل بی خطری نبود. او به قوانینی فکر کرد که تا آن زمان زیر پا گذاشته بود: آن قدر بود که اگر او را می گرفتند، محکوم می شد.

اولین تخلف، ترک خانه به هنگام شب، یک تخلف بزرگ.

دومین تخلف، دزدی مواد غذایی، یک تخلف سنگین دیگر، گرچه آن چه برداشته بود باقی مانده غذایها بود که بیرون از خانه می گذارند تا مأموران

جمع آوری آن‌ها را جمع کنند.

سومین تخلف، دزدیدن دوچرخه پدر. او، آن شب، در حالی که در محل پارک دوچرخه‌ها ایستاده بود، لحظه‌ای درنگ کرد. هیچ چیز از وسایل پدرش را نمی‌خواست و بدون شک دوچرخه‌اش را هم نمی‌خواست. چون مسلماً دوچرخه خودش، اندازه خودش بود و سواری با آن راحت‌تر بود.

اماً این کار ضروری بود، برای این که دوچرخه پدر محلی برای نشستن بچه در عقبش داشت.

واو، گابریل را همراه خود آورده بود.

يوناس، سر کوچک بچه را که به آرامی به پشتیش می‌خورد، حسن می‌کرد. گابریل با بند در پشت دوچرخه بسته شده و آرام خوابیده بود. قبل از حرکت، دست‌هایش را پشت گابریل گذاشت و آرام‌کننده‌ترین خاطرات را به او انتقال داده بود: تاب‌سواری در یک ننو، زیر درختان نخل و غروب خورشید روی دریا و صدای آهنگین موج‌ها. یوناس احساس می‌کرد، هم چنان‌که خاطرات در وجود بچه رخنه می‌کنند، خواب او، راحت‌تر و عمیق‌تر می‌شود. وقتی، بچه را از تخت کوچکش برداشت و پشت دوچرخه گذاشت، او هیچ حرکتی نکرد.

يوناس می‌دانست تا مطلع شدن آن‌ها از فرار، هنوز چند ساعتی وقت دارد. بنابراین، محکم و یکنواخت، دوچرخه را می‌راند و به خود قدرت می‌داد تا این مسافت طولانی را خسته نشود. این فرصت پیش نیامد تا خاطراتی را که بخشنه برای قدرت و شهامت بخشیدن به او در نظر گرفته بود، دریافت کند. بنابراین، یوناس به قدرت و شهامتی که داشت تکیه کرده و امیدوار بود که کافی باشد.

او از تمام مجموعه‌های اطراف گذشت، خانه‌های آن‌ها تاریک بود. کم‌کم، فاصله میان مجموعه‌ها بیشتر می‌شد و جاده‌ای خالی، ادامه داشت.

در ابتدا پاهایش درد گرفت. اما همچنان که زمان می‌گذشت، بسی حس می‌شدند. هنگام سپیده دم بود که گابریل شروع به جنبیدن کرد. آنها در یک جاده بودند؛ مزارع آن طرف جاده، درختکاری شده بود. سپس رودخانه‌ای را دید و از میان مرغزاری، به طرف آن رودخانه رفت. گابریل بیدار شده بود و چون دوچرخه او را بالا و پایین می‌انداخت، می‌خندید.

یوناس، گیب را از پشت دوچرخه باز کرد و پایین گذاشت. گیب با خوشحالی مشغول بازی با علف‌ها و شاخه‌های درختان شد. و یوناس، با دقت، دوچرخه را میان علف‌ها پنهان کرد.

«صبحانه، گیب!» و بسته غذا را باز کرد و هر دواز آن خوردند. سپس فنجانی را از آب رودخانه پر کرد و جلوی دهان گابریل نگه داشت تا بخورد. یوناس خودش هم، با عطش زیاد، فنجانی از آب نوشید و کنار رودخانه نشست و بازی کردن بچه را نگاه کرد.

انرژی زیادی از دست داده بود. می‌دانست که باید بخوابد تا خستگی از ماهیچه‌هایش بیرون بیاید. او باید خود را آماده می‌کرد تا ساعات بیشتری دوچرخه را براند.

سفر در روشنایی روز مطمئن نبود. آنها به زودی به دنبالش خواهند گشت. جای گودی میان درختان پیدا کرد، بچه را آن جا برد و میان بازوانش گرفت و دراز کشید. گیب با شادی خود را حرکت می‌داد، او با یوناس کشتنی می‌گرفت، همان بازی که آنها در خانه با یکدیگر می‌کردند.

یوناس گفت: «متأسفم گیب، می‌دانم که صبح است و تو تازه از خواب بلند شده‌ای، اما باید بخوابیم.» و سپس هم چنان که او را در آغوش داشت، پشتش را نیز مالش داد. بعد، در حالی که بچه را آرام می‌کرد، دستش را محکم پشت او فشار داد و خاطره‌ای خسته‌کننده به او انتقال داد. سر گابریل شل شد و بعد از چند لحظه روی سینه یوناس افتاد.

سپس در اولین روز فرار، کنار هم به خواب رفتند.

وحشتناک‌تر از همه چیز هوایی‌ها بودند. حالا، چند روز گذشته بود، یوناس نمی‌دانست دقیقاً چند روز گذشته است. برنامه سفرشان روی غلتک افتاده بود. روزها در حالی که زیر درخت‌ها و علف‌ها، پنهان می‌شدند، می‌خوابیدند و زمان بیداری را در جستجوی آب و مواد خوردنی می‌گذراندند، یوناس در جیره‌بندی مواد غذایی نیز دقت می‌کرد و کیلومترها راه بی‌پایان را شبانه با دوچرخه طی می‌کرد.

حالا، عضلات پاهاش سفت شده بود و هنگام خواب درد می‌گرفت. اما در عین حال قوی‌تر شده و نیاز کمتری به استراحت داشت. بعضی وقت‌ها، توقف می‌کرد و گابریل را پایین می‌گذاشت تا قدرت پاهاش را امتحان کند، آن‌گاه دو نفری در میان تاریکی در امتداد جاده یا مزرعه می‌دویندند. پاهاش هنوز چابک بودند و او بعد از دویند دوباره آن کوچولوی خوش‌اخلاق را در جای خودش می‌گذاشت و سواری را ادامه می‌داد.

به این ترتیب، او قدرت کافی داشت و نیاز به قدرتی که قرار بود بخشندۀ برایش فراهم کند، نداشت.

اما وقتی هوایی‌ها می‌آمدند، آرزو می‌کرد تا کمی شجاع‌تر باشد. او می‌دانست که آن‌ها، هوایی‌های جستجوگر هستند. هوایی‌ها، خیلی پایین پرواز می‌کردند، طوری که صدای موتور آن‌ها، او را از خواب بیدار می‌کرد و وقتی هراسان به آسمان نگاه می‌کرد، می‌توانست صورت خلبان‌ها را بیند. او می‌دانست که آن‌ها قدرت دیدن رنگ‌ها را ندارند و به این ترتیب او و گابریل برای آن‌ها چیزی جز خاکستری بی‌رنگ و روی شاخ و برگ درختان نبودند. اما به خاطر آورد که در دروس علوم و تکنولوژی خوانده بود که هوایی‌های جستجوگر به وسایلی مجهزند که گرمای بدن انسان را تشخیص می‌دهند و امکانش بود که از این طریق بتوانند آن دو را میان علف‌ها پیدا

کنند.

بنابراین، وقتی صدای هواپیماها را می‌شنید، گابریل را در آغوش می‌گرفت و خاطراتی از برف و سرما به او انتقال می‌داد و خود را نیز با همان خاطره سرد نگه می‌داشت. آن‌ها با هم یخ می‌کردند و وقتی هواپیماها می‌رفتند، از سرما می‌لرزیدند و یکدیگر را بغل می‌کردند تا بخوابند.

بعضی وقت‌ها، یوناس احساس می‌کرد قدرت و عمق خاطرات مثل گذشته نیست. و این همان چیزی بود که او و بخشنه در انتظار آن بودند: قرار بود با دور شدن از مجموعه، خاطرات برای مردم باقی بماند. اما حالا، وقتی هواپیماها می‌آمدند، او به آن‌ها احتیاج داشت و سخت تلاش می‌کرد تا برای بقای خود و گابریل از آن چه که در او باقی مانده استفاده کند.

هواپیماها، معمولاً در موقع روز می‌آمدند. اما یوناس شب‌ها هم هشیار بود و هم چنان که در جاده حرکت می‌کردند، حواسش به صدای موتور هواپیما بود. حتی گابریل هم دقیق می‌کرد و بعضی وقت‌ها، قبل از یوناس، صدا می‌زد: هواپیما! هواپیما! یوناس در این گونه موقع، به نزدیک‌ترین درخت یا تپه پناه برده و خود را روی زمین می‌انداخت و خودش و گابریل را سرد می‌کرد. البته به ندرت چنین اتفاقی می‌افتد.

حالا مجموعه‌ها را پشت سر گذاشته بودند و هیچ نشانی هم از زندگی در جلوی راهشان دیده نمی‌شد، اما، هم چنان در طول شب، سفرشان را با هشیاری ادامه می‌دادند.

دیگر حضور هواپیماها کم‌تر شده بود. بعضی وقت‌ها به سرعت از بالای سر آن‌ها عبور می‌کردند و به نظر می‌آمد که از پیدا کردن آن دو ناامید شده‌اند. و بالاخره زمانی رسید که یک شبانه‌روز کامل خبری از آن‌ها نشد.

حالا، مناظر تغییر می‌کردند. یک تغییر بسیار ظرفی که تشخیص آن در وهله اول مشکل بود. جاده باریک‌تر شده و ناهموار بود و ظاهراً کسی به آن جا رسیدگی نمی‌کرد. برقرار کردن تعادل دوچرخه در آن جاده ناصاف، کمی یوناس را دچار مشکل می‌کرد. یک شب، در برخورد دوچرخه با یک سنگ، یوناس به زمین افتاد. او به شکلی غریزی گابریل را چسبید، بچه، محکم در محل خود، بسته شده بود و صدمه‌ای ندید. فقط از افتادن دوچرخه، ترسیده بود. اما پای یوناس پیچ خورده و زانویش زخمی شده بود و خون از میان شلوار پاره‌اش بیرون می‌زد. در حالی که درد می‌کشید، خودش و دوچرخه را بلند کرد و گیب را تسلی داد.

حالا، سواری در روز را امتحان می‌کرد. یوناس، ترس از جستجوگرها را فراموش کرده بود. چرا که حالا خیلی کم سروکله‌شان پیدا می‌شد. اما ترس‌های جدیدی به وجود آمده بود، ترس از فضایی ناآشنا و خطراتی ناشناخته.

تعداد درختان بیشتر شده بود و جنگل‌های کنار جاده، تاریک و انبوه و اسرارآمیز بودند. به رودهای بیشتری بر می‌خوردند و اغلب توقف کرده و

تشنگی شان را بر طرف می کردند. یوناس کنار رودخانه ای توقف کرد و با دقت مشغول شستن زانوی آسیب دیده اش شد، در حالی که درد می کشید، خود را عقب کشید و ناگهان پایش در مجرای آب سردی که با شدت روان بود، قرار گرفت. آن وقت احساس کرد که دردش کمی تسکین یافته است.

یوناس می دانست که سلامتی گابریل بستگی به قدرت او دارد.
آنها برای اولین بار، یک آ بشار دیدند.

یک روز، گابریل فریاد کشید، هواپیما! هواپیما! روزها بود که آنها هواپیمایی ندیده بودند، اما یوناس به سرعت میان درخت ها پنهان شد. وقتی برگشت تا گابریل را بغل کند، دید که بچه با دست کوچکش به طرف آسمان اشاره می کند. با وحشت آسمان را نگاه کرد، اما هواپیمایی ندید. گرچه قبل از چنین چیزی ندیده بود، اما به زودی فهمید که یک پرنده در آسمان پرواز می کند.

خیلی زود، آنها پرنده های دیگری را دیدند، که در بالای سرشاران به پرواز درآمده و نغمه سرایی می کردند. آنها گوزن ها را هم دیدند و یک دفعه نیز، در کنار جاده، موجود کوچکی به رنگ قهوه ای و با دمی پر پشت دیدند که بدون ترس به آنها نگاه می کرد. آنها از دوچرخه پیاده شدند و آن موجود کوچک را نگاه کردند، تا او راه خود را ادامه داد و به بیشه رفت.

تمام این چیزها برای او تازگی داشت. بعد از یک زندگی همگون و قابل پیش بینی، او از آن چه در هر پیچ جاده ظاهر می شد، متغير می شد. او بارها سرعت دوچرخه را کم کرد تا گل های وحشی را نگاه کند، از صدای پرنده های تازه از تخم درآمده، لذت ببرد و یا لرزش برگ های درختان را در باد تماشا کند. در تمام آن دوازده سال زندگی در مجموعه، هیچ وقت این احساس شادمانی از دیدن این لحظه های ساده، به او دست نداده بود. اما در عین حال، تصاویری ناامید کننده نیز در جلوی چشم داشت که نزدیک ترین

آن، مردن از گرسنگی بود. آن‌ها مزارع قابل کشت را پشت سرگذاشته بودند و حالا، پیداکردن غذا تقریباً غیرممکن بود. ذخیره سیب‌زمینی و هویج آن‌ها تمام شده بود و دائماً گرسنه بودند.

یوناس، کنار یک رودخانه زانو زد و سعی کرد ماهی بگیرد. سنگ در آب پرتاب می‌کرد و می‌دانست که بی‌فایده است. سپس فکری به خاطرش رسید. رشته‌هایی از پتوی گابریل را دور یک تکه چوب بست و یک تور درست کرد. بعد از مدتی تلاش، دو ماهی نقره‌ای در تور افتادند. یوناس با سنگی تیز آن‌ها را تکه تکه کرد و خودش و گابریل از آن خوردند.

آن‌ها دانه‌های خشک را می‌خوردند و تلاشی بدون موفقیت برای گرفتن پرنده‌ها می‌کردند.

یوناس از گرسنگی در عذاب بود. و شب، هنگامی که کنار گابریل دراز می‌کشید، به خاطر می‌آورد که چگونه مواد غذایی برای هر خانه حمل می‌شد. او سعی کرد از قدرت کم شده خاطرات استفاده کند. تصاویری نه چندان کامل در ذهنش شکل می‌گرفت. تکه گوشت‌هایی بزرگ و کباب شده در یک مهمانی، تکه‌های بزرگ کیک در یک جشن تولد و میوه‌های پرآب درختان اماً با از بین رفتن خاطره، او می‌ماند و درد و گرسنگی.

یوناس، ناگهان، زمانی را به خاطر آورد که به علت به کارگیری غلط یک کلمه تنبیه شده بود و قیافه‌اش در هم رفت. (از گرسنگی مردن)، و به او یادآوری شده بود که هرگز از گرسنگی نخواهد مرد.

حالا او گرسنه بود. اگر در مجموعه مانده بود، این اتفاق نمی‌افتد. خیلی ساده بود. یک بار او اختیار انتخاب یافته بود. و انتخابی غلط کرده بود: انتخاب ترک مجموعه و حالا از گرسنگی می‌مرد.

اماً، اگر مانده بود... اگر مانده بود، به نوعی دیگر، گرسنگی می‌کشید. تمام عمر گرسنه احساسات، رنگ‌ها و عشق می‌ماند.

و گابریل؟ و برای گابریل اصلاً زندگی وجود نداشت. پس واقعاً انتخابی در کار نبوده است.

کم کم کمبود مواد غذایی او را ضعیف کرده و به زحمت دوچرخه را می‌راند. اما حالا، با چیزی رو به رو می‌شد که زمانی آرزوی دیدن آن را کرده بود. تپه‌ها، در حالی که محل پیچ خوردنگی پایش درد می‌کرد، به طرف پایین تپه، پدال می‌زد. چیزی او را به طرف پایین می‌برد.

حالا هوا نیز تغییر می‌کرد. دو روز باران آمد. یوناس هرگز باران را ندیده بود، گرچه تجربه آن را قبلاً به دست آورده بود. او، آن باران‌ها را دوست داشت و از آن لذت می‌برد، اما حالا فرق می‌کرد. او و گابریل، خیس شده بودند و سرداشان بود و خشک شدن در آن شرایط، حتی با آفتاب هم کمی مشکل بود.

گابریل در طی این سفر سخت، هرگز گریه نکرده بود. اما حالا گریه می‌کرد. گریه می‌کرد، چراکه گرسنه، سرمازده و بی‌اندازه ضعیف بود. یوناس هم گریه کرد، به همان دلایل و دلایلی دیگر. گریه می‌کرد برای این که می‌ترسید که نتواند گابریل را نجات دهد. او به خودش اهمیت نمی‌داد.

۲۳

یوناس مطمئن بود که مقصد نزدیک است و باید جلو برود. هیچ کدام از حواسش این موضوع را تأیید نمی‌کرد. او هیچ چیز در جلویش نمی‌دید. مگر جاده باریک و پیچ در پیچ بی‌انتها و هیچ صدایی از جلو نمی‌آمد.

اما آن را حس می‌کرد. احساس می‌کرد که آن جای دیگر خیلی دور نیست. وقتی که هوای سرد به صورت ذرات ریز در حال گردش درآمدند امید او کمتر شد.

گابریل پیچیده در پتو، قوز کرده بود، می‌لرزید و ساکت بود. یوناس دو چرخه را نگه داشت و بچه را پایین گذاشت و وقتی متوجه سرما و ضعف شدید بچه شد، قلبش لرزید. پاهایش بی‌حس بود، سپس دکمه لباسش را باز کرد و گابریل را به سینه لختش چسباند و بعد پتوی پاره و کثیف را به دور خودشان پیچید. گابریل عاجزانه حرکتی کرد و سپس ناله مختصری سرداد. یوناس به صورتی مبهم، آن دانه‌های سفید را به خاطر آورد و آهسته گفت: «این، برف است، گابریل، دانه‌های برف از آسمان می‌افتد و ببین که چقدر زیبا هستند.»

جوابی شنیده نشد، هیچ عکس‌عملی از طرف آن بچه کنچکاو و هشیار

دیده نشد. یوناس سر کوچک بچه را که روی سینه اش بود، نگاه کرد. موهای فرفری گابریل، کرک و کثیف شده بود و اشک صورت بسی رنگش را آلوه کرده بود. چشم هایش بسته بود. دانه های برف روی مژه های ظریف بچه برق می زد.

یوناس با وجود خستگی زیاد دوباره دوچرخه را راه انداخت. یک تپه دیگر با شیب زیاد از دور نمایان شد. در بهترین شرایط هم سواری روی تپه مشکل بود و حالا برف تقریباً این کار را غیرممکن کرده بود. یوناس با پاهای خسته و بی حس پدال دوچرخه را فشار می داد. اماً بالاخره دوچرخه ایستاد. دیگر قادر به حرکت نبود. پیاده شد و دوچرخه را در برف انداخت. لحظه ای فکر کرد، چقدر خوب بود که خودش را هم روی برف می انداخت و اجازه می داد تا خودش و گابریل روی نرمی برف سر بخورند و در تاریکی شب به خوابی آرام و گرم فرو روند.

اماً، او این راه طولانی را طی کرده بود. پس باید تلاش می کرد و ادامه می داد. خاطرات، حالا در پشت سر بودند. همه از مفز او بیرون رفته بودند. آیا چیزی از آن همه خاطرات مانده بود؟ آیا قدرت نگه داشتن کمی گرما را داشت؟ آیا قدرتی برای انتقال آنها داشت؟ و آیا گابریل هنوز می توانست آنها را دریافت کند؟

یوناس دستش را پشت گابریل فشار داد و سعی کرد گرمای آفتاب را به خاطر آورد. یک لحظه فکر کرد که چیزی ندارد و تمام قوایش را از دست داده است. سپس ناگهان تکان خورد، احساس کرد حرارت در پاهای منجمدش جریان دارد. صورتش گرم می شود و سردی بازوها و دست هایش رو به گرما می رود. یک لحظه، خواست که آن را برای خودش نگه دارد، خود را با گرمای خورشید شستشو دهد و مسئولیت هیچ چیز و هیچ کس را نداشته باشد. اماً خیلی زود، میلی دیگر جانشین آن شد، میل شریک شدن با تنها

کسی که برای دوست داشتن باقی مانده بود. کار مشکلی بود، اما با قدرت تمام، آن را به وجود لرزان کوچکی که در آغوشش بود، انتقال داد. گابریل تکانی خورد. چند لحظه‌ای، آن‌ها گرما را حس کردند و قدرت گرفتند و سپس یکدیگر را در آغوش گرفتند. یوناس، شروع به بالا رفتن از تپه کرد.

خاطره خیلی کوتاه و مختصر بود و یوناس به زحمت می‌توانست بیشتر از چند یارد در آن تاریکی و سرما راه برود.

اما، حالا مغز او هشیار بود. آن گرمای مختصر، سستی و تسليم را در او از بین برده و میل به بقا را در او زنده کرده بود. قدم‌هایش را تندتر کرد، اما شیب تپه زیاد بود و برف و ضعف جسمانی او را متوقف می‌کرد. خیلی راه نرفته بود که ناگهان افتاد.

روی زانوهاش بود، قدرت بلند شدن نداشت. برای دومین بار تلاش کرد. به دنبال خاطره‌ای از گرما می‌گشت و نامیدانه سعی می‌کرد، آن‌ها را نگه داشته، وسعت دهد و به گابریل منتقل کند. جرئت و قدرتش با همان گرمای اندک، افزایش یافت و توانست روی پاهایش بایستد. وقتی دوباره شروع به بالا رفتن کرد، گابریل در آغوشش حرکتی کرد.

اما خاطره محو شد و او را سردتر از قبل باقی گذاشت. اگر آن قدر فرصت داشت که خاطرات بیشتری از گرما از بخشنه می‌گرفت! شاید الان مقداری از آن برایش باقی مانده بود. اما این اگر و فقط‌ها، هیچ کمکی به او نمی‌کرد. در حال حاضر، او باید حواسش را بر روی حرکت دادن پاها، گرم کردن خودش و گابریل و حرکت به جلو متمرکز می‌کرد.

دایمًا بالا می‌رفت، توقف می‌کرد و به کمک خاطره‌ای ضعیف، خودشان را گرم می‌کرد.

بالای تپه، دور به نظر می‌رسید و یوناس نمی‌دانست بعد از آن چیست اما

راهی به غیر از ادامه مسیر نبود و او به زحمت خود را بالا می‌کشید.
هر چه به قله نزدیک‌تر می‌شد، احساس خاصی در او شکل می‌گرفت.
انگار اتفاقی در حال وقوع بود. او گرم‌تر نشده بود، همان سرما و بسی حسی
بود. قدرتی کسب نکرده بود، بلکه قدم‌هایش سنگین‌تر شده و به زحمت
می‌توانست پاهای منجمد و خسته‌اش را حرکت دهد.

اما ناگهان احساس خوشحالی کرد. خاطرات خوشی را به یاد آورد.
والدین و خواهرش را، دوستانش، آشر و فیونا را و بالاخره بخشنه را به یاد
آورد. ناگهان تمام این خاطرات در وجودش طغیان کردند.

او به نقطه‌ای رسیده بود که می‌توانست زمین زیر پایش را حس کند. اما
این جا بالای تپه نبود.

او زمزمه کرد: «ما نزدیک آن جا هستیم، گابریل» نوعی احساس اطمینان
در او وجود آمده بود، نمی‌دانست چرا «گیب، من این جا را به خاطر
می‌آورم» و این حقیقت داشت. اما این چنگ انداختن به خاطره‌ای ضعیف
نبود، این متفاوت بود، چیزی که او می‌توانست آن را نگه دارد. این خاطره‌ای
متعلق به خودش بود.

گابریل را در آغوش گرفت و نوازش کرد. باد سردی می‌وزید. دانه‌های
برف می‌چرخیدند و جلوی بینائیش را می‌گرفتند.

اما می‌دانست جلوتر در میان این طوفان، گرما و روشنایی وجود دارد.
با استفاده از آخرین تواناییش، سورتمه را در بالای تپه پیدا کرد. و با
دست‌های بی‌حسش طناب آن را گرفت.

خود را درون سورتمه جا داد و گیب را بغل کرد. شیب تپه زیاد بود، اما
برف، نرم و ریز بود و می‌دانست که یخ‌بندان، افتادن و درد وجود ندارد. درون
بدن یخ‌زده‌اش، قلبش با او ید می‌پید.
آن‌ها به طرف پایین سرازیر شدند.

یوناس احساس کرد که بیهوش می‌شود و نمی‌تواند درست بر روی سورتمه بنشیند، گابریل را در آغوش کشید تا صدمه‌ای نبیند. سورتمه در میان برف و بوران سرازیر شد، دانه‌های برف به صورت خسته آن‌ها می‌خورد. به نظر می‌رسید با سرعتی که سورتمه گرفته بود، آن‌ها را به پایان راه می‌رساند. جایی که او به کمک احساسش در انتظار آن بود، جایی دیگر، که آینده و گذشته آن‌ها را در برداشت. همان طور که سورتمه پایین و پایین تر می‌رفت، یوناس سعی کرد چشمانش را که از فرط خستگی تقریباً بسته شده بود، باز نگهداشد، یک باره هر آن چه که می‌دید نور و روشنایی بود که اکنون آن‌ها را می‌شناخت. نوری که در پشت پنجره‌ها، به رنگ‌های قرمز، آبی، و زرد از میان شاخسار درختان می‌درخشید، آن جایی که خانواده‌ها با خاطرات بسیار "عشق" را جشن گرفته بودند.

پایین و پایین‌تر، تند و تندتر. ناگهان یوناس با اطمینان و شادی دریافت که آن پایین، رویه‌رو، آن‌ها منتظر شان هستند. در انتظار هر دوی آن‌ها. برای اولین بار او چیزی را می‌شنید که می‌دانست موسیقی نام دارد. یوناس صدای آواز مردم را شنید.

به نظرش رسید که از پشت سر، در امتداد گستره زمان و مکانی که او طی کرده و از جایی که آن را ترک کرده بود نیز، صدای موسیقی می‌آید. اما شاید انعکاسی بیش نبود.

کتاب و نوشه

شابک: ۹۶۴-۵۵۷۱-۷۱

ISBN: 964-5571-71-5

سلسله کتاب های کودکان و نوجوانان نشر چشم

۱. گروه های سنی کودکان و نوجوانان :

گروه الف : سال های پیش از دبستان

گروه ب : سال های آغاز دبستان (کلاس های اول ، دوم ، سوم) .

گروه ج : سال های پایان دبستان (کلاس های چهارم و پنجم) .

✓ گروه د : دوره راهنمایی .

✓ گروه ه : سال های دبیرستان .

۲. اولیای تربیتی کودکان و نوجوانان .

دینای یوناس کامل است. همه چیز تحت کنترل است.

جنگ، قمز، درد و هیچ انتخابی وجود ندارد. برای هر یک از افراد مجموعه، شغلی در نظر گرفته شده است.

وقتی که یوناس دوازده ساله می شود، برگزیده می شود تا نزد بخشندۀ تعلیمات خاصی را فرآگیرد. بخشندۀ خاطرات دردها و شادی‌های واقعی زندگی را، به تنهایی، تحمل می کند.

حالا نوبت یوناس است که حقیقت را دریافت کند. باز گشتنی وجود ندارد.